

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

COPYRIGHT AND CITATION CONSIDERATIONS FOR THIS THESIS/ DISSERTATION

- Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
- NonCommercial — You may not use the material for commercial purposes.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

How to cite this thesis

Surname, Initial(s). (2012) Title of the thesis or dissertation. PhD. (Chemistry)/ M.Sc. (Physics)/ M.A. (Philosophy)/M.Com. (Finance) etc. [Unpublished]: [University of Johannesburg](https://ujdigispace.uj.ac.za). Retrieved from: <https://ujdigispace.uj.ac.za> (Accessed: Date).

DIE REGIME VAN EILANDE IN DIE INTERNASIONALE
REG MET SPESIALE VERWYSING NA DIE
SUID-AFRIKAANSE EILANDE AAN DIE KUS VAN
SUIDWES-AFRIKA / NAMIBIË

UNIVERSITY
A J HOFFMANN
JOHANNESBURG

R10
HOFF

DIE REGIME VAN EILANDE IN DIE INTERNASIONALE REG
MET SPESIALE VERWYSING NA DIE SUID-AFRIKAANSE
EILANDE AAN DIE KUS VAN SUIDWES-AFRIKA/NAMIBIË

deur

ALBERTUS JACOBUS HOFFMANN

VERHANDELING

voorgelê ter gedeeltelike vervulling van die
vereistes van die graad

MAGISTER LEGUM

in die

FAKULTEIT REGSGELEERDHEID

aan die

RANDSE AFRIKAANSE UNIVERSITEIT

STUDIELEIER : PROF G N BARRIE

MEI 1987

INHOUDSOPGAW

SUMMARY

INLEIDING

1

DEEL I

DIE REGIME VAN EILANDE IN DIE INTERNASIONALE REG

HOOFSTUK I : KODIFIKASIES VAN DIE SEEREG

7

Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930

7

Internasionale Regskommissie

8

Eerste Seeregkonferensie

9

Tweede Seeregkonferensie

11

Derde Seeregkonferensie

13

HOOFSTUK II : OMSKRYWING VAN 'N EILAND IN DIE INTERNASIONALE REG

18

Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930

19

Internasionale Regskommissie

21

Geneefse Seeregkonvensies van 1958

22

VN Seeregkonvensie van 1982

24

a) Voorstelle ten aansien van die omskrywing
van 'n eiland

25

b) Redes vir herbesinning van die omskrywing
van 'n eiland

27

c) Die omskrywing van 'n eiland voortspruitend
uit die Derde Seeregkonferensie

28

HOOFSTUK III : 'N KRITIESE BESKOUING VAN DIE OMSKRY- WING VAN 'N "EILAND" IN DIE 1982 SEEREGKONVENSIE

30

a) "an area of land" (Artikel 121(1))

31

b) "naturally formed" (Artikel 121(1))	33
c) "surrounded by water" (Artikel 121(1))	35
d) "above water at high tide" (Artikel 121(1))	36
e) "sustain human habitation" (Artikel 121(3))	38
f) "economic life of their own" (Artikel 121(3))	42
g) Strategiese waarde	44
h) Grootte	44
i) Geologiese struktuur en geografiese ligging	46
j) Onafhanklikheid van koloniale oorheersing	48
 HOOFSTUK IV : JURISDIKSIEGEBIEDE VAN EILANDE IN DIE INTERNASIONALE REG	 51
Tradisionale uitgangspunt	51
Interne Waters	56
Gebiedswaters	57
Aangrensende Sone	63
Ekonomiese of Visserysone	66
Vastelandsplat	73
 HOOFSTUK V : EILANDE EN DIE AFBAKENING VAN JURISDIK- SIEGEBIEDE IN DIE INTERNASIONALE REG	 82
Gebiedswaters	83
Aangrensende Sone	89
Vastelandsplat	90
Ekonomiese of Visserysone	116

DEEL II

DIE SUID-AFRIKAANSE EILANDE AAN DIE KUS VAN SWA/NAMIBIË

HOOFSTUK VI : TERRITORIALE SOEWEREINITEIT VAN DIE PENGUIN-EILANDE	120
Historiese verloop van die soewereiniteitseise	120
Soewereiniteit van eilande in die Internasionale Reg	129
Die evaluering van die Suid-Afrikaanse soewereiniteitseise oor die Penguin-eilande	135
HOOFSTUK VII : BESKRYWING EN STATUS VAN DIE PENGUIN-EILANDE	141
Beskrywing van die Penguin-eilande	141
Hollamsbird-eiland	142
Mercury-eiland	144
Ichaboe-eiland	145
Penguin en Seal-eilande	147
Halifax-eiland	148
Long-eilande	149
Possession-eiland	150
Albatross-rots	152
Pomona-eiland	152
Plumpudding-eiland	153
Sinclair-eiland	154
Status van die Penguin-eilande	155
HOOFSTUK VIII : TOEPASSING VAN DIE BEGINSELS VAN DIE DIE SEEREG IN DIE SUID-AFRIKAANSE REG	158

HOOFSTUK IX : JURISDIKSIEGEBIEDE VAN DIE PENGUIN-EILANDE	168
Interne Waters	168
Gebiedswaters	169
Aangrensende Sone	172
Ekonomiese of Visserysone	174
Vastelandsplat	176
HOOFSTUK X : AFBAKENING VAN DIE JURISDIKSIEGEBIEDE VAN DIE PENGUIN-EILANDE	179
Basislyne vir die afbakening van die Jurisdiksiegebiede	179
Afbakening van die Jurisdiksiegebiede	186
Gebiedswaters	187
Aangrensende Sones	189
Vastelandsplat	190
Ekonomiese of Visserysone	195
LYS VAN AFKORTINGS	198
BIBLIOGRAFIE	199
AMPTELIKE DOKUMENTASIE	205
BESLISSINGS	206

THE REGIME OF ISLANDS IN INTERNATIONAL LAW WITH
SPECIAL REFERENCE TO THE SOUTH AFRICAN ISLANDS OFF
THE COAST OF SOUTH WEST AFRICA/NAMIBIA

by

ALBERTUS JACOBUS HOFFMANN

Degree : LIM

SUMMARY

The position with regard to a number of fairly small islands off the coast of South West Africa/Namibia, generally known as the Penguin Islands, their status as well as the maritime zones they may generate, are examined in this study.

With the emphasis on the 1958 Geneva Conventions and the 1982 Law of the Sea Convention the endeavours to codify the rules of the Law of the Sea are set out as the backdrop against which the rules applicable to the position of these islands are to be discovered.

The various definitions of islands in these codifications are identified and the elements of the definition in the 1982 Convention as well as some of the elements proposed by a number of delegations to the United Nations Law of the Sea Conference, are examined in detail.

An investigation into the applicable conventional provisions and state practice, prove that in principle islands, just like mainland areas, are capable of generating territorial waters, a contiguous zone, an economic or fishing zone as well as a continental shelf. In terms of the 1982 Convention so-called rocks do not qualify to generate areas of jurisdiction to the same extent as islands.

The effect of islands on the delimitation of maritime zones between adjacent and opposite states is examined with a view to finding principles which could by analogy be applied to the delimitation of the maritime zones generated

by the Penguin Islands and the mainland of South West Africa. In the case of territorial waters, it is initially left to the parties concerned to come to an agreement. Failing such agreement the equidistant principle applies unless a historic title or special circumstances requires an alternative solution. In a number of instances the solution eventually arrived at amounted to awarding enclave maritime zones to islands and delimiting such zones against that of the opposite state by way of the equidistant principle.

In the case of the delimitation of the continental shelf state practice revealed that, depending on their relative geographical location in relation to their own and opposite states, islands are accorded full or limited weight in delimiting the continental shelf between the mainland states concerned. Corresponding principles are applied in the delimitation of economic or fishery zones.

South Africa's claims to territorial sovereignty over the Penguin Islands have been repeatedly questioned but the records show that these claims can be indisputably substantiated. Compliance with the definition of an island is of the utmost importance in ascertaining whether an insular formation is entitled to generate any specific maritime zone and, therefore, a description of each of these islands is provided.

As a result of the proximity of these islands to the coast of South West Africa and the fact that the latter is also entitled to lay claim to maritime zones, the potential for overlapping claims to such zones clearly exists. Consequently a solution is proposed to delimit these zones equitably. It amounts in short to awarding an enclave jurisdictional zone of 12 nautical miles to each of these islands, delimited in accordance with the equidistant principle. It is conceded, however, that in the final instance, the eventual delimitation of all these maritime zones depends on agreement between the two parties concerned.

INLEIDING

Die ontwikkeling van die Seereg is onafskeidbaar deel van die ontwikkeling van die Internasionale Reg in die algemeen. Alhoewel die Seereg slegs een van die terreine van die Internasionale Reg is, skyn dit by uitstek die terrein te wees waar die wyse waarop die Internasionale Reg ontwikkel, homself die duidelikste manifesteer.

Sedert die vroegste tye was gemeenskappe, wat later tot soewereine state ontwikkel het, afhanklik van die see vir voedsel, vervoer, ontspanning, verdediging of ekonomiese voortbestaan. Namate hierdie gebruike van die see en seebronne toegeneem het was dit onafwendbaar dat internasionale verhoudinge tussen state hieruit sou ontwikkel.

Voortspruitend uit die benutting van die see en sy bronne het enkele seemoondhede aanspraak begin maak op eksklusiewe gebruik van gedeeltes van die see met uitsluiting van sodanige gebruik deur ander state. Hierdie aansprake was nie slegs beperk tot seegebiede aanliggend tot die kuslyn van hierdie state nie maar het ook seegebiede en handelsroetes ver buite hul kuste ingesluit. Dit het daartoe gelei dat teorieë ontwikkel het wat daarop gerig was om 'n meer regverdige bedeling ten aansien van die gebruik van die see en seebronne daar te stel tot voordeel van die mensdom as geheel. Dit is dan veral Grotius wat in sy bekende werk Mare Liberum (1609) die leerstuk van die "vryheid van die see" ontwikkel het. In 'n poging om die eksklusiewe aansprake op ekstensiewe seegebiede te weerlê, argumenteer hy dat die bronne van die see beskikbaar moet wees vir die gebruik van alle nasies (res communis). Ten spyte van teenstand, is hierdie leerstuk aanvaar as die

basis van die tradisionele Seereg en is dit algou deur die meeste state eerbiedig. Die daaropvolgende statepraktyk wat ontwikkel het, het gelei tot 'n groter begrip vir die probleme wat bestaan of mag ontstaan, wat uiteindelik bygedra het tot die ontwikkeling van regsreëls om die verhoudinge tussen state op hierdie gebied te reël.

Weens die feit dat meer state belange in die see begin vestig het waarvan sommige grootliks en soms geheel vir hulle voortbestaan afhanklik is, het hierdie state vir hulleself gedeeltes van die see begin opeis en hulle jurisdiksie daarvoor gevestig. Aanvanklik was dit beperk tot smal seestroke langs die state se kuslyne, maar as gevolg van die beperkte hulpbronne op land vir 'n steeds groeiende bevolking en die enorme potensiaal waaroor die see beskik, het daar 'n stormloop vir seegebiede plaasgevind. Dit het tot gevolg gehad dat groot gebiede van die see onder nasionale jurisdiksie geplaas is.

Hoewel daar in die algemeen besorgdheid was oor dié neiging en steun toegeneem het vir die idee dat die see benut moet word tot almal se voordeel, was state wat reeds vir hulleself hierdie gebiede opgeëis het, onwillig om daarvan afstand te doen. Inteendeel, jurisdiksie oor seegebiede is uitgebrei veral weens die ontwikkeling van tegnologie wat die ontginning daarvan moontlik gemaak het. Dit is ook belangrik om daarop te let dat hierdie uitbreidings nie net gemaak is om selfsugtige redes of eiebelang nie, maar ook om die see en seebronne te beheer en te beskerm.

Afgesien van redes van ekonomiese afhanklikheid en veiligheid, is as basis vir sommige state se aanspraak op sekere seegebiede aangevoer dat in soverre die grond onder

die see 'n verlengstuk van die landmassa is, dit tesame met die gedeelte van die see wat daarby ingesluit word, die kusstaat toekom. Die probleem het egter ontstaan by die afbakening van hierdie gebiede aangesien geen staat, vanweë die aansprake van ander state, onbeperkte seegebiede kan opeis nie.

Met verloop van tyd en as gevolg van hierdie eise van state ten opsigte van seegebiede en die reaksie van ander state wat sodanige aansprake aanvaar of verwerp en self met soortgelyke of selfs botsende aansprake kom, het 'n stel reëls ontwikkel wat deur gewoonte deel van die Seereg geword het. Hoewel baie van hierdie reëls as volkeregtelike gewoontereg algemene toepassing vind en bindend op state is, geld dit nie vir daardie reëls wat nog nie sodanige erkenning geniet nie of uitdruklik deur state as nie-bindend op hulleself beskou word nie.

Verskeie pogings is aangewend om die reëls van die Seereg te kodifiseer deur die sluit van multilaterale konvensies waarvan die belangrikstes die 1958-Genefse Konvensies en die Verenigde Nasies se Seeregkonvensie van 1982 is. In teenstelling tot die drastiese uitbreiding van seegebiede wat in laasgenoemde Konvensie gesanksioneer is, het die "common heritage of mankind"-beginsel ook daarin beslag gekry. Hierdie beginsel is ingevoer om bepaalde aspekte van die seegebiede wat nog buite die nasionale jurisdiksie van state (dws die oop see, die seebed en grond onder die seebed) val, onder internasionale beheer en toesig te plaas. Soos die leerstuk van die "vryheid van die see" is dit die oogmerk van die "common heritage of mankind"-beginsel om die wedloop tussen state om die rykdomme van die see, te stuit. Hoewel die beginsel te

kenne wil gee dat die see en seebronne (veral die minerale rykdomme) aan die mensdom as geheel behoort en sodoende die regte en nasionale aansprake van state op seegebiede wil beperk, toon dit slegs 'n poging te wees om die onderontwikkelde en ontwikkelende state te laat deel in die rykdomme van die see sonder dat hulle 'n vinger verroer om self die bronne te ontgin.

Tradisioneel word daar geen onderskeid gemaak tussen vastelandse gebiede en eilande ten opsigte van die vestiging van jurisdiksie oor sekere seegebiede nie. Met die ontwikkeling van die meer omvangryke jurisdiksiegebiede, soos die vastelandplat en in die jongste tyd die eksklusiewe ekonomiese sone, is die fokus sterk geplaas op die eienskappe en status van eilande aangesien see-omslote formasies, wat ookal hul grootte en ligging, jurisdiksie oor hierdie groter gebiede sou kon uitoefen.

Soos te wagte kon wees, het die voorstanders van die leerstuk van die "vryheid van die see" of selfs die "common heritage of mankind"-beginsel, — die toekenning van jurisdiksiegebiede aan eilande gesien as 'n belangrike faktor wat 'n ernstige bedreiging inhou vir hulle oogmerke. Sommige kusstate, veral dié wie se eie aansprake op jurisdiksiegebiede deur die toekenning van sulke gebiede aan eilande benadeel word, het dit as ongeregverdig beskou om aan sekere van dié formasies ekstensiewe jurisdiksiegebiede toe te laat.

In die pogings om die Seereg te kodifiseer het hierdie aspekte telkens ter sprake gekom en soms uitgeloop op heftige debatte. Daar was duidelik konflik van belange maar die hoop is uitgespreek dat daar tog 'n regverdige

oplossing gevind kon word. Ongelukkig het sowel die 1958 Geneefse Konvensies as die 1982 Seeregkonvensie nie al die probleme opgelos nie. Inteendeel, sommige waarnemers beweer dat die soms vae en verwarrende bewoording van die onderskeie tekste, wat gebaseer is op konsensus eerder as 'n ernstige soeke na 'n regverdigte bedeling, die aangeleentheid net in 'n groter moeras van onsekerheid gedompel het.

Dit is daarom ook nie vreemd nie om te verneem van die talle dispute regoor die wêreld tussen state waarby eilande en die invloed wat sulke formasies op die jurisdiksiegebiede van ander state en die afbakening daarvan het, betrokke is.

Dit is teen hierdie agtergrond wat die posisie van die twaalfstal Suid-Afrikaanse eilande teenaan die kus van Suidwes-Afrika/Namibië in Deel II van die studie beoordeel word. Aangesien daar verskeie pogings aangewend is om Suid-Afrika se soewereiniteit oor hierdie eilande, ook bekend as die Penguin-eilande, te misken, word daar ter aanvang ingegaan op die historiese verloop van die soewereiniteitseise en word die Suid-Afrikaanse soewereiniteitseise beoordeel in die lig van die vereistes wat deur die Internasionale Reg gestel word.

Daar bestaan ook 'n mate van onsekerheid oor die vraag of hierdie eilande aan die omskrywing van 'n eiland soos ontwikkel in die Seereg voldoen. Aangesien voldoening aan hierdie vereistes bepalend is vir die mate waarin die Penguin-eilande hulle eie jurisdiksiegebiede kan genereer, is dit van belang geag om 'n redelik volledige beskrywing van elk van die eilande te gee.

In die lig van die beginsels van die Seereg wat toepassing in die Suid-Afrikaanse Reg verkry het, word ondersoek ingestel na die aard en omvang van die jurisdiksiegebiede waarop die eilande moontlik geregtig is.

Omdat die eilande so naby aan die kus van Suidwes-Afrika/Namibië geleë is en laasgenoemde self aanspraak op jurisdiksiegebiede het, bestaan daar 'n sterk moontlikheid van oorvleueling van aansprake op jurisdiksiegebiede. Gevolglik word daar aan die hand van die toepaslike beginsels 'n afbakening van die onderskeie jurisdiksiegebiede voorgestel ten einde 'n regverdige verdeling van die see en seebed en die hulpbronne daarbinne te bewerkstellig.

In die finale instansie kan 'n regverdige oplossing vir hierdie probleem slegs deur onderhandelings bereik word. Daar word gehoop dat hierdie studie en die voorgestelde oplossing, vir beide partye as rigsgaande kan dien in die soeke na 'n regverdige oplossing wat vir beide aanvaarbaar is.

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

DEEL IDIE REGIME VAN EILANDE IN DIE INTERNASIONALE REGHOOFSTUK I : KODIFIKASIES VAN DIE SEEREG

Alvorens daar aandag gegee word aan die 1982 Seeregkonvensie en meer spesifiek die bepalings in die Konvensie wat handel oor die regime van eilande, is dit nodig om kortliks stil te staan by die onderskeie kodifikasiepogings wat as belangrike mylpale in die ontwikkeling van die Seereg beskou kan word.

Die stabiliteit wat in die tweede helfte van die negentiende eeu in die Seereg ingetree het, het die tyd rypgemaak om die bestaande reëls van die Seereg te kodifiseer.¹⁾ Verskeie pogings is aangewend om die reëls van die Seereg te kodifiseer maar was aanvanklik beperk tot die werk van privaat instansies of individue.²⁾ Die Seereg het op daardie stadium bestaan uit algemene volkeregtelike gewoonteregsreëls gekwalifiseer deur sowel 'n verskeidenheid regionale praktyke as 'n aantal bilaterale ooreenkomste tussen state oor sommige aspekte.

Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930

Hoewel bogenoemde hydraes nie as gering geskat moet word nie en in 'n groot mate die aanloop gevorm het tot die Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930, was laasgenoemde die eerste daadwerklike poging om aspekte van die Seereg te kodifiseer en het dit onder die beskerming van die Volkebond geskied. 'n Voorbereidende Komitee is aangestel

-
1. D P O'Connell The International Law of the Sea 1982 vol 1 op 20
 2. R R Churchill en A V Lowe The Law of the Sea 1983 op 12-13

om met die oog op kodifikasie, konsepartikels oor onderwerpe, op te stel, vir voorlegging aan die Konferensie; waaronder die reg insake territoriale see asook die reg ten opsigte van eilande. 'n Konsepdokument³⁾ is saamgestel aan die hand van antwoorde op 'n vraelys wat aan regerings gestuur is. Die poging het duidelik ten doel gehad om die heersende Seereg soos uitgekristaliseer in die statepraktyk vas te stel.⁴⁾ Ongelukkig kon die Konferensie, wat in 1930 in Den Haag byeengekom het, nie daarin slaag om 'n konvensie aanvaar te kry nie, hoofsaaklik weens die onwilligheid van state om hulle onbepaald te verbind tot 'n drie seemyl visserysone.

Daar is wel ooreenkoms bereik ten opsigte van ander belangrike aspekte soos die aard en omvang van die regte van kusstate met betrekking tot die territoriale see en die reg van onskuldige deurvaart.⁵⁾ Tog is besluit om die kodifikasiepoging vir eers daar te laat en op 'n later stadium weer daaraan aandag te gee. Dit was eers na die Tweede Wêreldoorlog en nadat die Verenigde Nasies in 1945 tot stand gekom het, en die Volkebond ontbind is, dat daar in alle erns weer aandag aan kodifikasie gegee kon word.⁶⁾

Internasionale Regskommissie

Die kodifikasietaak is aan die nuutaangestelde Internasionale Regskommissie opgedra. Die Regskommissie se werksaamhede het in 1950 'n aanvang geneem en een van hulle eerste opdragte was die voorbereiding van konsepartikels insake die reg met betrekking tot die oop see en

3. LoN Doc C 196 M 70 1927 V

4. O'Connell op cit 21

5. Churchill en Lowe op cit 14

6. O'Connell loc cit

territoriale waters. Die konsepartikels van die Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930 was nie sonder invloed nie, aangesien die Internasionale Regskommissie se Rapporteur, Francois, ook die Rapporteur van die Haagse Konferensie was en daar swaar gesteun is op bogenoemde dokumentasie. Die Regskommissie se mandaat het egter - anders as die Haagse Konferensie - nie net die kodifikasie nie, maar ook die progressiewe ontwikkeling van die Seereg ingesluit.⁷⁾

Eerste Seeregkonferensie

Die verslag en konsepartikels van die Internasionale Regskommissie is in 1956 aan die Algemene Vergadering van die Verenigde Nasies voorgelê en het die basis gevorm van die Eerste Geneefse Seeregkonferensie van 1958 (ook bekend as UNCLOS I).⁸⁾ Lang besprekings kon nie aanleiding gee tot konsensus onder die deelnemende state nie met die gevolg dat daar uiteindelik tot stemming oorgegaan moes word - 'n prosedure wat sou verskil van die Derde Seeregkonferensie.⁹⁾

Terwyl die aanvanklike bedoeling was om een omvattende kodifikasiedokument daar te stel, is daar uiteindelik vier konvensies opgestel¹⁰⁾ naamlik: i) Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone;¹¹⁾ ii) Konvensie insake die Oop See;¹²⁾ iii) Konvensie insake die

7. Churchill en Lowe loc cit

8. Churchill en Lowe loc cit

9. R P Barston en P Birnie The Maritime Dimension 1980 op 13

10. Geteken op 29 April 1958 te Genève UNTS vol 516 op 205

11. Ondertekening: 43 state; Ratifikasies of Toetredes 46 state; Inwerkingtreding: 10 September 1964

12. Ondertekening: 48 state; Ratifikasies of Toetredes: 57 state; Inwerkingtreding: 30 September 1962

Vastelandsplat;¹³⁾ iv) Konvensie insake Visserye en die Bewaring van Lewende Bronne van die Oop See.¹⁴⁾

Eersgenoemde drie is hoofsaaklik gebaseer op volkeregtelike gewoontereg, maar soos O'Connell¹⁵⁾ opmerk het die aspek van "progressive development" ook sterk gefigureer. Ter stawing van sy standpunt verwys hy na die North Sea Continental Shelf Cases waar die Internasionale Geregshof die artikels wat die grondslag vorm van die reëlins ten aansien van die vastelandsplat as 'n kodifikasie van volkeregtelike gewoontereg verklaar het, maar nie bereid was om dieselfde ten aansien van die reëls insake die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende en aanliggende state te doen nie, aangesien dit op daardie stadium nog nie genoegsaam in die statepraktyk ingeburger en aanvaar was nie.¹⁶⁾

Hierdie dualisme is opvallend in al vier die Konvensies (hieronder die 1958 Geneefse Konvensies genoem) wat in sy geheel dus nie as 'n blote kodifikasie van die bestaande reëls van die Seereg beskou kan word nie. Die Geneefse Konvensies self gee geen aanduiding van welke gedeeltes op suiwer kodifikasie aldan nie, neerkom nie. Daar sal dus telkens 'n ondersoek gedoen moet word na die oorsprong van die reëls vervat in die Konvensies, ten einde te voorkom dat 'n staat wat nie 'n party is tot die Konvensies nie, wel gebonde geag word aan bepalings daaraan wat nog nie tot volkeregtelike gewoonteregsreëls ontwikkel het nie.

Ten spyte van die klein aantal state wat party tot die Konvensies geword het kan die belangrikheid van die 1958

13. Ondertekening: 45 state; Ratifikasies of Toetredes: 54 state; Inwerkingtreding: 10 Junie 1964

14. Ondertekening: 36 state; Ratifikasies of Toetredes: 36 state; Inwerkingtreding: 20 Maart 1966

15. op cit 22

16. ICJ Rep 1969 1 op 39

Geneefse Konvensies nie onderskat word nie. Dit het vir ten minste die volgende dekade of twee die mees gesaghebbende bron van die Seereg gebly. Die ontwikkelende volkeregtelike gewoontereg het geleidelik daaraan begin wegkalwe maar het tog die raamwerk vir verdere ontwikkeling van die Seereg gevorm.

Alhoewel daar 'n groot mate van ooreenstemming tussen die deelnemende state aan die 1958 Geneefse Konvensies was, kon een van die belangrikste aangeleenthede naamlik die breedte van die territoriale see nie tot oplossing gebring word nie.¹⁷⁾

Tweede Seeregkonferensie

'n Verdere konferensie (ook bekend as UNCLOS II) is in 1960 byeengeroep om die onopgeloste vraagstukke rondom die territoriale see en aanverwante aangeleenthede te bespreek. Verskeie aangeleenthede gee daartoe aanleiding dat ook hierdie Konferensie nie daarin slaag om ooreenkoms te bereik nie: sommige state eis op grond van sogenaamde "historic rights" visvangregte in sones wat wissel van 3 tot 12 seemyl vanaf hulle kuste; sommige state soos Ysland het vir hulleself 'n 12 seemyl territoriale see toegeëien; en sommige Suid-Amerikaanse state het selfs jurisdiksie-eise ten aansien van 200 seemylsones gestel.¹⁸⁾ 'n Kompromievoorstel om 'n territoriale see van 6 seemyl en 'n addisionele 6 seemyl visserysone daar te

17. Dieselfde aangeleentheid was daarvoor verantwoordelik dat die kodifikasiepoging van die Haagse Konferensie van 1930 skipbreuk gelei het

18. Barston en Birnie op cit 20

stel, het met 'n enkele stem nie die verlangde twee-derde meerderheid, wat benodig was vir aanvaarding, gehaal nie.¹⁹⁾

Hierna het state eenvoudig eierigting gevolg en vir hulleself groter jurisdiksiegebiede toegeëien. Soveel so dat die Internasionale Geregshof in die Fisheries Jurisdiction Case²⁰⁾ geen keuse gehad het as om kennis te neem dat sedert die 1958 Geneefse Konvensies, nuwere konsepte, veral ten aansien van visvangregte, deur gewoonte in die Internasionale Reg ontwikkel het.

Baie state wat in die sestigerjare hulle onafhanklikheid verkry het, was nie bereid om hulle aan die bestaande konvensies waaraan hulle nie deel gehad het nie, gebonde te ag nie.²¹⁾ Kommer het ook onder state toegeneem oor aspekte soos ooreksploitasie van die visbronne en mariene besoedeling wat nie effektief beheer kon word nie as gevolg van jurisdiksie wat onder die 1958 Geneefse Konvensies tot die smal seestroke aanliggend aan 'n staat se kuslyn, beperk was.²²⁾

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

-
- 19. O'Connell op cit 24
 - 20. ICJ Rep 1974 3
 - 21. Churchill en Lowe op cit 15
 - 22. Ibid

Derde Seeregkonferensie

Hierdie konferensie (ook bekend as UNCLOS III) het eintlik sy oorsprong in die Seebedkomitee wat in 1967 deur die Algemene Vergadering van die Verenigde Nasies in die lewe geroep is om ondersoek in te stel na die toekomstige regulering van die eksploitasie van die mineraal bronne van die diepsee.²³⁾ Alhoewel slegs 'n klein aantal state direk hierby betrokke was het die behoefte tog ontstaan om ondersoek in te stel na alle aspekte van die Seereg aangesien die eksploitasie van en beheer oor alle bronne vir die meeste state van dringende belang geword het.

Dit het daartoe gelei dat daar in 1970 besluit is om met die oog op die daarstelling van 'n omvattende Seeregkonvensie,²⁴⁾ wêr na die reëls van die Seereg in sy geheel te kyk.

Die Derde Seeregkonferensie se werksaamhede het in 1973 'n aanvang geneem.²⁵⁾ Anders as die Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930 en die Eerste en Tweede Konferensies van die Seereg, was daar geen beskikbare verslag of teks wat kon dien as basis vir bespreking nie. Die Konferensie is in drie Komitees verdeel: die eerste moes ondersoek instel na die seebed en seebedontginning; die tweede na die onderskeie jurisdiksiegebiede dws die territoriale see en aangrensende sone, vastelandsplat, eksklusiewe ekonomiese sone en die oop see (veral die bewaring van die lewende bronne van die oop see); die derde na mariene besoedeling en wetenskaplike navorsing.²⁶⁾

23. UNGA Res 2340 (XXII)

24. UNGA Res 2750 (XXV)

25. UNGA Res 3067 (XXVIII)

26. J R Stevenson en B H Oxman "The Preparations for the Law of the Sea Conference" 68 AJIL 1974 op 3-4

Die voorsitter van elke Komitee moes 'n informele "Single Negotiating Text" opstel wat die mening van die Komitee vertolk en wat saam die "Informal Single Negotiating Text" (SNT) sou uitmaak.²⁷⁾ Prosedurereëls is deur die Konferensie aanvaar om, behalwe in uiterste gevalle, besluite by wyse van konsensus in plaas van stemming te neem.²⁸⁾ Die doel van die konsensus-prosedure was om te poog om sover moontlik terreine van ooreenkoms te bereik oor 'n onderwerp waaroor daar reeds soveel verskille en verdeeldheid tussen state bestaan.²⁹⁾ Hierdie konsensus-benadering het sedert 1975 gelei tot 'n reeks "negotiating texts", opgestel deur die komiteevoorsitters, wat konsepartikels bevat oor alle aspekte onder bespreking in die Konferensie.

Ten spyte van 'n Konferensie wat polities gepolariseer was en eiebelang wat vooropgestel is, is daar tog aansienlike vordering gemaak met belangrike aspekte soos die breedte van die territoriale see, die regimes van die territoriale see, aangrensende sone, vastelandsplat, eksklusiewe ekonomiese sone en die oop see asook die regulering van wetenskaplike navorsing en mariene besoedeling.³⁰⁾

Gedurende die vierde sitting van die Konferensie is besluit om die SNT tydens gesamentlike besprekings te hersien welke hersiene teks, wat op 6 Mei 1976 uitgereik is, bekend gestaan het as die "Revised Single Negotiated Text" (RSNT).³¹⁾ Die RSNT kon slegs gewysig word indien 'n aantal deelnemers daarmee ontevrede was. Tydens die Sesde sitting in 1979 is besluit om die drie dele van die RSNT te

27. UN Doc A/CONF 62/WP 8 Deel I, II, III

28. Reël 37 van Prosedurereëls A/CONF 62/30/Rev 3

29. D Vignes "Will the Third Conference of the Law of the Sea work according to the consensus rule?" 69 AJIL 1975 op 119

30. Churchill en Lowe op cit 16

31. UN Doc A/CONF 62/WP 8 Rev 1 Deel I, II, III

konsolideer in een dokument, wat bekend gstaan het as die "Informal Composite Negotiating Text" (ICNT) 'n teks wat selfs voorsien was van 'n aanhef en slotklousules.³²⁾ 'n "Collegium" bestaande uit die President van die Konferensie en die voorsitters van die drie komitees, het opdrag gekry om die ICNT te hersien en het in 1979 'n teks aan die Konferensie voorgelê wat volgens hulle die beste vooruitsig vir konsensus sou hê.³³⁾ Omdat daar oor bepaalde kern aangeleenthede (core issues) geen konsensus bereik kon word nie is 'n tweede hersiene teks in 1980 aan die Konferensie voorgelê.³⁴⁾

Op 27 Augustus 1980 is 'n "Draft Convention on the Law of the Sea (Informal Text)" gepubliseer met die oog op finale afronding en aanvaarding tydens die 1981 sitting in Caracas.³⁵⁾ Weens probleme, hoofsaaklik met die regime van die seebed is die Konsep Seeregkonvensie eers op 30 April 1982, nadat 'n stemming afgedwing is, finaal met 'n meerderheid van stemme goedgekeur en aanvaar.³⁶⁾

Die Verenigde Nasies se Seeregkonvensie (hieronder die 1982 Seeregkonvensie genoem) is op 10 Desember 1982 geopen vir ondertekening. Op 9 Desember 1984, die sluitingsdatum vir ondertekening, het 159 state insluitend Suid-Afrika asook ander Verenigde Nasies gemagtigde entiteite, soos die Raad vir Namibië, die Konvensie onderteken.³⁷⁾ Anders as

32. UN Doc A/CONF 62/WP 10

33. UN Doc A/CONF 62/WP 10/Rev 1

34. UN Doc A/CONF 62/WP 10/Rev 2

35. UN Doc A/CONF 62/WP 10/Rev 3

36. Die uitslag was 130 state ten gunste 4 daarteen en 17 buite stemming

37. The Law of the Sea: Status of the United Nations Convention on the Law of the Sea 1985; Suid-Afrika het in sy ondertekeningsoorkonde verklaar (kragtens Artikel 310) dat sy ondertekening nie neerkom op 'n erkenning van die Raad van Namibië of sy bevoegdheid om namens SWA/Namibië op te tree nie

ratifikasie of toetrede, plaas ondertekening geen verpligting op die ondertekenaar behalwe om ter goeder trou niks te doen wat die oogmerke van die Konvensie sal verydel nie; sodanige verpligting verval sodra 'n ondertekenaar aandui dat hy nie die Konvensie gaan ratifiseer nie.³⁸⁾ Aangesien die Konvensie eers in werking tree twaalf maande nadat 60 state dit geratifiseer of daartoe toegetree het,³⁹⁾ mag dit nog geruime tyd duur alvorens die Konvensie as sodanig in werking sal tree.⁴⁰⁾

Soos die 1958 Geneefse Konvensies, is die 1982 Seeregkonvensie nie 'n suiwer kodifikasie van die bestaande reëls van die Seereg nie, maar bevat dit ook 'n groot aantal nuwe bepalings wat voortgespruit het uit die sogenaamde "progressive developments" op die gebied van die Seereg.⁴¹⁾ Sommige van die bepalings van die Konvensie was reeds of het intussen ontwikkel tot volkeregtelike gewoontereg en kan as sodanig state bind hetsy hulle party is tot die Konvensie al dan nie - selfs al sou die Konvensie nooit in werking tree nie. Die 1958 Geneefse Konvensies is vir 'n onbepaalde tydsduur gesluit en maak nie voorsiening vir sy eie beëindiging nie. State wat party is tot hierdie Konvensies sal nog steeds daaraan gebonde wees behalwe insoverre bepalings daarvan deur reëls van die gewoontereg gewysig of vervang is, of beëindig word vir state wat ook party is tot die 1982 Konvensie sodra laasgenoemde in werking tree.⁴²⁾

38. Artikel 18 van die Weense Konvensie insake Verdragsreg 1969

39. Artikel 308 (1) SK

40. Tot en met 31 Oktober 1986 het 31 state en die Raad vir Namibië die Konvensie geratifiseer.

41. Vir 'n bespreking van die aard en bindingskrag van die reëls van die 1982 Seeregkonvensie cf D J Devine "Southern Africa and the Law of the Sea : Problems Common, Uncommon and Unique" - Intreerede 19 Maart 1986 op 4-5

42. Artikel 311 SK

Ten slotte moet gewaarsku word dat vir solank die Konvensie nog nie in werking is nie, daar tussen gevestigde reëls en nuwe reëls in die Konvensie onderskei moet word aangesien laasgenoemde as de lege ferenda geen regskrag het nie, behalwe as dit in die toekoms reg sou word. Selfs nadat die Konvensie in werking tree sal die onderskeid vis-à-vis partye en nie-partye gehandhaaf moet word aangesien die bepalings wat nog nie gewoontereg geword het nie slegs tussen partye tot die Konvensie afdwingbaar is.

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

HOOFSTUK II : OMSKRYWING VAN 'n EILAND IN DIE INTERNASIONALE REG

Eers aan die begin van hierdie eeu het die behoefte ontstaan om 'n juridiese omskrywing van 'n eiland in die Internasionale Reg te ontwikkel. Aanvanklik was daar juridies geen onderskeid gemaak tussen vastelandse gebiede en ander geologiese formasies wat bokant die see-oppervlak uitsteek nie. Vanweë die ontwikkeling van konsepte soos die territoriale see en die vastelandsplat en die moontlikheid dat hierdie formasies net soos vastelandse gebiede, sulke jurisdiksiegebiede kon genereer, het die belangrikheid van hierdie formasies toegeneem en het state die noodsaaklikheid begin besef om 'n duidelike onderskeid te maak tussen 'n eiland en ander see-omslote formasies, in juridiese sin.⁴³⁾

Die omskrywing van 'n eiland as 'n regime van die Internasionale Reg het sy ontstaan en ontwikkeling hoofsaaklik te danke aan die Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930, die werk van die Internasionale Regskommissie, die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone en die Konvensie insake die Vastelandsplat van 1958 en laastens die besprekings en voorstelle wat uiteindelik gelei het tot die aanvaarding van Artikel 121 van die 1982 Seeregkonvensie.⁴⁴⁾ In hierdie proses het die aanneemlikste omskrywing van 'n eiland en die omvang van die seegebiede wat daaraan toegeken kan word gedurig strydpunte gebly.

43. C R Symmons The Maritime Zones of Islands in International Law 1979 op 9

44. Supra bl 7-17

'n Onderzoek na die ontwikkeling van die konsep sal die probleme, beperkings en redes aandui wat gelei het tot die huidige formulering van die omskrywing van 'n eiland in die Internasionale Reg.

Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930

Alhoewel die kwessie van mensgemaakte eilande (artificial islands) reeds in die Verslag van die Internasionale Regsvereniging (ILA) van 1924 bespreek is, is die eerste doelbewuste poging om 'n eiland te omskryf, tydens die Kodifikasiekonferensie in 1930 te Den Haag, aangewend.⁴⁵⁾ Ten spyte daarvan dat die Konferensie gefaal het weens 'n gebrek aan eenstemmigheid ten opsigte van die regime van die territoriale see, word die werk van die Tweede Komitee met betrekking tot die omskrywing van 'n eiland allerweë beskou as 'n kodifikasie van die volkeregtelike gewoontereg soos op daardie stadium van toepassing.⁴⁶⁾

Tydens die verrigtinge het Australië, Brittanje en Suid-Afrika voorgestel dat 'n eiland soos volg omskryf word: "An island is a piece of territory surrounded by water, permanently above high water in normal circumstances and capable of occupation and use".⁴⁷⁾ Subkomitee II van die Tweede Komitee het egter daarteen besluit om die kriteria van "occupation and use" as sodanig of selfs die vatbaarheid van 'n entiteit vir okupasie en gebruik in die omskrywing van 'n eiland in te sluit.

45. C J Colombos International Law of the Sea 1967 op 125

46. D H N Johnson "Artificial Islands" 4 ILQ 1951 203 op 212-213

47. LoN Doc C 74 M 39 1929 V op 52-54

Daar was heelwat ondersteuning vir die VSA se voorstel dat "any naturally formed part of the earth's surface, projecting above the level of the sea at low tide and surrounded by water at low tide, should be considered an island".⁴⁸⁾

Maar uiteindelik het die Subkomitee 'n kompromie aangegaan deur aan sowel hoog- as laagwaterverwysingsvlakke effek toe te ken. Hiervolgens het 'n eiland slegs sy eie territoriale see indien dit tydens hoogwater bo die seevlak uitsteek, terwyl 'n formasie wat slegs tydens laagwater uitsteek nie sy eie territoriale see het nie, maar bloot in aanmerking geneem kan word by die bepaling van die basislyn vanwaar die territoriale see gemeet word.⁴⁹⁾

Die finale teks wat deur Subkomitee II aanvaar is lui soos volg:

"Every island has its own territorial sea. An island is an area of land, surrounded by water, which is permanently above high-water mark.

Elevations of the sea-bed situated within the territorial sea, though only above water at low tide, are taken into consideration for the determination of the base line of the territorial sea".⁵⁰⁾

Ten spyte van die toekenning van 'n territoriale see aan alle hoogwaterverwysingsvlakke in bogenoemde definisie, argumenteer Johnson dat 'n "area of land" verwys na 'n

48. Jan M van Dyke en Robert A Brooks "Uninhabited Islands : Their Impact on the Ownership of the Oceans' Resources" 12 ODILJ 1983 265 op 271-272

49. Ibid

50. Johnson op cit 203

"appreciable surface above the sea visible in normal weather conditions".⁵¹⁾ Om hierdie rede kwalifiseer "mere pin-point rocks" volgens hom nie as eilande nie. Daar kan egter geargumenteer word dat vanweë die uitdruklike onderskeid wat tussen hoog- en laagwaterverwysingsvlakke gemaak word, die Subkomitee wel bedoel het om alle hoogwaterverwysingsvlakke as eilande te beskou. Indien die Subkomitee sommige hoogwaterverwysingsvlakke wou uitsluit sou dit die vereiste van "capable of occupation and use" ingebring het.

Internasionale Regskommissie

Die omskrywing van 'n eiland deur die Haagse Kodifikasiekonferensie is in 1952 deur die Spesiale Rapporteur van die Internasionale Regskommissie net so in sy eerste verslag insake die regime van die territoriale see oorgeneem.⁵²⁾ 'n Wysiging wat die kwalifikasie "capable of effective occupation and control" tot die omskrywing van 'n eiland wou voeg, is gedurende die sesde sitting van die Regskommissie in 1954 voorgestel. Die wysiging is voorgestel weens die beswaar dat 'n eiland, hoe klein ookal, noodwendig aanspraak sou kon maak op seegebiede soos die territoriale see, aangrensende sone en die vastelandsplat.⁵³⁾ Die Spesiale Rapporteur, Francois, het die voorgestelde wysiging onaanvaarbaar gevind aangesien enige rots hom ten minste daartoe leen om as 'n radio- of weerstasie gebruik te word met die

51. Ibid 205

52. YILC 1952 vol II op 36

53. YILC 1954 vol I op 92

gevolg dat alle rotse wat bo die see uitsteek "capable of occupation and control" kan wees.⁵⁴⁾ Gevolglik is die voorgestelde wysiging teruggetrek terwyl die woorde "in normal circumstances" voor die woorde "permanently above high-water mark" wel ingevoeg is.

Uit die konsepartikel wat uiteindelik aanvaar is, blyk dit dat die Internasionale Regskommissie wel alle hoogwaterverwysingvlakke as eilande beskou:

"An island is understood to be any area of land surrounded by water which, except in abnormal circumstances, is permanently above high-water mark. Consequently, the following are not considered islands and have no territorial sea:

- (i) Elevations which are above water at low tide only
.....
- (ii) Technical installations build on the
sea-bed⁵⁵⁾

Geneefse Seeregkonvensies van 1958

Die bogemelde formulering van die Internasionale Regskommissie het 'n belangrike deel gevorm van die travaux préparatoires van sowel die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone as die Konvensie insake die Vastelandseplat. Tydens die Konferensie self het die Verenigde State voorgestel dat die Regskommissie

54. Ibid 94

55. YILC 1956 vol II op 252

se definisie van 'n eiland in konsepartikel 10 gewysig word om soos volg te lui:

"An island is a naturally-formed area of land, surrounded by water, which is above water at hightide".⁵⁶⁾

Dit beteken dus 'n invoeging van die woorde "naturally-formed" en 'n skrapping van "permanently" en "in normal circumstances". Volgens die voorsteller van die wysiging sou die definisie sonder die invoeging ook mensgemaakte eilande insluit terwyl die woorde wat geskrap moet word met mekaar bots en oorbodig is aangesien daar geen gevestigde statepraktyk ten opsigte van die effek van abnormale getye op die status van eilande is nie.⁵⁷⁾ Die Eerste Komitee van die Konferensie het dan ook die gewysigde definisie aanvaar wat uiteindelik Artikel 10(1) van die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone geword het.⁵⁸⁾

Die begrip "eiland" word ook gebruik in die Konvensie insake die Vastelandsplat. Reeds tydens die verrigtinge van die Internasionale Regskommissie het afgevaardigdes hulle besorgdheid uitgespreek oor die gebruik van die begrip "vastelandsplat" aangesien die gebruik van die begrip as sodanig reeds daarop dui dat eilande nie oor sulke jurisdiksiegebiede kan beskik nie.⁵⁹⁾ Die Regskommissie het gevolglik in sy kommentaar daarop gewys

56. Symmons op cit 10

57. Ibid 11

58. I Brownlie Basic Documents in International Law 1984 op 90

59. Van Dyke en Brooks op cit 274

dat die gebruik van die begrip vastelandsplat nie uitsluit nie dat eilande oor sodanige jurisdiksiegebiede kan beskik.⁶⁰⁾ Tydens die Geneefse Konferensie is die kommentaar van die Regskommissie in Artikel 1 (definisieklausule) van die Konvensie insake die Vastelandsplat geïnkorporeer om soos volg te lees:

"For the purposes of these articles, the term 'continental shelf' is used as referring

- (a);
- (b) to the seabed and subsoil of similar submarine areas adjacent to the coasts of islands".⁶¹⁾

Ongelukkig word die begrip eiland glad nie in die Konvensie omskryf nie en word daar gespekuleer of die definisie van 'n eiland in die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone net so op die Konvensie insake die Vastelandsplat getransponeer moet word. Volgens Symmons behoort daar geen beswaar te wees teen die toepassing van die definisie in eersgenoemde konvensie by die uitleg van laasgenoemde konvensie nie, aangesien dit in hierdie spesifieke geval kan bydra tot die vergemakliking van verdragsuitleg.⁶²⁾

VN Seeregkonvensie van 1982

Reeds tydens die verrigtinge van die Seebedkomitee, wat 'n regime moes ontwikkel vir die ontginning van die bronne

60. Ibid 275

61. Brownlie op cit 117

62. Symmons op cit 12

van die diepsee, het daar kommer veral onder die ontwikkelende lande ontstaan oor die grootte van die internasionale seegebied indien eilande op dieselfde basis as vastelandse gebiede aanspraak op die see kon maak.⁶³⁾ Verskeie afvaardigings het dan ook die omskrywing van 'n eiland in Artikel 10 van die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone van 1958 verwerp, aangesien die omskrywing ontoereikend was om die probleme te ondervang indien alle eilande op dieselfde basis gehanteer word.⁶⁴⁾ Aan die anderkant was daar afvaardigings - veral dié wat state wat eilande besit of eilandstate verteenwoordig - wat daarop aangedring het dat alle eilande oor dieselfde kam geskeer word as vastelandse gebiede.⁶⁵⁾ Hierdie standpunte is te berde gebring by die VN se Derde Seeregkonferensie (UNCLOS III) wat in 1974 in Caracas begin het.

a) Voorstelle ten aansien van die omskrywing van 'n eiland

Tydens die Derde Seeregkonferensie het afvaardigings van verskeie state konsepartikels voorgestel ten einde tot 'n algemeen aanvaarbare omskrywing van 'n eiland te kom.

Roemenië, Turkye en 'n aantal Afrikastate het konsepartikels voorgestel wat die seegebiede van eilande sou beperk. Die Roemeense en Afrikastate se voorstelle het die kriterium van "grootte" gebruik om tussen eilande en ander see-omslote formasies te onderskei.⁶⁶⁾ Die Roemeense

63. Van Dyke en Brooks op cit 278

64. Ibid 279

65. Ibid 280

66. Ibid 281

voorstel het ook twee nuwe konsepte bekend gestel naamlik: "islets" wat omskryf is as "naturally formed high tide elevations less than one square kilometer in area" en "islands similar to islets" wat omskryf is as "naturally formed elevations of land larger than islets that cannot be permanently inhabited or have their own economic life".⁶⁷⁾

Die voorstel van die Afrikastate het see-omslote formasies verdeel in vier kategorieë naamlik: "islands", "islets", "rocks" en "lowtide elevations".⁶⁸⁾

"Island" is omskryf as "a vast naturally formed area of land, surrounded by water which is above water at high tide". "Islet" is dieselfde behalwe dat "vast" vervang word met "smaller" terwyl 'n "rock" omskryf is as "a naturally formed rocky elevation of ground, surrounded by water, which is above water at high tide".⁶⁹⁾ Ingevolge die Turkse voorstel sou eilande wat onder vreemde beheer is of op die vastelandsplat van 'n ander staat geleë is, nie oor seegebiede beskik nie tensy die grootte van die eiland ten minste 'n tiende is van die grootte van die staat aan wie dit behoort.⁷⁰⁾

Aan die anderkant het die eilandstate van die Stille Oseaan asook Griekeland voorstelle gemaak wat daarop neerkom dat die reëls wat die seegebiede van kusstate beheers, net so op alle eilande van toepassing gemaak word en by

67. Ibid

68. Ibid

69. Ibid

70. Ibid

implikasie word vir geen ander tipe see-omslote formasie voorsiening gemaak nie.⁷¹⁾ Die definisie van 'n "eiland" in beide voorstelle stem woordeliks ooreen met die bewoording van Artikel 10(1) van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone.⁷²⁾

b) Redes vir herbesinning van die omskrywing van 'n eiland

Na 'n ontleding van die voorstelle en bespreking rondom die kwessie van eilande tydens die Derde Seeregkonvensie lei Symmons drie redes af vir die herbesinning van die omskrywing van eilande naamlik: (i) die vaagheid en veralgemeende aard van die omskrywing van 'n eiland in Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone asook die gebrek aan 'n definisie in die Konvensie insake die Vastelandsplat; (ii) ongeag die diversiteit in grootte, ligging, bevolking en ekonomiese en sosiale belangrikheid van eilande, kan enige onbenullige formasie onder die bestaande definisie seegebiede van groot omvang genereer wat deur sommige state geag word in te druis teen redelikheid en geregtigheid (fairness and equity) - veral ten aansien van die eksklusiewe ekonomiese sone en die moontlikheid dat kusstate in hierdie proses van seegebiede ontnem kan word; (iii) die invloed wat die toekenning van seegebiede aan klein en onbelangrike formasies mag hê op die verkleining van die seebed en die bronne van die Oop See wat tot almal se beskikking is, veral in die lig van die sogenaamde "common heritage of mankind" gedagte.⁷³⁾

71. Ibid 280

72. Supra vn 58

73. Symmons op cit 16

c) Die omskrywing van 'n eiland voorspruitend uit die Derde Seeregkonferensie

Teen die einde van die Caracas sitting in 1974 was daar drie formulerings van see-omslote formasies wat in 'n dokument getiteld "Main Trends" opgeneem is, naamlik die bestaande definisie van die 1958 Konvensie soos voorgestel deur Griekeland en die Stille Oseaan eilande, die voorstel van die Afrikastate en die Roemeense voorstel.⁷⁴⁾ Pogings om hierdie botsende definisies met mekaar te versoen het egter nie geslaag nie. By die tweede sitting in Genève is dit aan een van die twaalf informele raadplegende groepe opgedra om die aangeleentheid van "eilande" verder te ondersoek.⁷⁵⁾ Die groep slaag uiteindelik daarin om die drie voorstelle tydens die Caracas sitting in een saamgestelde omskrywing te vervat.

Na verdere afronding tydens die derde sitting in New York in 1976 word Artikel 128 in Hoofstuk VIII getiteld "Régime of Islands" in die SNT opgeneem.⁷⁶⁾ Paragraaf 1 behou die definisie van 'n eiland van die 1958 Konvensie terwyl paragraaf 2 bepaal dat, behalwe vir die bepaling in paragraaf 3, eilande seegebiede genereer op dieselfe wyse as vastelandse gebiede. Met die verwysing na "rocks which cannot sustain human habitation or economic life of their own" weerspieël slegs paragraaf 3 sommige van die nuwe voorstelle wat tydens die vroeëre sittings gemaak is.

74. Ibid 17

75. Ibid 18

76. Ibid

Die omskrywing wat uiteindelik as Artikel 121 in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is lui soos volg:

- "1. An island is a naturally formed area of land, surrounded by water, which is above water at high tide.
2. Except as provided for in paragraph 3, the territorial sea, the contiguous zone, the exclusive economic zone and the continental shelf of an island are determined in accordance with the provisions of this Convention applicable to other land territory.
3. Rocks which cannot sustain human habitation or economic life of their own shall have no exclusive economic zone or continental shelf".⁷⁷⁾

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

77. The Law of the Sea: Official Text of the United Nations Convention on the Law of the Sea with Annexes and Index 1983 op 39

HOOFSTUK III : 'N KRITIESE BESKOUING VAN DIE OMSKRYWING VAN 'N "EILAND" IN DIE 1982 SEEREGKONVENSIË

Die omskrywing van 'n "eiland" in Artikel 121 van die 1982 Seeregkonvensie is in belangrike opsigte onbevredigend veral vanweë die gebrek aan 'n definisie van "rocks" en 'n verduideliking van wat presies bedoel word met "cannot sustain human habitation or economic life of their own."

Ten spyte daarvan bevat die omskrywing 'n aantal belangrike kriteria wat van naderby beskou word, naamlik: i) "area of land"; ii) "naturally formed"; iii) "surrounded by water"; iv) "above water at high tide"; v) "sustain human habitation"; en vi) "economic life of their own".

Strategiese waarde is ook al as 'n belangrike element beskou in die toekenning van eilandstatus aan see-omslote formasies maar het nooit tydens die Derde Seeregkonferensie ter sprake gekom nie en is gevolglik ook nie in Artikel 121 opgeneem nie.⁷⁸⁾ Hoewel die kriterium van grootte ook nie in die omskrywing opgeneem is nie, is sommige skrywers van mening dat weens die belangrikheid daarvan, dit uit die omskrywing afgelei moet word.⁷⁹⁾

Twee nuwe kriteria is ook tydens die verrigtinge van die Derde Seeregkonferensie voorgestel naamlik, die geologiese

78. Symmons op cit 53

79. R D Hodgson "Islands : Normal and Special Circumstances" J K Gamble en C Pontecorvo (red) Law of the Sea : The Emerging Regime of the Oceans 1974 137 op 150 - 151

struktuur en geografiese ligging van 'n see-omslote formasie en die kriterium van onafhanklikheid van vreemde of koloniale oorheersing.⁸⁰⁾ Nieteenstaande die belangrikheid wat sommige afvaardigings aan hierdie kriteria wou toeken, veral ten opsigte van die invloed wat dit op die toekenning van seegebiede kon uitoefen, is dit nooit opgeneem in die omskrywing van 'n eiland nie.⁸¹⁾

Vervolgens word bogenoemde kriteria afsonderlik bespreek en ontleed:

a) "an area of land" (Artikel 121(1))

Volgens Hodgson is dit vanselfsprekend dat 'n eiland uit grond, rots, organiese materiaal of 'n kombinasie daarvan moet bestaan.⁸²⁾ Tog is daar onderliggend aan die vereiste dat 'n eiland uit 'n grondgebied moet bestaan, twee belangrike elemente naamlik dat die formasie aan die seabodem geheg moet wees en tweedens dat die formasie die geaardheid van terra firma moet hê met 'n gepaardgaande graad van permanensie.⁸³⁾

Hierdie eienskappe het tot gevolg dat sekere formasies en strukture ter see nie as eilande beskou kan word nie. So byvoorbeeld kwalifiseer drywende formasies, soos ysberge of die sogenaamde rieteilande, wat nie aan die seabodem vas is nie hoewel hulle natuurlik gevormde formasies is, nie as eilande nie. Die rede hiervoor is dat dit losstaande is van die seabodem en dus op die

80. Symmons op cit 20

81. Ibid

82. Hodgson op cit 148

83. Symmons op cit 21

seeoppervlak kan rondbeweeg. Skepe wat geanker lê, veral dié wat as ligtorings gebruik word, sal ook nie as eilande kan kwalifiseer nie. Behalwe vir die feit dat dit nie natuurlike formasies is nie, is dit nie te alle tye op dieselfde plek nie, wat meebring dat die vereiste van permanensie ontbreek.⁸⁴⁾ Dit dien egter daarop gelet te word dat die vereiste van permanensie in die Internasionale Reg nie 'n absolute vereiste is nie en dat selfs natuurlike eilande se permanensie relatief is - veral as in ag geneem word dat eilande kan ontstaan as gevolg van vulkaniese aktiwiteit of kan verdwyn of verander as gevolg van erosie of aanslikking.⁸⁵⁾

'n Tegniese installasie soos 'n olieboor kwalifiseer duidelik nie as 'n eiland nie. Behalwe dat dit nie 'n "true portion of territory" daarstel nie, is dit slegs aan die seabodem geheg by wyse van 'n "token attachment" en dus ontbreek die vereiste graad van permanensie.⁸⁶⁾

Soortgelyk aan tegniese installasies is die sogenaamde "stilt villages" wat ook mensgemaak is en slegs by wyse van "token attachment" aan die seabodem vas is en eintlik min van die ware eienskappe van terra firma openbaar.⁸⁷⁾ Die insluiting daarvan in die definisie van 'n eiland het min ondersteuning geniet, hoofsaaklik vanweë die misbruik waartoe dit kan lei deur sulke "stilt villages" te skep uitsluitlik om eksklusiewe seegebiede te genereer.⁸⁸⁾

84. Ibid

85. Johnson op cit 214

86. Symmons op cit 24

87. Symmons op cit 28

88. YILC 1958 vol I op 93

Dit is ook reeds in 'n vroeë stadium van die verrigtinge van die Internasionale Regskommissie, wat die 1958 Geneefse Konvensies voorafgegaan het, beklemtoon dat die installasies wat opgerig word om die vastelandsplat te ontgin, nie eilandstatus sal verkry nie.⁸⁹⁾ 'n Bepaling tot dien effekte is dan ook in die Konvensie insake die Vastelandsplat opgeneem en lui soos volg: "Such installations and devices, though under the jurisdiction of the coastal State, do not possess the status of islands".⁹⁰⁾

'n Soortgelyke bepaling is in die 1982 Seeregkonvensie te vinde naamlik: "Artificial islands, installations and structures do not possess the status of islands".⁹¹⁾

Daar kan dus geen twyfel wees dat dit nie die bedoeling is om aan mensgemaakte eilande, installasies en strukture eilandstatus met die gepaardgaande seegebiede te verleen nie.

b) "naturally formed" (Artikel 121(1))

Volgens Johnson is dit nie van primêre belang of 'n eiland natuurlik of mensgemaak is nie en kan sekere mensgemaakte konstruksies as "artificial islands" kwalifiseer mits dit oor dieselfde eienskappe as natuurlike eilande beskik en dit die geaardheid van grondgebied (territory) openbaar.⁹²⁾

89. YILC 1951 vol II op 100

90. Artikel 5(4) KVP

91. Artikel 60(8) SK

92. Johnson op cit 212

Reeds tydens die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie was sommige regerings sterk ten gunste daarvan om mensgemaakte installasies as eilande te beskou. Vandaar die definisie wat deur Subkomitee II van die Tweede Komitee van die Konferensie aanvaar is en wat geen melding van "natural" of "naturally formed" maak nie⁹³⁾. In sy kommentaar op die definisie het die Subkomitee dit pertinent gestel dat die definisie nie "artificial islands" uitsluit nie mits dit "true portions of the territory and not merely floating works, anchored buoys, etc" is.⁹⁴⁾

Die Internasionale Regskommissie het hierdie definisie feitlik netso oorgeneem maar dit uitdruklik gestel dat die oprigting van ligtorings en tegniese installasies nie die status van die formasies waarop dit opgerig is, bepaal nie.⁹⁵⁾ 'n Ligtoring wat gebou word op 'n formasie wat normaalweg onder water is of slegs tydens laagwater sigbaar is, (dws 'n laagwaterverwysingsvlak) maar self permanent bo die hoogwatermerk uitsteek, gee nie aan die formasie waarop dit gebou is eilandstatus nie.⁹⁶⁾ Ten einde as 'n eiland te kwalifiseer moet die natuurlike formasie waarop die ligtoring gebou word self permanent bo die water uitsteek. Hierdie beginsel is bevestig in die Franco-British Arbitration Case on the Western Approaches van 1977.⁹⁷⁾

93. Ibid 203

94. Ibid 212; Volgens Johnson is dit so omdat dit soms onmoontlik is om te bepaal of 'n eiland natuurlik of mensgemaak is

95. YILC 1956 vol II op 270

96. Symmons op cit 33

97. Ibid 36

Tydens die Eerste Seeregkonferensie in 1958 het die VSA die invoeging van die woorde "naturally-formed" voor "area of land" voorgestel ten einde te verseker dat tegniese installasies en mensgemaakte eilande uitgesluit is van die definisie van 'n "eiland", en hierdie voorstel is dan ook aanvaar⁹⁸⁾

Geen voorstel vir die definisie van 'n eiland tydens die Derde Seeregkonferensie het afgewyk van hierdie vereiste nie met die gevolg dat die vereiste uiteindelik netso in die omskrywing van 'n eiland in die finale teks van die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is.

Sommige skrywers is van mening dat die begrip "naturally formed" dubbelsinnig is aangesien dit of na die geologiese samestelling van die formasie of die wyse waarop die formasie tot stand gekom het kan verwys.⁹⁹⁾ Dit blyk dat menslike tussenkoms die deurslaggewende element vorm sodat mensgemaakte eilande wat bo die hoogwatermerk uitsteek, hoe ookal saamgestel, nie kwalifiseer vir eilandstatus in die Internasionale Reg nie.¹⁰⁰⁾

c) "surrounded by water" (Artikel 121(1))

Hierdie vereiste is eintlik vanselfsprekend aangesien dit seker dié wesenskenmerk van 'n eiland is. Dit is egter belangrik om daarop te let dat 'n formasie te alle tye omring moet wees deur water. Daarom word 'n formasie wat met die vasteland verbind is deur 'n skiereiland soos 'n sandbank wat blootgelê word tydens

98. Ibid

99. cf O'Connell op cit 196; Hodgson op cit 148

100. Symmons op cit 36

laagwater, nie as 'n eiland nie, maar as deel van die vasteland beskou.¹⁰¹⁾ Dit wil voorkom of die bou van 'n struktuur soos 'n motorweg, wat 'n formasie met die vasteland verbind, die formasie sy eilandstatus sal ontnem selfs al sou die formasie permanent omring wees deur water.¹⁰²⁾

Hierdie vereiste kan ook ten opsigte van laagwaterverwysingsvlakke as sodanig gestel word. Na analogie van die posisie met betrekking tot eilande, wil dit voorkom of 'n formasie wat tydens laagwater totaal blootgelê word en self nie eers met gereelde tussenposes deur water omring word nie, kan nie as 'n laagwaterverwysingsvlak beskou word nie, maar vorm 'n integrale deel van die vasteland.¹⁰³⁾

d) "above water at high tide" (Artikel 121(1))

Aanvanklik was daar heelwat verwarring wat presies met hierdie vereiste bedoel word, veral omdat die juridiese konsep van "laagwaterverwysingsvlak" nog nie heeltemal ontwikkel was nie.¹⁰⁴⁾ 'n Onderskeid tussen 'n eiland en 'n laagwaterverwysingsvlak is natuurlik van uiterste belang aangesien slegs eersgenoemde kragtens die Internasionale Reg seegebiede kan genereer.

Die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie het 'n formasie "which is permanently above high-water mark" wel as 'n eiland beskou terwyl "elevations of the seabed" gedefinieer is as "only above water at low tide".¹⁰⁵⁾

101. Ibid 41

102. Ibid 42

103. Ibid

104. Ibid

105. Supra vn 50

Tydens die bespreking van die definisie van 'n eiland deur die Internasionale Regskommissie in 1954 is 'n voorstel van Lauterpacht aanvaar om die woorde "in normal circumstances" voor die woorde "permanently above high-water mark" in te voeg ten einde voorsiening te maak vir buitengewone gevalle.¹⁰⁶⁾ 'n Amendament van die VSA dat die begrippe "in normal circumstances" en "permanently" uit die Regskommissie se definisie geskrap moet word aangesien hulle met mekaar bots, is tydens die Eerste Seeregkonferensie in 1958 aanvaar sodat Artikel 10 van die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone slegs melding maak van die woorde "which is above water at high tide".¹⁰⁷⁾

Alhoewel hierdie vereiste dus aandui dat die formasies normaalweg bo hoogwater moet wees, laat dit tog ruimte vir buitengewone gevalle soos formasies wat deur fratsgetye oorspoel word. In die Franco-British Arbitration Case is geargumenteer dat Eddystone Rocks 'n eiland is aangesien dele van die natuurlike formasie blootlê tydens gemiddelde hoogwater (mean high-water springs). Hierdie kenmerk is volgens Brittanje juis die kriterium om te bepaal of 'n formasie eilandstatus het kragtens Artikel 10 van die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone of die reëls van volkeregtelike gewoontereg.¹⁰⁸⁾ Frankryk aan die anderkant, het volgehou dat volkeregtelike gewoontereg geen onderskeid maak tussen verskillende tipes getye

106. YILC 1954 vol I op 92

107. Supra vn 58

108. Symmons op cit 44

nie en dat eilande dus nie op grond van sodanige kriterium van laagwaterverwysingsvlakke onderskei kan word nie. Die gewoontereg vereis slegs dat 'n eiland permanent bo die water moet uitsteek; daarom kan Eddystone Rocks slegs as 'n laagwaterverwysingsvlak kwalifiseer.¹⁰⁹⁾ Volgens Frankryk beskou 'n groot aantal state die begrip "high-water" as die hoogste hoogwatermerk en nie die gemiddelde hoogwatermerk nie. Ongelukkig het die Arbitrasiehof vir die doeleindes van sy beslissing dit nie nodig gevind om vas te stel of Eddystone Rocks wel 'n eiland is nie.

Dit word egter aan die hand gedoen dat die Britse benadering ten opsigte van die bepaling van die hoogwatermerk te verkies is bo dié van Frankryk - veral na analogie van die bepaling van die laagwatermerk as die "mean low-water spring tides" ter vasstelling van die basislyn vanwaar die gebiedswaters gemeet word.¹¹⁰⁾

Dit is van belang om daarop te let dat daar tydens die Derde Seeregkonferensie pogings was om sekere sogenaamde onbeduidende formasies, hoewel bo seevlak tydens hoogwater, gelyk te stel met laagwaterverwysingsvlakke. Daar is egter geen aanduiding in die definisie van laagwaterverwysingsvlakke dat formasies wat permanent bo die see-oppervlakte uitsteek daarby ingesluit word nie.

e) "sustain human habitation" (Artikel 121 (3))

Hierdie vereiste is nie opgeneem in Artikel 121(1) van die Konvensie nie en vorm gevolglik nie deel van die basiese omskrywing van 'n "eiland" soos bedoel onder die

109. Ibid

110. Ibid 45

subartikel nie. Soos Symmons tereg opmerk word onder die basiese omskrywing van 'n "eiland" in Artikel 121(1) die "nominal insular status" van selfs 'n rots nie noodwendig vanweë die onvatbaarheid van menslike bewoning hom ontnem nie.¹¹¹⁾ Die vereiste slegs in Artikel 121(3) vervat en dan spesifiek om 'n beperking te plaas op die generering van 'n eksklusiewe ekonomiese sone of 'n vastelandsplat deur sekere "rotse" terwyl laasgenoemde nêrens gedefinieer word nie.

Verskeie pogings is reeds voor die Derde Seeregkonferensie aangewend om die kriterium van "human habitation" of "human habitability" in die definisie van 'n eiland op te neem. 'n Voorstel dat 'n eiland "does not include a piece of territory not capable of effective occupation and use" is deur die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie verwerp.¹¹²⁾ 'n Soortgelyke voorstel van Lauterpacht tydens die verrigtinge van die Internasionale Regskommissie om in die definisie van 'n eiland die woorde "capable of effective occupation and control" in te voeg, is ook teruggetrek weens die beswaar dat dit daartoe aanleiding sal gee dat enige rots gebruik kan word as 'n weer- of radiostasie; in daardie sin is alle rotse "capable of occupation and control".¹¹³⁾ Gevolglik is daar geen melding gemaak van hierdie vereiste in Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone nie.

111. Ibid 51

112. Ibid 46

113. YILC 1954 vol I op 92-93

Tydens die verrigtinge van die Derde Seeregkonferensie is hierdie vereiste weer deur sommige afvaardigings ingebring, spesifiek in 'n poging om te verhinder dat sekere formasies die belangriker seegebiede soos die eksklusiewe ekonomiese sone en die vastelandsplat kan genereer. In hierdie verband is die voorgestelde definisies van 'n eiland deur die Afrikastate en deur Roemenië van belang. Eersgenoemde wou "living conditions which prevent a permanent settlement of population" as 'n "equitable criterion" in ag neem met die gevolg dat sekere onbeduidende eilande wat nie aanliggend is tot 'n staat se kusgebied nie, geen aanspraak op seegebiede kan maak nie. Laasgenoemde het gepoog om die kriterium van grootte met "habitation" of "habitability" te kombineer ten einde selfs groter eilande af te skaal tot 'n kategorie wat nie aanspraak op seegebiede kan maak nie.¹¹⁴⁾

Hierdie pogings om "habitation" of "habitability" in die omskywing van 'n "eiland" in te bring het heftige reaksie van sommige afvaardigings ontlok veral omdat dit enersyds op bestaande regte onder Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone sou inbreuk maak en dit andersyds, soos die Britse afgevaardigde aangevoer het, onhoudbaar sou wees om die status van 'n eiland afhanklik te maak van die teenwoordigheid van inwoners aangesien bewoonde eilande weens verskeie redes kan ontvolk en onbewoonde eilande weer bevolk kan raak.¹¹⁵⁾ Indien "habitability" (dit wil sê vatbaarheid vir bewoning) en nie "habitation" (dit wil sê die feitelike posisie van

114. Symmons op cit 47

115. Ibid 48

bewoning) die kriterium is, dan verval die Britse argument. Die toets slaan dan nie op die subjektiewe vereiste van bewoning nie, maar eerder op bewoonbaarheid as objektiewe vereiste.

Behalwe vir die kriterium van bewoning of bewoonbaarheid was daar ander afgevaardigdes wat selfs 'n vereiste ten opsigte van die aantal bewoners van 'n eiland wou inbring by die toekenning en afbakening van die vastelandsplat. So het Turkye byvoorbeeld voorgestel dat "an island situated in the economic zone or continental shelf of other states shall have no economic zone or continental shelf of its own if it does not contain at least one-tenth of the land area and population of the state to which it belongs".¹¹⁶⁾ Ierland het op sy beurt weer voorgestel dat slegs bewoonde eilande in aanmerking geneem word by die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende state en dan slegs indien dit ten minste een-tiende van die grondoppervlakte en bevolking van die staat aan wie dit behoort, beslaan.¹¹⁷⁾ So 'n vereiste kan meebring dat 'n staat met 'n groot bevolking, wat 'n eiland besit met 'n bevolking van minder as een-tiende van eersgenoemde, teenoor 'n eilandstaat - hoe klein ookal sy bevolking - benadeel word.

Beide laasgenoemde voorstelle is goeie voorbeelde van die pogings van state om slegs hulle eie belang te bevorder; veral as die Ageïse Dispuut tussen Griekeland en Turkye¹¹⁸⁾ en die Rockall Dispuut tussen Brittanje en Ierland¹¹⁹⁾ in gedagte gehou word.

116. Ibid 49

117. Ibid

118. Infra vn 331

119. Infra vn 225

Uit die woorde van die finale teks wat uiteindelik deur die Derde Seeregkonferensie aanvaar, is blyk dit dat werklike bewoning (actual habitation) nie 'n vereiste ten opsigte van eilande of "rotse" is nie, terwyl bewoonbaarheid (capacity for habitation) van laasgenoemde formasies vereis word vir die generering van 'n eksklusiewe ekonomiese sone of 'n vastelandsplat.¹²⁰⁾

f) "economic life of their own" (Artikel 121(3))

Soos in die geval van die vereiste van bewoonbaarheid, vorm hierdie vereiste nie deel van die basiese omskrywing van 'n "eiland" in Artikel 121(1) nie, maar word dit slegs op sekere ongedefinieerde "rotse" toegepas ten einde 'n beperking te plaas op die generering van 'n eksklusiewe ekonomiese sone of 'n vastelandsplat deur sulke formasies. Dit is dan ook nie vreemd dat die kriterium van ekonomiese lewensvatbaarheid gewoonlik gekoppel word aan bewoonbaarheid nie.

Hoewel ekonomiese lewensvatbaarheid (ook genoem "capacity for use") reeds sedert die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie ter sprake gekom het, is dit nooit opgeneem in enige van die definisies van 'n eiland van daardie Konferensie, die Internasionale Regskommissie of die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone nie.¹²¹⁾

120. Supra vn 77

121. Symmons op cit 51

Tydens die Derde Seeregkonferensie is daar opnuut gepoog om hierdie kriterium in die definisie van 'n eiland opgeneem te kry. Een van die sogenaamde "equitable criterea" van die Afrikavorstel om te bepaal of 'n eiland op seegebiede geregtig is, was juis die "needs and interests of the population living on an island".¹²²⁾ Dit was duidelik 'n poging om die toekenning van seegebiede tot sekere armer eilandstate te beperk.

Vertoë is ook deur sommige afgevaardigdes gerig dat 'n meer liberale benadering ten opsigte van kleiner eilande gevolg moet word by die toekenning van seegebiede, aangesien baie van hierdie eilande se bewoners geïsoleerd lewe en soms geheel en al van die see vir hulle bestaan afhanklik is.¹²³⁾

Wat die Roemeense voorstel betref is 'n "island similar to an islet" nie net gedefinieer in terme van onbewoonbaarheid nie, maar ook in terme van gebrek aan ekonomiese lewensvatbaarheid.¹²⁴⁾ Turkye het na aanleiding van hul voorstel dat "islands without economic life and situated outside the territorial sea of a state shall have no marine space of their own", verklaar dat navigasieligte, militêre en polisie installasies nie genoegsame "economic life" daarstel nie.¹²⁵⁾

122. Ibid 52

123. Official Records vol II op 279

124. Supra vn 67

125. Official Records vol II op 284

Die inherente probleem verbonde aan die vereiste van ekonomiese lewensvatbaarheid is dat dit eintlik op 'n contradictio in terminis neerkom aangesien die generering van 'n ekonomiese sone of vastelandsplat juis aan 'n andersins waardelose formasie 'n ekonomiese lewenskragtigheid kan verleen.

g) Strategiese waarde

Naas die kriterium van ekonomiese lewensvatbaarheid, is die strategiese belang of potensiaal van 'n see-omslote formasie al as 'n belangrike element beskou by die verlening van eilandestatus aan so 'n formasie.¹²⁶⁾ Dit is veral waar die ligging van die formasie sodanig is dat dit kan dien om die aangrensende kusstaat te verdedig. Hoewel hierdie aspek van groot belang mag wees, dra dit nie by tot die wesenskenmerke wat nodig is om te bepaal of 'n formasie seegebiede kan genereer nie.

h) Grootte

Die feit dat die kriterium van grootte nie in die omskrywing van 'n "eiland" in Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone of Artikel 121 van die 1982 Seeregkonvensie of enige vorige definisies opgeneem is nie, beteken nie dat dit nooit ter sprake gekom het nie. Johnson het reeds voor die Eerste Seeregkonferensie geargumenteer dat weens die doelbewuste stappe wat geneem is om die effek wat laagwaterverwysingsvlakke op die gebiedswaters mag hê te beperk, dit nie die bedoeling

126. Symmons op cit 53

van die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie kon gewees het "to allow every single high-tide elevation, however small, to have territorial waters".¹²⁷⁾

Aan die anderkant, na aanleiding van die definisie in Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone, wys Fitzmaurice daarop dat "any natural formation (even a mere rock), permanently (even if only just) visible at all states of the tide, generates a territorial sea".¹²⁸⁾

Ten einde onregverdigheid by die afbakening van seegebiede te vermy, is dit volgens Hodgson absoluut noodsaaklik om eilande in die volgende vier kategorieë volgens grootte te verdeel:

- (i) rotse - kleiner as .001 vierkante myl;
- (ii) "islets" - groter as .001 vierkante myl maar kleiner as 1 vierkante myl;
- (iii) "isles" - groter as 1 vierkante myl maar kleiner as 1 000 vierkante myl;
- (iv) eilande - groter as 1 000 vierkante myl.¹²⁹⁾

Vanweë die ontevredenheid onder sommige state met die definisie van 'n eiland in Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone is die kategorisering van eilande op grond van grootte tydens die Derde Seeregkonferensie voorgestel hoofsaaklik in 'n poging om die toekenning van seegebiede aan sekere see-omslote formasies te beperk. In die voorstelle van Malta tydens die verrigtinge van die Seebedkomitee en dié van die Afrikastate en

127. Johnson op cit 205

128. G Fitzmaurice "Some Results of the Geneva Conference on the Law of the Sea" 8 ICLQ 1959 73 op 85

129. Hodgson op cit 150-151

Roemenië tydens die Caracas sitting van die Derde Seeregkonfensie, word die kriterium van grootte dan ook gebruik om te onderskei tussen "islands", "islets" en "islands similar to islets".¹³⁰⁾ Nie een van hierdie voorstelle het algemene byval gevind nie.

Aan die anderkant het heelwat state hul tevredenheid uitgespreek met die bestaande definisie soos vervat in Artikel 10 en dat die reëls van die Internasionale Reg nie voorsiening maak vir die klassifikasie van eilande in verskillende groottes nie. Die Britse afgevaardigde het tereg daarop gewys dat eilande ten opsigte van grootte en bevolking 'n groot verskeidenheid vertoon en enige poging om eilande volgens hierdie aspekte te klassifiseer, nie algemeen toepaslike reëls tot gevolg sal hê wat regverdig in alle gevalle toepassing kan vind nie.¹³¹⁾

Soos reeds opgemerk is die tradisionele definisie van 'n "eiland" uiteindelik deur die Derde Seeregkonferensie aanvaar met die gevolg dat grootte nie as 'n kriterium figureer by die bepaling van eilandstatus nie. Volgens Symmons mag grootte wel nog op 'n indirekte wyse van belang wees aangesien die konsep van "rocks" wat in Artikel 121(3) opgeneem is, hoewel vaag en ongedefineerd, gewoonlik op formasies van onbeduidende grootte dui.¹³²⁾

i) Geologiese struktuur en geografiese ligging

Hierdie is een van die kriteria wat vir die eerste keer tydens die Derde Seeregkonferensie oorweeg is.

130. Ibid

131. Official Records vol II op 288

132. Symmons op cit 41

Uit die voorstelle van Roemenië en die Afrikastate, blyk dit dat die voorstanders van hierdie kriterium van mening is dat die toekenning van seegebiede aan eilande van sogenaamde "equitable criterea" afhang waaronder geografiese ligging en geologiese struktuur sterk figureer: "geographical configuration and their geological and geomorphological structure whether the islands were situated on the continental shelf of another state or in the proximity of its marine space and whether, due to their situation far from the coast, they may influence the equity of the delimitation".¹³³⁾

Die oogmerk hiermee is skynbaar om te verhoed dat een staat op die seegebiede van 'n ander staat inbreuk maak as gevolg van eersgenoemde se aanspraak op eilande in daardie seegebiede. In die Turkse voorstel word daar ook van hierdie faktore gebruik gemaak om eilande wat in die seegebiede tussen teenoorliggende state geleë is, buite rekening te laat in die afbakeningsproses.¹³⁴⁾

Hierdie voorstelle het heftige reaksie ontlok, veral van die Griekse en Britse afgevaardigdes aangesien, soos die Griekse afgevaardigde aantoon, dit die algemene reël van gelyke behandeling van eilande en vastelandse gebiede ondergrawe.¹³⁵⁾

133. Ibid 54

134. Ibid 55

135. Ibid 56

Geologiese struktuur as kriterium ter bepaling van eilandstatus het duidelik ter sprake gekom rondom die bespreking van die konsep "rock". In die Afrikavorstel word 'n rots omskryf as 'n "naturally formed rocky elevation of ground, surrounded by water, which is above water at high tide".¹³⁶⁾

Hiermee word wel onderskeid gemaak word tussen 'n rots en 'n laagwaterverwysingsvlak maar dit lewer egter geen bydrae om van ander formasies bv. rotsagtige eilande te onderskei nie. Daar bestaan ook geen rede waarom rotse in 'n slegter posisie as ander geologiese formasies, soos riuwe en sandbanke geplaas word nie. Soos die omskrywing in Artikel 121(1) tans daar uitsien, word geen onderskeid tussen sulke formasies en eilande gemaak nie. 'n Goeie voorbeeld is die geval van Clipperton Island wat uit koraal en vulkaniese materiaal wat geologies gesproke nie as rots kwalifiseer nie, bestaan.¹³⁷⁾ Gevolglik sou Frankryk kan argumenteer dat Clipperton wel eilandstatus besit.

j) Onafhanklikheid van vreemde of koloniale oorheersing

Weens die antipatie teen kolonialisme van veral die Derde Wêreld en Latyns Amerika asook die onverdraagsaamheid van sommige state teenoor nabygeleë vreemde eilande wat 'n bedreiging vir hulle eie seegebiede inhou, is gepoog om hierdie as 'n nuwe kriterium tydens die Derde Seeregkonferensie in te voer.¹³⁸⁾

136. Supra vn 69

137. Hodgson op cit 287

138. Symmons op cit 57

Die bedoeling met hierdie kriterium was hoofsaaklik om te verhinder dat vreemde of koloniale moondhede verdere voordele uit eilande onder hulle beheer verkry deur vir hulself seegebiede rondom hierdie eilande te vestig. Hierdie bedoeling spreek duidelik uit die voorstel van 'n aantal Latyns Amerikaanse state wat soos volg lees: "The rights recognised or established in this Convention shall not be invoked by the colonial or occupying Power in respect of islands and other territories under colonial domination or foreign occupation as long as that situation persists".¹³⁹⁾

Die grootste beswaar teen hierdie kriterium, behalwe dat dit polities gemotiveerd is, is die ongeregverdigde nadeel wat die beperking of weiering van seegebiede aan hierdie eilande vir die inwoners van sulke eilande inhou - veral vanweë die plundering van bronne deur vreemde langafstand vissersvlote van bronne in die seegebiede rondom sulke eilande waarvoor voor onafhanklikheid geen jurisdiksie uitgeoefen kan word nie.¹⁴⁰⁾

In 'n poging om hierdie probleem by te lê het Nieu-Seeland en 'n aantal Stille Oseaan eilande voorgestel dat die reg op die bronne in die ekonomiese sone van gebiede wat nog nie volle onafhanklikheid verkry het nie aan die inwoners van sulke gebiede toekom en uitsluitlik tot hulle voordeel benut moet word.¹⁴¹⁾ Dit is egter belangrik om daarop te let dat hierdie voorstel slegs verwys na die uitoefening

139. UN Doc A/CONF 62/C2/L58

140. Symmons op cit 59

141. UN Doc A/CONF 62/C2/L30

van regte binne die seegebiede en geen effek het op die werklike toekenning of afbakening van seegebiede nie.¹⁴²⁾

Politieke kriteria, soos dié onder bespreking, is nooit in die omskrywing van 'n "eiland" in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem nie. Tog het die hof in die Franco-British Arbitration Case opgemerk dat die vraag na politieke onafhanklikheid al dan nie, veral deurslaggewend kan wees om te bepaal of 'n eiland in eie reg op 'n seegebied aanspraak het en of die seegebied slegs ten behoeve van 'n moederstaat gehou word.¹⁴³⁾ Dit het egter niks met die wesenskenmerke van 'n eiland te make nie en is gevolglik irrelevant vir die omskrywing van 'n eiland.

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

142. D E Karl "Islands and the Delimitation of the Continental Shelf : A Framework for Analysis" 71 AJIL 1977 op 645

143. Symmons op cit 60

HOOFSTUK IV : JURISDIKSIEGEBIEDE VAN EILANDE IN DIE INTERNASIONALE REG

Tradisionele Uitgangspunt

Volgens die tradisionele uitgangspunt word daar geen onderskeid tussen vastelandse gebiede en eilande gemaak met betrekking tot die generering van seegebiede nie. Reeds tydens die "Harvard Draft on the Territorial Sea" van 1929 en die Haagse Kodifikasiekonferensie van 1930 is hierdie uitgangspunt bevestig.¹⁴⁴⁾ Die gelyke toekenning van seegebiede aan sowel eilande as vastelandse gebiede het dan ook geen besondere probleme opgelewer tydens die Eerste Seeregkonferensie van 1958 nie. In die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone word dieselfde kriteria vir die vasstelling van die gebiedswaters van vastelandse gebiede ook op eilande van toepassing gemaak.¹⁴⁵⁾ Insgelyks bepaal die definisieklousule van die Konvensie insake die Vastelandsplat dat "continental shelf" ook die "seabed and subsoil of similar submarine areas adjacent to the coasts of islands" insluit.¹⁴⁶⁾

Die gelyke behandeling tussen vastelandse gebiede en eilande is ook beklemtoon in die Santiago Verklaring van 1952 deur die Latyns Amerikaanse state waarvolgens gebiedswaters van 200 seemyl rondom hierdie state se kusgebiede, insluitend eilande, opgeëis is.¹⁴⁷⁾

144. Symmons op cit 3-4

145. Artikel 10(2) KTSAS

146. Supra vn 61

147. Symmons op cit 4

Dit is ook interessant om daarop te let dat sommige state tydens die Eerste Seeregkonferensie van mening was dat by die toekenning van seegebiede, eilande voorkeurbehandeling bo vastelandse gebiede behoort te geniet. In hierdie verband is die volgende verklaring van Denemarke van belang: "Vital economic interests of the coastal population may require that the areas of the sea reserved to that population be extended by other means than a system of long baselines, in particular by the adoption of a wider breadth of the territorial sea. This would be the case, for instance, outside a coast which has no hinterland offering reasonable means of existence to the local population, in particular, the coasts of isolated islands or groups of islands of which the inhabitants entirely depend upon the natural resources of the sea for their livelihood. In such exceptional circumstances it would seem reasonable to allow the coastal state to fix a wider breadth of territorial sea than the breadth for other coastal areas".¹⁴⁸⁾

Die uitgangspunt dat daar nie tussen vastelandse gebiede en eilande onderskei moet word by die toekenning van seegebiede nie het weer sterk navore gekom tydens die verrigtinge van die Derde Seeregkonferensie. In die voorstelle voorgelê deur Griekeland en Nieu-Seeland onderskeidelik is dit beklemtoon dat die soewereiniteit en jurisdiksie van 'n staat ook oor die seegebiede van sy

148. Official Records vol I op 81; Soortgelyke verkla-
rings is ook tydens die Derde Seeregkonferensie gemaak

eilande strek en dat die gebiedswaters, ekonomiese sone en vastelandsplat van eilande op dieselfde wyse as ander gebiede bepaal moet word.¹⁴⁹⁾

Die afgevaardigdes van state soos Frankryk, Brittanje, Mexiko, Fidji, Italië, Ciprus, Wes-Samoa en Tonga het daarop gewys dat die reg van eilande om dieselfde behandeling te kry as vastelandse gebiede reeds 'n gevestigde beginsel in vorige konvensies was.¹⁵⁰⁾ Griekeland het selfs beweer dat hierdie fundamentele reg nie net uit die Verdragsreg af te lei is nie, maar inderdaad 'n reël van die volkeregtelike gewoontereg is.¹⁵¹⁾ Verskeie afgevaardigdes het ook daarop gewys dat die 1958 Geneefse Konvensies reeds regte ten opsigte van die territoriale see en vastelandsplat aan eilande toegeken het en dat hierdie gevestigde regte nie sondermeer weggeneem behoort te word nie.¹⁵²⁾

Die beginsel van die onverdeelbaarheid van die soewereiniteit van 'n staat oor al sy gebiede, insluitend eilande, is ook aangevoer om aan te toon dat daar geen onderskeid tussen vastelandse gebiede en eilande gemaak kan word ten opsigte van die toekenning van seegebiede nie.¹⁵³⁾ 'n Aantal eilandstate het verder daarop gewys

149. Symmons op cit 7

150. Official Records vol II op 286-289

151. Ibid 285

152. Ibid 289

153. Ibid 279, 282

dat 'n onderskeid tussen vastelandse gebiede en eilande in hierdie verband sou neerkom op ongeregverdigde benadeling van of diskriminasie teen eilande.¹⁵⁴⁾

Volgens Symmons is dit dan ook nie onbeduidend dat sommige afgevaardigdes die mening toegedaan was dat die "Regime of Islands" nooit as 'n afsonderlike item tydens die Derde Seeregkonferensie bespreek behoort te gewees het nie en ten minste dat die seegebiede van eilande en dié van vastelandse gebiede, asook die afbakening daarvan gesamentlik onder dieselfde rubriek behandel moes gewees het.¹⁵⁵⁾

Daar was ook 'n sterk gevoel onder sommige afgevaardigdes dat van die kriteria soos bewoonbaarheid, grootte, bevolking en ekonomiese lewensvatbaarheid, wat tydens die Konferensie voorgestel is in 'n poging om "eilande" te herdefinieer met die oog daarop om hulle seegebiede te beperk, insgelyks op vastelandse gebiede van toepassing gemaak sou kon word en gevolglik nie as afsonderlike kriteria deug nie.¹⁵⁶⁾ Dit is ook interessant om daarop te let dat selfs van die afgevaardigdes wat "eilande" wou herdefinieer ten einde hulle seegebiede te beperk, sekere eilandstate van so 'n omskrywing wou uitsluit maar terselfdertyd erken het dat dit moeilik is om tussen eilande en eilandstate te onderskei.¹⁵⁷⁾

154. Ibid 282-283

155. Symmons op cit 8

156. Official Records vol II op 283 en 297

157. Ibid 289

Soos reeds aangetoon, het die omskrywing van 'n "eiland" wat uiteindelik deur die Konferensie as Artikel 121 van die 1982 Seeregkonvensie aanvaar is, die tradisionele uitgangspunt van gelyke behandeling tussen vastelandse gebiede en ander see-omslote gebiede, bevestig.¹⁵⁸⁾ Die enigste moontlike afwyking van die tradisionele siening, is die beperkings wat Artikel 121(3) op sekere ongedefinieerde rotsformasies plaas ten opsigte van hulle aanspraak op die belangriker seegebiede soos die eksklusiewe ekonomiese sone en die vastelandsplat.

Indien bogenoemde uitgangspunt aanvaar word, dat daar geen onderskeid gemaak word tussen vastelandse gebiede en eilande as dit kom by die toekenning van seegebiede nie, kwalifiseer eilande net soos vastelandse gebiede vir die volgende seegebiede aangrensend tot hulle kuslyne: i) interne waters; ii) territoriale see of gebiedswaters; iii) aangrensende sone; iv) ekonomiese of visserysone; en v) vastelandsplat. Hierdie seegebiede word ook jurisdiksiegebiede genoem vanweë die beheer wat daaroor en bevoegdhede wat daarbinne uitgeoefen mag word. Soos duideliker sal blyk uit die bespreking wat hieronder volg, verskil die inhoud van die bevoegdhede wat ten aansien van elk van hierdie jurisdiksiegebiede uitgeoefen mag word en neem die omvang van die bevoegdhede eintlik af namate daar verder van 'n staat se kuslyn en dieper die see inbeweeg word.

Vervolgens word hierdie jurisdiksiegebiede ten aansien van eilande van naderby beskou:

158. Supra bl 28-29

Interne waters

Interne waters is daardie waters landwaarts van die basislyn vanwaar die gebiedswaters en ander seewaartse jurisdiksiegebiede gemeet word.¹⁵⁹⁾ Hierdie waters word gevorm as gevolg van diep inkepings in die kuslyn en bestaan gewoonlik uit baaie, riviermondings, natuurlike hawens en waters wat ingesluit word deur die trek van reguit basislyne. Die basislyn is normaalweg die laagwatermerk op die kuslyn maar soms, waar die kuslyn onegally is, word dit gevorm deur 'n reguitlyn te trek tussen twee punte op die kus.¹⁶⁰⁾ So kan 'n baai byvoorbeeld afgesluit word deur die trek van 'n reguit basislyn mits die mond van die baai nie wyer as 24 seemyl is nie.¹⁶¹⁾ By 'n rivier wat direk in die see vloei vorm 'n reguitlyn oor die riviermonding tussen twee punte op die laagwatermerk aan die weerskantse oewers die basislyn.¹⁶²⁾

Dit word algemeen aanvaar dat interne waters 'n integrale deel van die kusstaat vorm wat beteken dat die kusstaat volle soewereiniteit daarvoor uitoefen.¹⁶³⁾ Gevolglik word dit nie in besonderhede deur die konvensies of die algemene reëls van die Seereg geregleer nie. Dit beteken onder andere dat vreemde vaartuie nie 'n reg van onskuldige deurvaart (innocent passage) deur interne waters het soos wat die geval met gebiedswaters is nie.¹⁶⁴⁾ Die enigste uitsondering hierop is dat 'n reg van onskuldige deurvaart bly voortbestaan waar daar met die trek van reguit basislyne gebiede as interne waters afgesluit word wat nie voorheen as interne waters beskou is nie.¹⁶⁵⁾

159. Artikel 5(1) KTSAS; Artikel 8(1) SK

160. Artikel 4 KTSAS; Artikel 7 SK

161. Artikel 7(4) KTSAS; Artikel 10(4) SK

162. Artikel 13 KTSAS; Artikel 9 SK

163. Artikel 1(1) KTSAS; Artikel 2(1) SK

164. Infra vn 169

165. Artikel 5(2) KTSAS; Artikel 8(2) SK

Nieteenstaande die feit dat bogenoemde reëls nie onder die "Regime of Islands" in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is nie, vind dit mutatis mutandis toepassing op eilande, aangesien soos reeds aangetoon daar geen onderskeid tussen vastelandse gebiede en eilande gemaak word ten opsigte van die toekenning van seegebiede nie.

Gebiedswaters

Die territoriale see of gebiedswaters is 'n seegebied onmiddelik seewaarts van die basislyn waaroor 'n staat, soos in die geval van interne waters, soewereiniteit kan uitoefen en waarvan die breedte onder die huidige reëls van die Seereg nie 12 seemyl oorskry nie.¹⁶⁶⁾

Reeds sedert die vroegste tye is algemeen aanvaar dat 'n kusstaat sekere regte geniet ten opsigte van die see aanliggend tot sy kusgebied, maar aanvanklik was daar heelwat meningsverskil (wat gelei het tot dispute) oor die presiese regsaard en inhoud van wat later bekend geword het as die territoriale see. Sommige skrywers wou volle dominium of soewereiniteit oor die territoriale see aan die kusstaat toeken. Terwyl state soos Brittanje en die VSA in die praktyk soewereiniteitsregte uitgeoefen het, het state soos Frankryk en Spanje nie volle soewereiniteit daarvoor opgeëis nie, maar na aanleiding van die menings van skrywers soos Fauchille en La Pradelle, slegs jurisdiksionele bevoegdhede vir 'n spesifieke doel soos verdediging en die regulering van doeane en visseryaangeleenthede.¹⁶⁷⁾

166. Artikel 3 SK

167. Churchill en Lowe op cit 54

Hierdie meningsverskil het voortgeduur tot in die huidige eeu maar ten einde laaste het die statepraktyk ten gunste van volle soewereiniteit oor gebiedswaters ontwikkel, sodat dit as algemene reël van die Seereg aanvaar is en sy verskyning in latere kodifikasiepogings gemaak het.¹⁶⁸⁾

Die soewereiniteit wat 'n kusstaat ten aansien van sy gebiedswaters mag uitoefen, word beperk deur die reg van onskuldige deurvaart van vreemde vaartuie deur sulke waters.¹⁶⁹⁾ Ongelukkig bly die 1982 Seeregkonvensie, soos die 1958 Geneefse Konvensies, steeds in gebreke om voorsiening te maak vir bevredigende reëlins ten opsigte van die onskuldige deurvaart van vreemde oorlogskepe.

Seker die mees omstrede aspek in die ontwikkeling van die konsep van gebiedswaters is die vasstelling van die breedte daarvan. Aanvanklik is daar geen eenvormige kriterium toegepas by die bepaling van die breedte van die gebiedswaters nie. Sommige state het hulle gebiedswaters afgebaken na aanleiding van kriteriea soos sigbaarheid en die "cannonshot"-reël, terwyl die Skandinawiese lande dominium oor vasgestelde seestroke al langs hul kuslyne opgeëis het.¹⁷⁰⁾ Aan die einde van die 18de eeu het 'n groter mate van eenvormigheid ontwikkel aangesien heelwat state 'n kusstrook van 3 seemyl as gebiedswaters opgeëis het. Daar was egter geen sprake van 'n absolute eenvormige reël waaraan state hulself gebonde geag het nie. Geen ooreenkoms kon ook in hierdie verband tydens die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie of die Eerste en Tweede Seeregkonferensies gedurende 1958 en 1960

168. Ibid 56-57

169. Artikel 14 KTSAS; Artikel 17 SK; cf Churchill en Lowe op cit 63-71 vir 'n bespreking van die ontwikkeling van die reël

170. Ibid 59

onderskeidelik, bereik word nie.¹⁷¹⁾

Hoewel daar state is wat steeds meer eksklusiewe gebiedswaters opeis (selfs tot 200 seemyl) word dit vandag as 'n algemene reël van die Seereg aanvaar dat state geregtig is op gebiedswaters van 12 seemyl welke breedte deur die 1982 Seeregkonvensie bevestig word.¹⁷²⁾ In die derde verslag van die Sekretaris-Generaal aan die Algemene Vergadering van die VN van 28 Oktober 1984, word gemeld dat op daardie stadium 100 state reeds gebiedswaters van 12 seemyl opeis en dat 3 state wat vroeër meer ekstensiewe gebiedswaters opgeëis het, nou hulle tersaaklike wetgewing gewysig het om hulle wetgewing in ooreenstemming te bring met Artikel 3 van die 1982 Seeregkonvensie.¹⁷³⁾

Dit word tradisioneel aanvaar dat eilande - hoe klein ookal en waar ookal geleë - op dieselfde wyse as vastelandse gebiede gebiedswaters genereer - 'n aanspraak wat vandag onteenseglik deur die volkeregtelike gewoontereg erken word.¹⁷⁴⁾ Soms is verdrae aangegaan ten einde enige twyfel wat mag bestaan oor die reg van eilande om gebiedswaters te genereer, uit die weg te ruim¹⁷⁵⁾. Heelwat state het ook reeds hulle wetgewing ten opsigte van die vestiging en uitbreiding van gebiedswaters op eilande waaroor hulle soewereiniteit strek, van toepassing gemaak.¹⁷⁶⁾ In sowel verskeie munisipale hofuitsprake as in internasionale arbitrasië is hierdie reg erken en toegepas.¹⁷⁷⁾

171. Ibid 60

172. Artikel 3 SK

173. UN Doc A/41/742 op 6; cf ook Law of the Sea Bulletin No 8 November 1986 op 28 waaruit blyk dat die aantal state op daardie stadium tot 101 gestyg het

174. M S McDougal en W T Burke The Public Order of the Oceans A Contemporary International Law of the Sea 1962 op cit 377-380

175. Symmons op cit 83-84

176. Ibid 88-89

177. Ibid 85-87

Tydens die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie is hierdie standpunt onomwonde bevestig deur dit in die omskrywing van 'n eiland uitdruklik te stel dat elke eiland sy eie gebiedswaters het.¹⁷⁸⁾ Ook tydens die verrigtinge van die Internasionale Regskommissie in 1954 is sondermeer aanvaar dat elke eiland sy eie gebiedswaters kan genereer. Die Regskommissie het in sy voorgestelde teks, bewoording identies aan die in die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie aan die hand gedoen naamlik: "Every island has its own territorial sea".¹⁷⁹⁾ Dit is interessant om daarop te let dat die Burmese afgevaardigde tydens die Eerste Seeregkonferensie voorgestel het dat daar by bogenoemde teks van die Regskommissie, wat as basis vir bespreking gedien het, die volgende bygevoeg word: "provided that when an island belonging to one State is within the territorial sea of another State, that island shall not have its own territorial sea."¹⁸⁰⁾ Dit was egter vir die meerderheid state onaanvaarbaar veral vanweë die onteenseglike aanspraak wat alle eilande op gebiedswaters van hulle eie het. Die bewoording wat uiteindelik deur die Konferensie aanvaar is en in die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone opgeneem is, lui soos volg: "The territorial sea of an island is measured in accordance with the provisions of these articles".¹⁸¹⁾

Volgens McDougal en Burke bepaal laasgenoemde bewoording nie uitdruklik dat 'n eiland gebiedswaters kan genereer nie, maar moet dit daarin veronderstel word.¹⁸²⁾ Die rede vir die wysiging van die Regskommissie se formulering was nie om eilande hulle aanspraak op gebiedswaters te ontnem nie, maar is die gevolg van 'n opmerking van die VSA

178. Supra vn 50

179. YILC 1954 vol I op 92

180. UN Doc A/CONF 13/C1/L3

181. Artikel 10(2) KTSAS

182. McDougal en Burke op cit 377

afgevaardigde tydens die 1958 Konferensie, dat eilande wat as gevolg van die afsluiting van baaie en riviermondings of deur die trek van reguit basislyne binne interne waters geleë is, geen gebiedswaters van hulle eie het nie.¹⁸³⁾ Daar was ook tydens die 1958 Konferensie algemene instemming dat hierdie die enigste uitsondering is op die reg van 'n eiland om gebiedswaters te genereer.¹⁸⁴⁾

Uit die voorstelle tydens die Derde Seeregkonferensie ten opsigte van eilande se aanspraak op gebiedswaters, het die verskil van mening tussen state duidelik geblyk. Enersyds was daar state soos Griekeland, Nieu-Seeland en 'n aantal eilandstate wat die tradisionele standpunt voorgestaan het dat elke eiland gebiedswaters mag genereer, terwyl state soos Turkye, Roemenië en 'n aantal Afrikastate 'n meer beperkende standpunt ten opsigte van die toekenning van gebiedswaters aan sekere see-omslote formasies - afhangend van hoe hierdie formasies gedefinieer sou word - verkies het.¹⁸⁵⁾

Dit is duidelik dat die voorstanders van die tradisionele standpunt die gelykheid tussen eilande en vastelandse gebiede sover dit die toekenning van seegebiede betref, wou handhaaf. Nieu-Seeland, Fidji, Tonga en Wes-Samoa het dit in hulle voorstelle beklemtoon dat hierdie beginsel ten opsigte van alle eilande moet geld.¹⁸⁶⁾ Afgesien van bogenoemde argument het verskeie ander afgevaardigdes die reg van eilande op gebiedswaters geregverdig aan die hand van bestaande regte wat hulle nie sondermeer ontnem kan

183. UN Doc A/CONF 12/C1/L112

184. Official Records vol III op 162-163

185. Symmons op cit 94-95

186. UN Doc A/CONF 32/C2/L30

word nie.¹⁸⁷⁾ Die afgevaardigde van Tonga het dit beklemtoon beklemtoon dat enige poging om sommige eilande uit te sluit by die toekenning van gebiedswaters strydig is met Artikel 10 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone wat sulke regte aan alle eilande toeken.¹⁸⁸⁾

Dit wil voorkom asof die voorstanders van die beperkende standpunt dit net ten opsigte van sekere eilande - gebaseer op grootte en ligging - van toepassing wou maak. In die voorstelle van die 14 Afrikastate word volle seegebiede selfs nie eers aan groot eilande toegestaan tensy hulle aanliggend geleë is tot die kuslyn van die staat aan wie die eilande behoort; aan ander eilande word seegebiede slegs toegeken aan die hand van sekere "equitabe criterea".¹⁸⁹⁾ Die Turkse voorstel, wat selfs meer beperkend was as die Afrika voorstel, het ingehou dat eilande wat buite die gebiedswaters van 'n kusstaat geleë is en oor geen werklike ekonomiese bestaansmoontlikheid beskik nie, nie op seegebiede geregtig is nie.¹⁹⁰⁾

Die tradisionele standpunt het uiteindelik geseëvier en die poging om eilande hulle aanspraak op gebiedswaters te ontnem was dus onsuksesvol. Die 1982 Seeregkonvensie maak gevolglik uitdruklik voorsiening vir die toekenning van gebiedswaters aan eilande aan die hand van bepalinge van toepassing op vastelandse gebiede.¹⁹¹⁾ Daar dien egter op gelet te word dat eilande in interne waters steeds nie op gebiedswaters van hulle eie geregtig is nie.

187. Official Records vol II op 289

188. Ibid 282

189. UN Doc A/CONF 62/C2/L62

190. UN Doc A/CONF 62/C2/L55

191. Artikel 121(2) SK

Dit is ook belangrik om daarop te let dat Artikel 121(3) van die Konvensie, wat sekere ongedefinieerde rotsformasies diskwalifiseer van aanspraak op die groter jurisdiksiegebiede soos die eksklusiewe ekonomiese sone en vastelandspat, geen melding van gebiedswaters maak nie, wat duidelik aandui dat dit nie die bedoeling is om selfs sulke formasies hulle aanspraak op gebiedswaters te ontnem nie.

Aangrensende Sone

'n Aangrensende sone (contiguous zone) is 'n seegebied aangrensend tot die gebiedswaters van 'n kusstaat waarbinne doeane, fiskale, immigrasie en sanitêre wette en regulasies van die kusstaat afgedwing kan word en wat nie verder strek as 24 seemyl vanaf die basislyn vanwaar die gebiedswaters gemeet word nie.¹⁹²⁾

Reeds vanaf die vorige eeu en in navolging van die sogenaamde "Hovering Acts" van Brittanje, wat ten doel gehad het om smokkelhandel buite haar gebiedswaters hok te slaan, het state aanspraak begin maak op die afdwinging van hulle fiskale en doeane regulasies in gebiede aangrensend tot hulle gebiedswaters.¹⁹³⁾

Aanvanklik was daar groot meningsverskil tussen state oor die toepassing van 'n kusstaat se wette en regulasies en die uitoefening van jurisdiksie buite sy gebiedswaters. Na 'n deeglike ondersoek van die statepraktyk en die menings van skrywers, toon Lowe aan dat die konsep van 'n aangrensende sone 'n geleidelike ontwikkeling ondergaan het totdat dit as 'n volkeregtelike gewoontereël aanvaar is en uiteindelik in die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone ingesluit is.¹⁹⁴⁾ Hiervolgens mag 'n kusstaat kontrole uitoefen wat nodig is:

192. Artikel 33 SK

193. Churchill en Lowe op cit 101

194. A V Lowe "The Development of the Concept of the Contiguous Zone" 52 BYIL 1951 109-169

- "(a) (to) prevent infringement of its customs, fiscal, immigration or sanitary laws and regulations within the territory or territorial sea;
- (b) (to) punish infringement of the above laws and regulations committed within its territory or territorial sea."¹⁹⁵⁾

Die Konvensie bepaal ook verder dat die aangrensende sone nie verder as 12 seemyl vanaf die basislyn vanwaar die gebiedswaters gemeet word, mag strek nie.¹⁹⁶⁾ Namate state hulle gebiedswaters uitgebrei het, het die aangrensende sone eintlik onbelangrik geword.

Die aangrensende sone het tydens die Derde Seeregkonferensie min aandag geniet, hoofsaaklik weens die bekendstelling van die konsep van 'n eksklusiewe ekonomiese sone wat die belang van die aangrensende sone as jurisdiksiegebied ondermyn het. Ten spyte daarvan maak die 1982 Seeregkonvensie wel voorsiening vir 'n 24 seemyl aangrensende sone en is die bepalings met betrekking tot die bevoegdheidsgebiede, netso uit die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone oorgeneem.¹⁹⁷⁾

Alhoewel die bewoording van die bepalings oënskynlik duidelik en ondubbelsinnig voorkom, was daar nog altyd meningsverskil tussen dié skrywers wat volhou dat die aangrensende sone slegs 'n afdwingingsgebied is ten aansien van oortredings van die betrokke regulasies wat binne die kusstaat se grondgebied en gebiedswaters begaan is en dié skrywers wat meen dat die kusstaat ook jurisdiksie het om oortredings van die betrokke regulasies binne die aangrensende sone self, te bestraf of selfs stappe te neem om oortredings binne hierdie gebied te voorkom.¹⁹⁸⁾ Lowe

195. Artikel 24(1) KTSAS

196. Artikel 24(2) KTSAS

197. Artikel 33 SK

198. Lowe op cit 158-159

toon oortuigend aan dat tensy die woorde in hulle gewone betekenis verstaan word, naamlik dat oortredings ten opsigte waarvan bevoegdhede van voorkoming en bestrawwing aan 'n kusstaat verleen word binne die grondgebied of gebiedswaters van 'n kusstaat begaan moes gewees het, die verwysing na oortredings van regulasies "within its territory or territorial sea" geen betekenis het nie.¹⁹⁹⁾ Indien daar 'n ander bedoeling was as dat die aangrensende sone slegs 'n afdwingingsgebied moet wees, dan sou dit ten minste uit die travaux préparatoires tot die 1982 Seeregkonvensie geblyk het, terwyl daar geen poging aangewend was om die aangeleentheid op te klaar nie. Gevolglik moet die artikel in sy gewone betekenis uitgelê en verstaan word.

Hoewel daar tydens die Derde Seeregkonferensie - soos reeds aangetoon - nie veel aandag aan hierdie jurisdiksiegebied gegee is nie, was daar tog state wat 'n eiland se reg op 'n aangrensende sone benadruk het. In sowel die Griekse as die Nieu-Seelandse voorstelle word telkens van aangrensende sones melding gemaak by die toekenning van jurisdiksiegebiede aan eilande.²⁰⁰⁾ Die 1982 Seeregkonvensie maak dan ook, soos in die geval van gebiedswaters, uitdruklik voorsiening dat die aangrensende sone van 'n eiland bepaal word aan die hand van dieselfde bepalings van toepassing op vastelandse gebiede.²⁰¹⁾ In dié opsig wil dit voorkom asof die 1982 Seeregkonvensie verder gaan as die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone aangesien laasgenoemde konvensie geen sodanige bepaling bevat wat spesifiek op eilande van toepassing is nie.

Aangesien Artikel 121(3) van die 1982 Seeregkonvensie, netsoos ten opsigte van gebiedswaters, geen melding van 'n aangrensende sone maak nie, moet ook afgelei word dat dit nie die bedoeling was om selfs rotsformasies hulle aanspraak op 'n aangrensende sone te ontnem nie.

199. Ibid 167

200. UN Doc A/CONF 62/C2/L50; cf Symmons op cit 254 vn 313

201. Artikel 121(2) SK

Ekonomiese of Visserysone

Hoewel die kwessie van jurisdiksiegebiede buite die gebiedswaters 'n lang ontwikkeling ondergaan het, is die konsep van 'n ekonomiese of visserysone van onlangse oorsprong.²⁰²⁾ Sulke sones het nie tradisioneel in die Seereg bestaan nie aangesien eksklusiewe visvangregte beperk was tot 'n kusstaat se gebiedswaters.²⁰³⁾

Sedert die vyftigerjare het sommige kusstate begin om groter seegebiede op te eis en onder hulle jurisdiksie te plaas. Dit het gelei tot dispute met ander state, veral dié state met langafstand vissersvlote wat in hierdie seegebiede visgevang het. Aangesien die 1958 Geneefse Konvensies nie 'n oplossing vir hierdie probleem gebring het nie, het daar namate meer state hierdie groter gebiede begin opeis het, 'n volkeregtelike gewoontereël ontwikkel wat state toelaat om 'n eksklusiewe visserysone van 12 seemyl langs hul kuslyn af te kondig.²⁰⁴⁾ Hierdie reël het ook gegeld ten aansien van eilande, behalwe waar daar by wyse van verdrag anders ooreengekom is.²⁰⁵⁾ Mettertyd het state hierdie gebiede verder uitgebrei, sodat daar vandag algemeen aanvaar word dat 'n staat 'n visserysone van 200 seemyl kan opeis.²⁰⁶⁾

202. cf J K Oudendijk Status and Extent of Adjacent Waters - A Historical Orientation 1970 passim

203. O'Connell op cit 530 - 531

204. Hierdie reël is bevestig in die Fisheries Jurisdiction Case ICJ Rep 1974 3

205. Symmons op cit 100

206. O'Connell op cit 542 - 543

Aangesien 'n staat se bevoegdhede in 'n visserysone normaalwel beperk is tot die visbronne en heelwat state veel wyer bevoegdhede in sodanige gebiede uitgeoefen het, het die konsep van 'n eksklusiewe ekonomiese sone (EEZ) ontwikkel. Veral die onwikkelende state het die beheer oor al die hulpbronne in so 'n gebied beskou as 'n gulde geleentheid om deur die eksploitasie daarvan ekonomiese ontwikkeling te stimuleer.²⁰⁷⁾

Tydens die Derde Seeregkonferensie het dit duidelik geword dat die meerderheid state ten gunste van 'n eksklusiewe ekonomiese sone was hoewel daar nie eensgesindheid bestaan het oor die aard en omvang van die bevoegdhede wat in so 'n sone uitgeoefen kan word nie. Sommige state was ten gunste van die toekenning van eksklusiewe regte ten opsigte van die lewende en nie-lewende bronne in 'n bepaalde sone, ander wou beheer oor daardie bronne bewerkstellig deur 'n verdere uitbreiding van die gebiedswaters terwyl 'n derde groep gepoog het om in plaas van eksklusiewe regte ten opsigte van die lewende bronne toe te ken, dit eerder af te skaal na voorkeurregte vir die kusstaat.²⁰⁸⁾

Die teks wat uiteindelik deur die Konferensie aanvaar is, ken nie aan die kusstaat soewereiniteit oor die eksklusiewe ekonomiese sone toe nie maar wel soewereine regte ten opsigte van die eksplorاسie, eksploitasie, bewaring en bestuur van die lewende en nie-lewende bronne in die sone met insluiting van die seebed en grond onder die seebed.²⁰⁹⁾ Die regte wat aan die kusstaat toegeken word ten opsigte van die nie-lewende bronne van die seebed en grond daaronder stem feitlik netso ooreen met die regte wat

207. Churchill en Lowe op cit 125

208. Official Records vol III op 187 - 240

209. Artikel 56(1)(a)SK

h kusstaat onder die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplatgeniet.²¹⁰⁾ Die regte moet ook uitgeoefen word in ooreenstemming met die bepalings in Deel VI van die Seeregkonvensie wat handel oor die vastelandsplat.²¹¹⁾

Volgens die Konvensie geniet die kusstaat nie slegs regte ten opsigte van die lewende bronne in die sone nie maar het ook verpligtinge ten opsigte van die bewaring en bestuur daarvan - veral van die visbronne. Vir hierdie doel moet die kusstaat behoorlike bewarings- en bestuursmaatreëls tref wat die maksimum toelaatbare opbrengs sal verseker, maar terselfdertyd verhoed dat daar nie oor-eksploitasie plaasvind nie.²¹²⁾ Die kusstaat het ook die verpligting om die optimum benutting van die lewende bronne te bevorder deur sy eie kapasiteit van die toelaatbare vangs te bepaal en die restant by wyse van ooreenkoms aan ander state beskikbaar te stel.²¹³⁾

Behalwe bogenoemde regte en verpligtinge geniet die kusstaat jurisdiksie in hierdie sone met betrekking tot die oprigting en gebruik van mensgemaakte eilande of strukture, mariene navorsing en die beskerming en bewaring van die mariene-omgewing in die algemeen.²¹⁴⁾ Ander state geniet ook sekere regte in die sone soos byvoorbeeld die vryheid van navigasie en oorvlug, die lê van onderwaterkabels en pyplyne en ander regmatige gebruike wat met hierdie regte verband hou.²¹⁵⁾

210. Artikel 2 KVP

211. Artikel 56(3)SK

212. Artikel 61 SK

213. Artikel 62 SK

214. Artikel 56(1)(b)SK

215. Artikel 58(1) SK

Die aanvaarding van die konsep van 'n eksklusiewe ekonomiese sone as 'n jurisdiksiegebied het die visserysone as konsep oorbodig gemaak. Dit staan state natuurlik vry om slegs 'n visserysone op te eis. Die aansprake van sodanige state ten opsigte van die seebed en grond daaronder binne so 'n visserysone word steeds gereël deur die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat en die volkeregtelike gewoontereg.

Dit blyk dat teen November 1986 het 69 state reeds wetgewing aangeneem wat eksklusiewe ekonomiese sones van 200 seemyl opeis.²¹⁶⁾ Daar is selfs al in 'n arbitrasieuitspraak kennis geneem van hierdie ontwikkeling in die statepraktyk tot dien effekte dat 'n kusstaat se aanspraak op soewereine regte ten opsigte van die eksplorاسie, eksploitasie, bewaring en bestuur van die lewende en nie-lewende bronne in hierdie sone, deur die volkeregtelike gewoontereg gesanksioneer word.²¹⁷⁾

Ondanks die wye ondersteuning wat die ontwikkeling van die konsep van 'n eksklusiewe ekonomiese sone by state tydens die Derde Seeregkonferensie geniet het, was die toekenning van so 'n sone aan eilande nie sonder probleme nie. Vanweë die omvangryke seegebiede wat deur veral onbeduidende eilande gegenereer sou kon word, was sommige state besorg oor die invloed wat dit enersyds op hulle eie aansprake op 'n eksklusiewe ekonomiese sone en andersyds op die oop see en die internasionale gebied van die seebed mag hê. Volgens hierdie state is die ongeregverdigde resultate van

216. Law of the Sea Bulletin No 8 November 1986 op 28; cf The Law of the Sea - National Legislation on the Exclusive Economic Zone and the Exclusive Fishery Zone United Nations 1986 vir die tekste van sommige van die wetgewing

217. Arbitrasietoekenning van 17 Julie 1986 tussen Kanada en Frankryk

die toekenning van 'n 200 seemyl seegebied aan eilande voor die hand liggend indien dit vergelyk word met die beperktheid van die jurisdiksiegebiede waartoe state onder die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone ingestem het.²¹⁸⁾

Gevolglik was daar afvaardigings wat tydens die Derde Seeregkonferensie voorgestel het dat eilande nie vir hierdie groter seegebiede in aanmerking moet kom nie terwyl ander, hoewel nie gekant teen 'n eksklusiewe ekonomiese sone vir eilande nie, ten gunste was van 'n meer beperkte sone vir sekere eilande.²¹⁹⁾ Die afvaardigings ten gunste van 'n meer beperkte benadering was van mening dat, aangesien dit 'n nuwe konsep is, 'n groter buigsaamheid ten opsigte van die toekenning van so 'n jurisdiksiegebied aan eilande, geen bestaande regte sal aantas nie.²²⁰⁾

In teenstelling hiermee was daar 'n sterk standpunt, veral van die kant van eilandstate, ten gunste van die toekenning van 'n eksklusiewe ekonomiese sone aan alle eilande - wat ookal die grootte van die eilande. Dieselfde argumente wat by die bespreking van die toekenning van gebiedswaters aan eilande aangevoer is, is hier herhaal terwyl sterk klem op ekonomiese noodsaaklikheid gelê is. Volgens die voorstanders van hierdie standpunt was daar weer eens geen rede waarom daar tussen eilande en vastelandse gebiede onderskei moet word as dit by die toekenning van die groter seegebiede kom nie.²²¹⁾ Sommige het selfs geargumenteer dat indien daar wel 'n onderskeid gemaak word dit, weens ekonomiese oorwegings, eerder tot voordeel as tot nadeel van eilande moet wees.²²²⁾

218. Symmons op cit 115 - 116

219. Official Records vol II op 279, 285

220. Ibid 289

221. Ibid 285

222. Ibid 279

Die standpunt ten gunste van 'n 200 seemyl eksklusiewe ekonomiese sone vir alle eilande is uiteindelik deur die meeste state onderskryf. Die 1982 Seeregkonvensie maak dan ook voorsiening dat die eksklusiewe ekonomiese sone van 'n eiland bepaal moet word aan die hand van dieselfde beginsels van toepassing op vastelandse gebiede.²²³⁾

Reeds voordat die aangeleentheid tydens die Konferensie gefinaliseer was, het 'n aantal state heengegaan en eksklusiewe ekonomiese sones van 200 seemyl rondom verskeie verafgeleë, onbewoonde eilande afgekondig.²²⁴⁾ Tot dusver was daar nog geen formele beswaar teen hierdie optredes as sou dit in stryd wees met die bepalings van die Seereg nie.

Die enigste beswaar, hoewel nie ten opsigte van 'n eksklusiewe ekonomiese sone nie, was teen Brittanje se afkondiging in 1976 van 'n 200 seemyl visserysone rondom die sogenaamde Rockall-eiland.²²⁵⁾ Ongeveer dieselfde tyd het Ierland 'n 200 seemyl visserysone rondom sy kus afgekondig wat tot 'n groot mate met die Britse sone oorvleuel het. Ierland erken nie Rockall as 'n formasie wat 'n visserysone kan genereer nie en as gesag word gesteun op artikel 128(3) van die RSNT.²²⁶⁾ Denemarke wat besorgd was oor die invloed van die Britse sone op sy eie 200 seemyl visserysone rondom die Faeroe-eilande, het op sy beurt aangevoer dat Brittanje se optrede in stryd is met die algemene ooreenkoms tydens die Derde Seeregkonferensie dat sekere see-omslote formasies nie op hierdie uitgebreide seegebiede geregtig is nie. Ysland het ook reeds in sy 1975 visserij-dekreet Rockall geïgnoreer as relevant vir die

223. Artikel 121(2) SK

224. Churchill en Lowe op cit 129

225. C R Symmons "Maritime Boundary Disputes in the Irish Sea and Northeast Atlantic Ocean" Marine Policy Reports vol 9 September 1986

226. Later bekend as artikel 121(3) van die 1982 Seeregkonvensie

bepaling van die mediaanlyn waarvolgens die visserysone van Ysland en Brittanje afgebaken moet word. Aangesien Brittanje op sy beurt nie die teeneise erken nie, lyk dit onafwendbaar dat die aangeleentheid by wyse van arbitrasie besleg sal moet word. Hoewel Brittanje reeds in beginsel ingestem het tot 'n derdeparty skikking ten opsigte van Ierland se botsende aanspraak met betrekking tot afbakening van die vastelandsplat, is daar nog geen uitsluitel oor die wyse waarop die aansprake van Denemarke en Ysland beredder kan word nie.²²⁷⁾

Sedert die arbitrasie tussen Chili en Argentinië oor die Beagle Channel Island-dispuut gedurende 1977 het Chili die eilande wat aan hom toegeken is in berekening gebring by die trek van 'n basislyn vir doeleindes van die afbakening van sy eksklusiewe ekonomiese sone.²²⁸⁾ As gesag word gesteun op 'n presidensiële dekreet van 1947 wat aan sowel Chili se vasteland as alle eilande waaroor hy soewereiniteit uitoefen, 'n 200 seemyl sone toeken. Volgens Chili het die arbitrasiehof reeds hierdie optrede ten minste wat die arbitrasiegebied betref, gesanksioneer. Hierdie optrede van Chili as sou dit strydig wees met die beginsels van die Seereg het daartoe gelei dat Argentinië die arbitrasietoekenning verwerp het. Dit is egter nie duidelik watter status daar aan die onbewoonde klein eilandjies toegeken moet word veral ten opsigte van die toekenning van 'n eksklusiewe ekonomiese sone nie. Die partye het uiteindelik op aandrang van die Pous in 1984 besluit om die aangeleentheid te beredder by wyse van ooreenkoms in terme waarvan die Atlantiese eilande teenoor

227. C R Symmons "The Rockall Dispute Deepens : An Analysis of Recent Danish and Icelandic Actions" 35 ICLQ 1986 344

228. Symmons op cit 118 - 119

die kus van Argentinië, wat aan Chili behoort, slegs 12 seemyl sonas sal hê terwyl Argentinië se jurisdiksie tot 200 seemyl sal strek met uitsluiting van hierdie 12 seemyl sonas.²²⁹⁾

Die 1982 Seeregkonvensie maak dit duidelik dat sogenaamde "rotse" wat nie menslik bewoonbaar of ekonomies lewensvatbaar is nie, geen aanspraak op 'n eksklusiewe ekonomiese sone het nie.²³⁰⁾ Soos reeds tydens die bespreking van die omskrywing van 'n eiland aangetoon, is daar geen poging aangewend om hierdie konsep te omskryf nie.²³¹⁾ 'n Beslissing in die Rockall-dispuut kan moontlik groter duidelikheid oor die aangeleentheid bring.

Vastelandsplat

Ten spyte daarvan dat 'n kusstaat geen soewereiniteit buite sy gebiedswaters oor die seebed en die grond daaronder het nie, was dit 'n redelik algemene praktyk van state om die bronne op of in die seebed te ontgin.²³²⁾ Sodoende het state effektiewe beheer oor gedeeltes van die seebed buite hulle eie gebiedswaters verkry. Dit word egter algemeen aanvaar dat die Truman Proklamasie van 1945, waarin die VSA die natuurlike bronne van die vastelandsplat aangrensend tot sy kuslyn toegeëien en die gebied onder sy jurisdiksie geplaas het, as die begin van die ontwikkeling van die konsep beskou word.²³³⁾ Heelwat state het die VSA se voorbeeld gevolg ten spyte van besware deur ander dat hierdie gebiede res communis en dus nie vatbaar vir toeëiening deur individuele state is nie.

229. Keesing's Contemporary Archives vol XXX April 1984 op 32781

230. Artikel 121(3) SK

231. Supra bl 39

232. Churchill en Lowe op cit 109

233. Ibid

Die konsep wat uiteindelik deur die 1958 Geneefse Konvensie insake die Vastelandsplat aanvaar is, het die soewereine regte van 'n kusstaat oor die lewende en nie-lewende bronne van die vastelandsplat bevestig.²³⁴⁾ Die Konvensie het egter uitdruklik die waters bokant die vastelandsplat maar buite die gebiedswaters, steeds as deel van die oop see beskou.²³⁵⁾

So stewig was die beginsel gevestig dat 'n kusstaat sekere regte oor die vastelandsplat geniet, dat die Internasionale Geregshof in die North Sea Continental Shelf Cases soos volg verklaar het:

"The rights of the coastal State in respect of the area of continental shelf that constitutes a natural prolongation of its land territory into and under the sea exist ipso facto and ab initio, by virtue of its sovereignty over the land, and as an extension of it in an exercise of sovereign rights for the purpose of exploring the seabed and exploiting its natural resources".²³⁶⁾

Die bepaling van die omvang van die vastelandsplat geskied in die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat aan die hand van die kriteria van diepte en ontginbaarheid. Die Konvensie omskryf hierdie jurisdiksiegebied as: "the seabed and subsoil of the submarine areas adjacent to the coast but outside the area of the territorial sea, to a depth of 200 metres, or, beyond that limit, to where the depth of the superjacent waters admits of the exploitation of the natural resources of the said areas".²³⁷⁾

234. Artikel 2 KVP

235. Artikel 3 KVP

236. ICJ Rep 1969 op 23

237. Artikel 1 KVP

Volgens O'Connell is ten tye van die formulering van hierdie omskrywing aanvaar dat ontginning van die bronne in die algemeen slegs tot 'n diepte van 200 meter moontlik sou wees en dat die ontginningskriterium slegs ingebring is om vir sekere uitsonderingsgevalle voorsiening te maak.²³⁸⁾

Tegnologiese ontwikkeling op die gebied van seebed-ontginning het hierdie kriteria as 'n beperkende faktor waardeloos gemaak aangesien teoreties, selfs 'n enkele staat beheer oor die oseaanvloer as geheel kon verkry. Gevolglik vind daar 'n terugkeer plaas tot die beginsel dat die vastelandsplat in wese niks anders is as 'n natuurlike verlenging (natural prolongation) van die landmassa nie. Hierdie beginsel word soos volg deur die Internasionale Geregshof in die Continental Shelf Cases onderskryf: "the principle is applied that the land dominates the sea ... what is involved is no longer areas of sea but stretches of submerged land, for the legal régime of the continental shelf is that of the soil and subsoil, two words evocative of the land and not of the sea".²³⁹⁾

Natuurlike verlenging van die landmassa tesame met die 200 seemyl afstand vanaf die basislyn, vorm dan hoofsaaklik die kriteria wat deur die 1982 Seeregkonvensie vir die afbakening van die vastelandsplat gestel word.²⁴⁰⁾ Die uitspraak van die Internasionale Geregshof in die afbakeningsgeding tussen Tunisië en Libië verwys soos volg na hierdie omskrywing in die Konvensie: "That definition consists of two parts, employing different criteria. According to the first part of paragraph 1 the natural prolongation of the land territory is the main criterion. In the second part of the paragraph, the distance of 200

238. O'Connell op cit 492 - 493

239. ICJ Rep 1969 op 51 en 53

240. Artikel 76(1) SK

nautical miles is in certain circumstances the basis of the title of a coastal State. The legal concept of the continental shelf as based on the 'species of platform' has thus been modified by this criterion. The definition in Article 76, paragraph 1, also discards the exploitability test which is an element in the definition of the Geneva Convention of 1958".²⁴¹⁾

Die 1982 Seeregkonvensie bevat ook bepalings ten aansien van die uiterste afbakeningslyn in daardie gevalle waar die plat verder as 200 seemyl strek. Enersyds kan die afsnypunt bepaal word deur 'n lyn te trek met verwysing na die buitenste vaste punte waar die dikte van die sedimentêre rotse ten minste een persent van die kortste afstand van so 'n punt tot by die voet van die kontinentale helling is, of andersyds deur 'n lyn te trek met verwysing na vaste punte nie verder as 60 seemyl vanaf die voet van die kontinentale helling nie.²⁴²⁾ 'n Finale afsnypunt word egter ook vasgestel op 6f 350 seemyl vanaf die basislyn 6f 100 seemyl vanaf die 2500 meter dieptelyn.²⁴³⁾

In sy afwykende uitspraak in die Continental Shelf Case (Tunisia / Libyan Arab Jamahiriya) kom regter Oda tot die gevolgtrekking dat Artikel 76 van die 1982 Seeregkonvensie nog nie deel van die volkeregtelike gewoontereg geword het nie.²⁴⁴⁾ O'Connell is egter van mening dat behalwe vir die tegniese reëling ten aansien van die afbakening, hierdie reëls en die verkryging van regte deur state met 'n plat van minder as 200 seemyl, wel deel geword het van die

241. Case Concerning the Continental Shelf (Tunisia / Libyan Arab Jamahiriya) ICJ Rep 1982 op 48

242. Artikel 76(4) SK

243. Artikel 76(5) SK

244. op cit 220

volkeregtelike gewoontereg.²⁴⁵⁾ Dit is egter geen uitgemaakte saak nie. In die derde verslag van die Sekretaris-Generaal aan die Algemene Vergadering van die VN van 28 Oktober 1986 blyk die volgende:

- die kriteria van diepte en ontginbaarheid steeds in die wetgewing van sowat 50 state figureer
- slegs sowat 18 state natuurlike verlenging van die landmassa tot 'n afstand van 200 seemyl as afbakeningskriterium in hul wetgewing stel
- slegs 4 state van die tegniese reëlings ten aansien van afbakening in hulle wetgewing geïnkorporeer het.²⁴⁶⁾

Namate meer state 'n vastelandsplat in ooreenstemming met die bepalings van die Konvensie opeis, mag dit dalk tot volkeregtelike gewoontereg ontwikkel selfs al sou die Konvensie nooit in werking tree nie.

Soos reeds aangetoon, erken die 1982 Seeregkonvensie 'n 200 seemyl eksklusiewe ekonomiese sone met soewereine regte oor alle lewende en nie-lewende bronne in die sone met insluiting van die seebed en grond onder die seebed. Dit beteken dat jurisdiksie ten aansien van die vastelandsplat en die eksklusiewe ekonomiese sone mag oorvleuel. 'n Kusstaat mag egter jurisdiksie oor die eksklusiewe ekonomiese sone opeis, ongeag of die vastelandsplat sover strek al dan nie. Aansprake op 'n vastelandsplat verder as 200 seemyl vorm geen basis vir aansprake ten aansien van ander bevoegdhede wat normaalweg in die eksklusiewe ekonomiese sone uitgeoefen mag word nie.

245. O'Connell op cit 497

246. Law of the Sea Bulletin loc cit

Uit die Truman Proklamasie en die verrigtinge van die Internasionale Regskommissie wil dit voorkom of dit as vanselfsprekend aanvaar word dat die konsep van 'n vastelandsplat, ten spyte van die naam wat misleidend mag wees, ook op eilande van toepassing is.²⁴⁷⁾ Tydens die opstel van die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat is dit algemeen aanvaar dat eilande, net soos vastelandse gebiede, aanspraak op 'n vastelandsplat het. Daarom omskryf die Konvensie vastelandsplat inter alia soos volg: "For the purposes of these articles, the term 'continental shelf' is used as referring (a) (b) to the seabed and subsoil of similar submarine areas adjacent to the coasts of islands".²⁴⁸⁾

Aangesien die term "eiland" nie in die Konvensie insake die Vastelandsplat omskryf word nie, is dit onseker of dit die bedoeling was dat die omskrywing daarvan in die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone netso op eersgenoemde Konvensie toegepas moet word. Hoewel so 'n kruisverwysing redelik blyk te wees, is daar tog skrywers wat van mening is dat, in die lig van die verskil in grootte van die vastelandsplat teenoor dié van gebiedswaters, so 'n aanname tot bepaalde probleme aanleiding kan gee, maar terselfdertyd word toegegee dat daar geen konklusiewe gesag is om 'n eiland 'n vastelandsplat van sy eie te ontnem nie.²⁴⁹⁾

In die Aegean Continental Shelf Case waarin Griekeland onder andere aanspraak maak op 'n vastelandsplat vir sy eilande wat teenoor die kus van Turkye geleë is, argumenteer O'Connell namens Griekeland voor die Internasionale Geregshof dat alhoewel daar geen definisie

247. Symmons op cit 130 - 131

248. Artikel 1 KVP

249. L F E Goldie "The International Court of Justice's 'Natural Prolongation' and the Continental Shelf Problem of Islands" 4 NYIL 1973 237

van 'n eiland in die Konvensie insake die Vastelandsplat is nie, 'n verwysing na die omskrywing in die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone geïmpliseer word.²⁵⁰⁾

In die Franco-British Arbitration Case on the Western Approaches van 1977 is bevestig dat 'n eiland 'n vastelandsplat van sy eie het. Dit is gedoen na aanleiding van die Britse argument dat die gebied rondom die Channel Islands nie bloot 'n "natural prolongation" van die vasteland (mainland) is nie, maar dat eilande hulle eie vastelandsplat het wat aansluit by dié van die vasteland.²⁵¹⁾

Die afkondiging in 1974 van 'n vastelandsplat rondom Rockall wek die indruk dat Brittanje sowel die verlenging van die Skotse landmassa as die feit dat 'n eiland sy eie vastelandsplat kan genereer, as argument gebruik het om sy aanspraak te regverdig.²⁵²⁾

'n Kompliserende faktor by die vraag of 'n eiland aanspraak op 'n eie vastelandsplat het, ontstaan waar 'n eiland so naby aan 'n vreemde staat se kus geleë is dat dit moontlik as deel van die vastelandsplat van die vreemde staat beskou kan word - die sogenaamde "protuberance" argument.

Hierdie argument is gebruik in die dispuut oor die Senkaku-eilande; 'n aantal onbewoonde Japanese eilande en rotse wat naby die kus van Taiwan geleë is.²⁵³⁾ Volgens Japan het hy kragtens volkeregtelike gewoontereg die reg om die vastelandsplat rondom die eilande en rotse te eksplloreer en te ontgin. Daarenteen het Taiwan, wat aan 'n

250. ICJ Rep 1976 3

251. Symmons op cit 133 - 134

252. Ibid 134 - 135

253. Ibid 136

maatskappy die reg verleen het om die bronne in 'n gebied rondom die Senkaku-eilande te ontgin, aangevoer dat die kriterium van "natural prolongation" deur die North Sea Continental Shelf Cases bevestig is en dat eilande en rotse deel vorm van die vastelandsplat waarop hulle geleë is. Volgens Taiwan hou dit in dat sulke eilande en rotse oor geen afsonderlike regte ten opsigte van die vastelandsplat beskik nie.

Hoewel die Internasionale Geregshof in laasgenoemde saak die kriterium van "natural prolongation" as afbakeningsmetode bevestig het, is dit al aangetoon dat in bepaalde gevalle waar eilande relatief naby vastelandse gebiede geleë is ('n toestand waarna soms verwys word as "natural adjacency") dit waarskynlik onmoontlik is om die "natural prolongations" van eilande en vastelandse gebiede suksesvol te verdeel.²⁵⁴⁾

Die argument van Taiwan dat eilande wat naby 'n vreemde kusstaat geleë is, op grond van die toepassing van die kriterium van "natural prolongation" geen vastelandsplat van sy eie het nie, kan ook weerlê word deur daarop te wys dat die omskrywing van vastelandsplat in die Konvensie insake die Vastelandsplat uitdruklik verwys na die "seabed and subsoil of submarine areas adjacent to the coasts of islands" en dat opwellings bo die see-oppervlakte, hoe klein ookal, nie sondermeer as deel van die vastelandsplat van die kusstaat beskou kan word nie.

Die feit dat die eksklusiewe ekonomiese sone en die vastelandsplat met mekaar kan oorvleuel het ook die belangrikheid van "natural prolongation" laat afneem. Regter Oda in sy afwykende uitspraak in die geding oor die afbakening van die vastelandsplat tussen Tunisië en Libië,

254. Hodgson op cit 179

wys juis daarop dat hierdie beginsel sy invloed begin verloor het met die aanvaarding van die eksklusiewe ekonomiese sone.²⁵⁵⁾

Verskeie stâte het tydens die Derde Seeregkonferensie dit opnuut beklemtoon dat die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat aan alle eilande 'n vastelandsplat toegeken het welke gevestigde regte hulle nie sondermeer ontnem kan word nie.²⁵⁶⁾ Die Griekse afgevaardigde het ook daarop gewys dat die reg van 'n eiland op dieselfde behandeling as 'n vastelandse gebied ten opsigte van aanspraak op seegebiede, 'n erkende reël van die volkeregtelike gewoontereg is en dat eilande en vastelandse gebiede 'n gemeenskaplike vastelandsplat kan hê waaraan die reëls van die Seereg gevolg moet gee.²⁵⁷⁾

Pogings deur afvaardigings om aan die hand van kriteria soos grootte en bevolking, sekere eilande hulle reg op 'n eie vastelandsplat te ontnem, was onsuksesvol. Die finale teks maak, soos in die geval van die ander seegebiede, uitdruklik voorsiening dat die vastelandsplat van 'n eiland bepaal word aan die hand van dieselfde beginsels van toepassing op vastelandse gebiede.²⁵⁸⁾ Hieruit volg duidelik dat alle eilande aanspraak op 'n vastelandsplat het.

Ten einde sekere ongeregverdigde resultate wat mag ontstaan as gevolg van die aansprake van klein, geïsoleerde see-omslote formasies op uitgebreide gedeeltes van 'n vastelandsplat te voorkom, bepaal die 1982 Seeregkonvensie, soos in die geval van die eksklusiewe ekonomiese sone, dat rotse wat nie menslik bewoonbaar of ekonomies lewensvatbaar is nie, geen aanspraak op 'n vastelandsplat het nie.²⁵⁹⁾

255. Supra vn 241 op 222

256. Official Records op cit 279, 282, 287, 289

257. Official Records op cit 285

258. Artikel 121(2) SK

259. Artikel 121(3) SK

HOOFSTUK V : EILANDE EN DIE AFBAKENING VAN JURISDIKSIE- GEBIEDE IN DIE INTERNASIONALE REG

Eilande se effek op die afbakening van die jurisdiksiegebiede van aanliggende en teenoorliggende state het tydens die Derde Seeregkonferensie weer eens skerp onder die soeklig gekom veral nadat dit duidelik geword het dat eilande, ongeag hulle grootte, netsoos vastelandse gebiede aanspraak op die groter jurisdiksiegebiede het. Terwyl kusstate en eilande se jurisdiksie oor die see beperk was tot smal seestroke aangrensend tot hulle kuslyne het die afbakeningproblematiek nie sterk na vore gekom nie. Namate state egter hulle aansprake verder seewaarts uitgebrei het, moes dit noodwendig aanleiding gee tot reëls waarvolgens die respektiewelike jurisdiksiegebiede op 'n regverdige wyse afgebaken kon word.

Die problematiek het enersyds daarin bestaan dat eilande wat naby 'n staat se kus geleë is en onder sy soewereiniteit staan, die afbakening van jurisdiksiegebiede tot nadeel van die teenoorliggende staat wat nie ook oor sodanige eilande beskik nie, mag beïnvloed en andersyds dat eilande die afbakening van jurisdiksiegebiede bemoeilik waar 'n staat soewereiniteit besit oor eilande wat weg van sy eie kuslyn maar teenoor die kuslyn van 'n ander staat geleë is. Verskeie pogings is aangewend om in sommige gevalle eilande heeltemal buite rekening te laat of slegs gedeeltelik in ag te neem by die afbakening van jurisdiksiegebiede. Dit het tot heelwat internasionale hofsake en arbitrasiegeskille aanleiding gegee.

Die reëls insake afbakening, veral ten opsigte van die effek wat eilande op die afbakeningproses mag hê, is nie altyd seker en duidelik nie. Vervolgens word daar veral

aandag gegee aan die kodifikasiepogings, die statepraktyk en hofbeslissings.

Gebiedswaters

Die beperktheid van gebiedswaters het gemaak dat die aangeleentheid tot voor die Eerste Seeregkonferensie weinig aandag geniet het. Die 1930 Haagse Kodifikasiekonferensie het gladnie hieraan aandag gegee nie, maar die Internasionale Regskommissie het in sy kommentaar op die gebruik van die mediaanlyn by die afbakening van gebiedswaters tog daarop gewys dat voorsiening gemaak moet word vir die aanwesigheid van eilande.²⁶⁰⁾ Die Regskommissie brei nie verder hierop uit nie, maar die afleiding wat gemaak kan word is dat dit moontlik verwys na die vroeë opmerking van die Spesiale Rapporteur dat daar in sekere omstandighede, byvoorbeeld as gevolg van die aanwesigheid van klein eilandjies naby die kuslyn van 'n vreemde staat, afgewyk sal moet word van die beginsel van mediaanlynafbakening.²⁶¹⁾

In die Regskommissie se "Draft Articles on the Territorial Sea" word voorgestel dat indien ooreenkoms oor afbakening nie bereik kan word nie, die gebiedswaters van enige van twee teenoorliggende of aanliggende state nie verby die mediaanlyn sal strek nie, tensy 'n ander grenslyn deur "special circumstances" geregverdig word.²⁶²⁾ Ten spyte van pogings om die voorbehoudsbepaling in die Regskommissie se voorstel te skrap, is dit in die finale teks van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone behou. Die bepaling lui soos volg:

260. YILC 1956 vol II op 300

261. YILC 1953 vol II op 216

262. YILC 1956 vol II op 257

"Where the coasts of two States are opposite or adjacent to each other, neither of the two States is entitled, failing agreement between them to the contrary, to extend its territorial sea beyond the median line every point of which is equidistant from the nearest points on the baselines from which the breadth of the territorial seas of each of the two States is measured. The provisions of this paragraph shall not apply, however, where it is necessary by reason of historic title or other special circumstances to delimit the territorial seas of the two States in a way which is at variance with this provision".²⁶³⁾

Dit wil voorkom of dit eerstens aan die betrokke state oorgelaat word om ooreen te kom hoe die afbakening sal geskied. Indien geen ooreenkoms bereik kan word nie, sal die mediaanlynafebakening toegepas word mits daar nie 'n historiese titel of besondere omstandighede bestaan wat 'n ander oplossing vereis nie.

Die beginsel van mediaanlynafebakening is duidelik. Dit is ook verstaanbaar dat daar op grond van historiese oorwegings afgewyk kan word van die streng toepassing van hierdie beginsel. Ongelukkig word geen omskrywing van "special circumstances" gegee of aangedui watter besondere omstandighede vereis word om 'n afwyking van die mediaanlynafebakening te regverdig nie. Dit is ook onduidelik of die state daartoe ooreen moet kom en of dit eensydig deur een staat teenoor 'n ander afgedwing kan word.

Daar is skrywers wat van mening is dat die aanwesigheid van eilande, veral naby die kuslyn van 'n vreemde staat, by

263. Artikel 12(1) KTSAS

uitstek sodanige "special circumstances" daarstel, hoewel hierdie siening meestal in verband gebring word met die effek van eilande op die afbakening van die vastelandsplat.

Bowett, met verwysing na die Franco-British Arbitration Case on the Western Approaches, is van mening dat "special circumstances" eerder 'n beroep doen op "equitable considerations" as wat dit beperkte kategorieë van omstandighede daarstel.²⁶⁴⁾ Met verwysing na "special circumstances" in die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat kom hy tot die gevolgtrekking dat, waar reg en billikheid dit vereis, die aanwesigheid van eilande 'n afwyking van die mediaanlyn by die afbakening van gebiedswaters sou kon regverdig. Hy gee egter onmiddellik toe dat vanweë die beperkte invloed wat eilande op die afbakening van gebiedswaters het teenoor wat dit op die afbakening van die vastelandsplat sou hê, daar minder regverdiging by eersgenoemde is om van die mediaanlyn af te wyk.

O'Connell is van mening dat indien "special circumstances" dieselfde uitgebreide betekenis sou hê as wat dit in die vergelykbare bepaling in die Konvensie insake die Vastelandsplat het - waar dit dien ter bevordering van die beginsel van "equitable distribution" - dit die basis kan vorm vir die oplossing van feitlik enige afbakeningsprobleem.²⁶⁵⁾

Hodgson betoog op sy beurt dat ter wille van regverdigheid (equity) sekere eilande onder bepaalde omstandighede nie die volle toekenning by afbakening behoort te kry nie.²⁶⁶⁾ Volgens hom is dit veral die geval ten opsigte

264. D W Bowett The Legal Regime of Islands in International Law 1979 op 35-36

265. O'Connell vol II op cit 677 - 678

266. Hodgson op cit 151 - 152

van eilande wat naby die kus van ander state geleë is en waar grootte, aantal, ligging asook die verhouding met die staat aan wie die eilande behoort, almal faktore is wat in aanmerking geneem moet word. Die graad van "inequity" sal volgens hom afhang van die nabyheid van die eilande aan die vreemde staat se kuslyn, die aantal eilande betrokke asook die lengte van die vreemde staat se kuslyn. Die effek van 'n paar klein eilandjies op die gebiedswaters van 'n kusstaat met 'n lang uitgestrekte kuslyn sal byvoorbeeld baie minder wees as in die geval van 'n staat met 'n kort kuslyn.

Prescott wys ook daarop dat die "inconvenient location" van vreemde eilande, uiters nadelige omstandighede daarstel vir die afbakening van jurisdiksiegebiede.²⁶⁷⁾ Hy verwys na gevalle waar dit voorgekom het en kom dan tot die gevolgtrekking dat daar in elke geval eerder na 'n regverdige oplossing gesoek moet word as die blote toepassing van die beginsel van mediaanlynafbakening.

Volgens Jacovides stel die blote bestaan van eilande geen "special circumstances" daar nie, aangesien eilande dieselfde behandeling kry as ander vastelandse gebiede.²⁶⁸⁾ Hy wys daarop dat aangesien geen twee geografiese formasies identies is nie, die begrip "special circumstances" die uitsondering en nie die reël is nie en gevolglik beperkend uitgelê moet word.

Die statepraktyk dui daarop dat kleiner eilande wel in berekening gebring word by die afbakening van

267. J R V Prescott The Maritime Political Boundaries of the World 1985 op 93 - 95

268. A J Jacovides "Three Aspects of the Law of the Sea - Islands Delimitation and Dispute Settlement" Marine Policy vol 3 October 1979 278 op 283

gebiedswaters. Dit het al tot dispute aanleiding gegee; een voorbeeld hiervan is die afbakening van die gebiedswaters tussen Griekeland en Turkye. Deur inagneming van 'n aantal eilande in die Ageïse See kom Griekeland tot 'n afbakening wat drasties afwyk van 'n mediaanlynafbakening tussen die vastelande met gevolglike ernstige inbreukmaking op Turkse jurisdiksie-eise.²⁶⁹⁾ 'n Uitbreiding van die gebiedswaters van hierdie eilande na 12 seemyl, soos deur Griekeland beoog, sal Turkye van nog 'n groter gedeelte van sy gebiedswaters ontnem en terselfdertyd hom feitlik met geen vastelandsplat van sy eie laat nie. Die probleem is so sensitief en kompleks dat die partye nog nie daarin kon slaag om 'n oplossing te vind nie.

Brittanje het op sy beurt in die Franco-British Arbitration Case geargumenteer dat sowel die Britse eilande van Minquiers en Ecrehos as die Franse Chausey Isles as basispunte moet dien by die bepaling van die mediaanlyn tussen die Channel Islands en die Franse kus. Ten spyte daarvan dat die hof geen bevoegdheid gehad het om die gebiedswaters af te baken nie, is die volgende opmerking tog van belang:

"In narrow waters such as these, strewn with islets and rocks, coastal States have a certain liberty of choice of basepoints; and the selection of basepoints for arriving at a median line in such waters which is at once practical and equitable appears to be a matter peculiarly suitable for determination by direct negotiations between the Parties".²⁷⁰⁾

269. Bowett op cit 255 - 259

270. Ibid 42

Dit lyk asof die hof hiermee te kenne wil gee dat in gevalle waar daar klein eilandjies en rotse aanwesig is, dit aan die state oorgelaat moet word om op 'n praktiese en regverdige wyse 'n mediaanlyn te bepaal.

Dit is dan ook presies wat Australië en Papua Nieu-Guinee gedoen het ten opsigte van die sogenaamde Torres Straat-eilande wat, hoewel hulle aan Australië behoort, baie naby aan Papua se kus geleë is. Die partye het by wyse van verdrag ooreengekom dat sekere van die nabygeleë eilande slegs op 3 seemyl gebiedswaters geregtig is en waar die eilande nader as 6 seemyl van die kus geleë is, sal die mediaanlynafbakening geld.²⁷¹⁾ (Sien Kaart 4)

Dit is interessant dat Griekeland en Turkye tydens die Derde Seeregkonferensie voorstelle oor die afbakening van gebiedswaters ingedien het wat eintlik maar standpuntstellings in die dispuut tussen hulle verteenwoordig. Turkye het byvoorbeeld voorgestel dat die afbakening moet geskied by wyse van "equitable agreement taking into account special circumstances, including, inter alia, the general configuration of the respective coasts and the existence of islands, islets or rocks".²⁷²⁾

In die Griekse voorstel daarenteen word eilande duidelik nie as "special circumstances" beskou nie : "Where the coasts of two States are opposite or adjacent to each other, neither of the two States is entitled, failing agreement between them to the contrary, to extend its territorial sea beyond the median line, every point of

271. H Burmester "The Torres Strait Treaty: Ocean Boundary Delimitation by Agreement" 76 AJIL 1982 op 321

272. UN Doc A/CONF 62/C2/L9

which is equidistant from the nearest baselines, continental or insular, from which the breadth of the territorial seas of each of the two States is measured".²⁷³⁾ Die gedagte dat eilande per se "special circumstances" daarstel is dan ook deur Griekeland as 'n "novel and unacceptable idea" verwerp.²⁷⁴⁾

Soos in die geval met soveel ander formulerings, het die gebrek aan ooreenkoms tussen die state oor die presiese inhoud en betekenis van die konsep "special circumstances" nie verhinder dat die konsep netso in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is nie. Ter wille van konsensus is geen poging aangewend om die konsep te definieer of nader te omskryf nie en wil dit lyk asof dit aan state oorgelaat word om te besluit in watter omstandighede daar van die streng toepassing van die mediaanlyn afgewyk moet word.

Die teks wat uiteindelik in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is stem feitlik woordeliks ooreen met die bepaling in die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone.²⁷⁵⁾

Aangrensende Sone

Anders as in die geval van gebiedswaters is daar 'n opvallende verskil tussen die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone en die 1982 Seeregkonvensie ten opsigte van die afbakening van die aangrensende sone.

Die 1958 Konvensie bepaal dat by gebrek aan ooreenkoms tot die teendeel, die mediaanlyn ten opsigte van die afbakening

273. UN Doc A/CONF 62/C2/L22

274. Official Records vol II op 111

275. Artikel 15 SK

van die aangrensende sone tussen twee teenoorliggende of aanliggende state geld.²⁷⁶⁾ Aan die anderkant is dit opvallend dat die 1982 Seeregkonvensie geen bepaling oor die afbakening van die aangrensende sone bevat nie. Die rede hiervoor is skynbaar dat die aangrensende sone inderwaarheid deel vorm van die eksklusiewe ekonomiese sone en dat die afbakening van laasgenoemde sone voldoende sou wees.²⁷⁷⁾

'n Probleem mag hiermee ontstaan waar twee teenoorliggende of aanliggende state sou besluit om, byvoorbeeld weens geografiese redes, nie eksklusiewe ekonomiese sones vir hulself op te eis nie, maar wel aangrensende sones het om af te baken. Indien daar ook nog eilande aanwesig is wat 'n effek op die afbakening van sulke aangrensende sones mag hê, kan dit die aangeleentheid net verder kompliseer.

Die probleem kon maklik voorkom gewees het indien 'n bepaling soortgelyk aan artikel 24(3) van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is.

Vastelandsplat

Soos in die geval van die afbakening van gebiedswaters, het die vraag ontstaan of by die afbakening van die vastelandsplat daar aan eilande dieselfde gewig as vastelandse gebiede gegee moet word.

Die aangeleentheid het vir die eerste keer ter sprake gekom na aanleiding van die Internasionale Regskommissie se voorstel in 1953, naamlik dat waar 'n vastelandsplat aangrensend tot twee teenoorliggende of aanliggende state

276. Artikel 24(3) KTSAS; Anders as Artikel 12(1) van dieselfde Konvensie bevat dit geen voorbehoudsbepaling ten opsigte van historiese titel of "special circumstances" nie

277. Churchill en Lowe op cit 194

is, die grenslyn, by gebrek aan ooreenkoms of tensy 'n ander grenslyn deur buitengewone omstandighede geregverdig is, deur die mediaanlyn bepaal word.²⁷⁸⁾ In sy kommentaar hierop het die Regskommissie aanvaar dat buitengewone omstandighede (special circumstances) 'n afwyking van die mediaanlyn sou kon regverdig deur soos volg op te merk:

"As in the case of boundaries of the territorial sea, provision must be made for departures necessitated by an exceptional configuration of the coast, as well as the presence of islands or of navigable channels. This case may arise fairly often, so that the rule adopted is fairly elastic."²⁷⁹⁾

Volgens O'Connell beteken buigsaamheid nie 'n negering van die basiese reël nie en wil dit vir hom voorkom asof dit die bedoeling met bogenoemde aanhaling was dat daar slegs in 'n geringe mate van die mediaanlyn afgewyk kan word en dan ook net in gevalle waar klein eilandjies nader aan die kuslyn van 'n vreemde staat as die kuslyn van hulle eie staat geleë is.²⁸⁰⁾

Die Eerste Seeregkonferensie het die voorstelle van die Internasionale Regskommissie oor die afbakening van die vastelandsplat met geringe wysigings aanvaar. Tydens die Konferensie het enkele state onsuksesvol probeer om die voorgestelde artikels by wyse van amendamente te wysig.²⁸¹⁾ Iran en Italië het byvoorbeeld voorstelle ingedien tot die effek dat eilande buite rekening gelaat moet word by die trek van die mediaanlyn vir die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende state. Dit is gekritiseer op grond daarvan dat die Konferensie reeds aanvaar het dat eilande aanspraak op 'n vastelandsplat het.

278. YILC 1953 vol II op 213

279. YILC 1956 vol II op 300

280. O'Connell op cit 717

281. M M Whiteman "Conference on the Law of the Sea : Convention on the Continental Shelf" 52 AJIL 1958 op 651-654

Die Italiaanse afgevaardigde, hoewel hy ontken dat sy voorstel die aanspraak van eilande op 'n vastelandsplat misken, het aangevoer dat die mediaanlyn, indien streng toegepas, tot "inequitable results" kan lei. Die Britse afgevaardigde was van mening dat, weens die verskeidenheid van grootte, groepering en ligging, dit onmoontlik sou wees om as 'n algemene reël te bepaal watter eilande, vir die doeleindes van afbakening van die vastelandplat, in berekening gebring moet word al dan nie. Hy het egter bygevoeg dat dit in sekere gevalle nodig mag wees om veral baie klein eilandjies as "special circumstances" te hanteer.

Geen ooreenkoms kon deur die Konferensie bereik word ten opsigte van watter eilande as "special circumstances" in ag geneem moet word by die afbakening van die vastelandsplat nie. Hieruit kan die afleiding gemaak word dat eilande nie vanselfsprekend as "special circumstances" figureer nie, maar dat daar tog omstandighede mag wees wat daartoe kan bydra dat hulle as sodanig hanteer word.

Die teks wat uiteindelik aanvaar is en in die Konvensie insake die Vastelandsplat opgeneem is lui soos volg :

"Where the same continental shelf is adjacent to the territories of two or more States whose coasts are opposite each other, the boundary of the continental shelf appertaining to such States shall be determined by agreement between them. In the absence of agreement and unless another boundary is justified by special circumstances, the boundary is the median line, every point of which is equidistant from the nearest points of the baselines from which the breadth of the territorial sea of each State is measured".²⁸²⁾

282. Artikel 6(1) KVP; Artikel 6(2) maak op 'n soortgelyke wyse voorsiening vir die afbakening van die vastelandsplat tussen aanliggende state

Hierdie bepaling plaas 'n verpligting op state wat dieselfde vastelandsplat deel, om deur onderhandeling 'n aanvaarbare oplossing te vind oor hoe die vastelandsplat tussen hulle verdeel moet word. Geen spesifieke afbakeningsbeginsels word egter in die verpligting vervat nie. Slegs indien state nie kan ooreen kom hoe die vastelandsplat afgebaken moet word nie, skryf Artikel 6 voor dat die "equidistant"-beginsel soos aangepas waar nodig deur "special circumstances", toegepas moet word.

Daar is 'n interessante verskil in die bewoording van hierdie bepaling en die afbakeningsbepaling in die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone.²⁸³⁾ Afgesien daarvan dat beide voorsiening maak dat die grense by wyse van ooreenkoms bepaal moet word en ook die invloed van "special circumstances" erken, wil dit voorkom of die aangehaalde bepaling groter klem op die mediaanlyn plaas as die ander bepaling in gevalle waar ooreenkoms nie bereik kan word nie. Dit blyk ook uit die meeste onderhandelde ooreenkomste asof state erkenning verleen aan die "equidistant"-beginsel as die norm vir die afbakening van die vastelandsplat waarvan slegs in buitengewone omstandighede afgewyk mag word.²⁸⁴⁾

Alhoewel die Konvensie geen melding maak van die effek wat eilande op die afbakening van die vastelandsplat het nie, is dit moontlik dat eilande, vanweë geologiese faktore en hulle geografiese ligging, 'n onregverdige verdeling van die vastelandplat tot gevolg kan hê en daarom as "special circumstances" beskou kan word.

Indien die beginsel soos gestel deur die North Sea Continental Shelf Cases aanvaar word naamlik dat daardie deel van die vastelandplat wat die natuurlike verlenging van die landmassa van 'n staat verteenwoordig aan laasgenoemde toekom, dan is dit moontlik dat die streng

283. Supra vn 263

284. O'Connell op cit 701

toepassing van die "equidistant"-beginsel in gevalle waar 'n eiland en die vastelandse gebied van 'n vreemde staat 'n gemeenskaplike vastelandsplat deel, kan lei tot onregverdigde resultate.²⁸⁵⁾ So 'n situasie leen hom gevolglik daartoe dat eilande as "special circumstances" beskou word en sal daar op grond van "equitable principles" besluit moet word hoe om die vastelandsplat af te baken. In dié verband is dit belangrik om te let op die Hof se alternatiewe voorstel asook die betekenis wat die Hof aan "equity" gee :

"If for the above reasons equity excludes the use of the equidistance method in the present instance, as the sole method of delimitation, the question arises whether there is any necessity to employ only one method for the purposes of a given delimitation. There is no logical basis for this, and no objection need be felt to the idea of effecting a delimitation of adjoining continental shelf areas by the concurrent use of various methods. The Court has already stated why it considers that the international law of continental shelf delimitation does not involve any imperative rule and permits resort to various principles or methods, as may be appropriate, or a combination of them, provided that, by the application of equitable principles, a reasonable result is arrived at."²⁸⁶⁾

en voeg dan by :

"Equity does not necessarily imply equality. There can never be any question of completely refashioning nature, and equity does not require that a State without access to the sea should be allotted an area of continental shelf, any more than there could be a question of rendering the

285. ICJ Rep 1969 op 22

286. Ibid 49

situation of a State with an extensive coastline similar to that of a State with a restricted coastline. Equality is to be reckoned within the same plane, and it is not such natural inequalities as these that equity could remedy".²⁸⁷⁾

Dit wil dus voorkom of die Hof aan die hand doen dat die fisiese en geografiese feite in 'n bepaalde situasie as 'n natuurlike gegewe aanvaar moet word maar terselfdertyd van mening is dat daardie feite in bepaalde omstandighede 'n afwyking van die streng toepassing van die "equidistant"-beginsel kan regverdig.

Volgens O'Connell is dit duidelik dat eilande per se nie as "special circumstances" beskou kan word nie alhoewel hulle oor eienskappe mag beskik wat kan bydra daartoe dat hulle in sommige gevalle as sodanig hanteer word.²⁸⁸⁾ Eweneens is hy van mening dat die ligging van eilande nie "special circumstances" daarstel nie indien dit sal meebring dat sulke eilande ontnem word van dit wat onmiskenbaar aan hulle toekom nie. Aan die ander kant kan 'n streng toepassing van die "equidistant"-beginsel soortgelyke gevolge vir die teenoorliggende kusstaat inhou. In daardie geval sal die betrokke eilande wel as "special circumstances" beskou word.

Ligging van 'n eilande kan dus slegs relevant wees waar die afbakeningslyn so daardeur beïnvloed word dat dit die inherente regte wat 'n kusstaat op grond van "natural prolongation" op die vastelandsplat het, beperk of ontnem.

287. Ibid 49-50

288. O'Connell op cit 718

Die gewig wat aan eilande toegeken word op grond van hulle ligging het in die North Sea Continental Shelf Cases ter sprake gekom. Hoewel dit in hoofsaak oor die afbakening van die vastelandplat tussen vastelandse gebiede gegaan het, maak die Hof die volgende opmerking na aanleiding van 'n toegewing deur twee van die partye dat "islets" wel as "special circumstances" beskou kan word:

"Only the presence of some special feature, minor in itself - such as an islet or small protuberance - but so placed as to produce a disproportionately distorting effect on an otherwise acceptable boundary line would ... possess this character".²⁸⁹⁾

Die aanhaling verwys na sekere eilandjies wat naby die kus van elk van die drie partye geleë is en wat moontlik 'n effek op die afbakening van die vastelandsplat kon hê. Ten spyte van die geleentheid om groter duidelikheid hieroor te bring, volstaan die Hof met die volgende: "The continental shelf area off, and dividing, opposite States, can be claimed by each of them to be a natural prolongation of its territory. These prolongations meet and overlap, and therefore can only be delimited by means of a median line ; and, ignoring the presence of islets, rocks and minor coastal projections, the disproportionally distorting effect of which can be eliminated by other means, such a line must effect an equal division of the particular area involved".²⁹⁰⁾

289. North Sea op cit 36

290. Ibid

'n Belangrike afleiding wat hieruit gemaak kan word is dat klein, onbeduidende see-omslote formasies wat 'n dramatiese effek op die toepassing van die mediaanlyn op die afbakening van die vastelandsplat tussen twee teenoorliggende state kan hê, as "special circumstances" beskou word en gevolglik buite rekening gelaat kan word in die afbakeningsproses. Dit kan egter nie hieruit afgelei word dat eilande op grond van hulle ligging aanspraak op 'n vastelandsplat ontnem kan word nie.

Ten spyte van verskeie onopgeloste dispute met betrekking tot die effek van eilande op die afbakening van die vastelandsplat, is daar heelwat voorbeelde in die statepraktyk waar die probleem by wyse van bilaterale ooreenkomste opgelos is.²⁹¹⁾ Hoewel daar geen duidelike en eenvormige praktyk bestaan nie, hoofsaaklik as gevolg van die diversiteit van situasies, blyk dit tog of die volgende waarneembare tendense voor die 1982 Seeregkonvensie uitgekristaliseer het:

1. Die "equidistant"-beginsel word as die primêre metode van afbakening van die vastelandsplat beskou.²⁹²⁾ Hierdie uitgangspunt erken die feit dat die vereiste dat die afbakening in ooreenstemming met "equitable principles" moet geskied, in die meeste gevalle deur die toepassing van hierdie beginsel bevredig sal word. Slegs in buitengewone omstandighede word daar van die beginsel afgewyk.

291. cf Bowett op cit 170-177

292. D E Karl "Islands and the Delimitation of the Continental Shelf : A Framework for Analysis" 71 AJIL 1977 op 652

2. Eilande wat binne hulle eie staat se gebiedswaters lê, geniet normaalweg volle effek vir die doeleindes van afbakening.²⁹³⁾ Die rede is daarin geleë dat sulke eilande steeds met die kusgebied van die vasteland geïdentifiseer kan word en dus 'n relatief geringe effek uitoefen op 'n mediaanlyn wat bloot die vastelandsplat tussen die vastelande afbaken.²⁹⁴⁾

'n Uitsondering hierop is te vinde in die uitspraak van die Internasionale Geregshof in die Continental Shelf Case (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya). Die Hof is versoek om die toepaslike reëls aan te dui vir die afbakening van die vastelandsplat met inagneming van die relevante omstandighede van die gebied en om in ooreenstemming met "equitable principles" 'n oplossing aan die hand te doen.²⁹⁵⁾ Die Hof kom tot die gevolgtrekking dat die besondere geografiese konfigurasie van die Tunisiese kuslyn "go some way, though not the whole way, towards transforming the relationship of Libya and Tunisia from that of adjacent States to that of opposite States, and thus to produce a situation in which the position of an equidistance line becomes a factor to be given more weight in the balancing of equitable considerations than would otherwise be the case."²⁹⁶⁾

Die Hof gaan uit van die standpunt dat wat redelik en "equitable" in 'n gegewe geval is, afhang van die besondere omstandighede van die geval.²⁹⁷⁾ Een van die relevante omstandighede wat deur die Hof in aanmerking geneem word ten einde 'n "equitable" afbakening te bewerkstellig, is die bestaan van die

293. Bowett op cit 176-177

294. Karl op cit 655

295. ICJ Rep 1982 op 18

296. Ibid para 126

297. Ibid para 72

Kerkennah-eilande wat naby die kus van Tunisië geleë is.²⁹⁸⁾

Gevolgtlik besluit die Hof om vanaf die mees westelike punt in die Golf van Gabes 'n reguit lyn te trek - met inagneming van die Kerkennah-eilande - vanwaar die mediaanlyn bepaal kan word. By die trek van dié lyn was die Hof in die omstandighede slegs bereid om gedeeltelike effek aan die eilande te gee. Hierdie lyn word getrek deur die gebied tussen die lyn met geen effek en die lyn met volle effek aan die eilande te halveer, aangesien laasgenoemde in die woorde van die Hof op die toekenning van "excessive weight" sou neerkom.²⁹⁹⁾ (Sien Kaart 1)

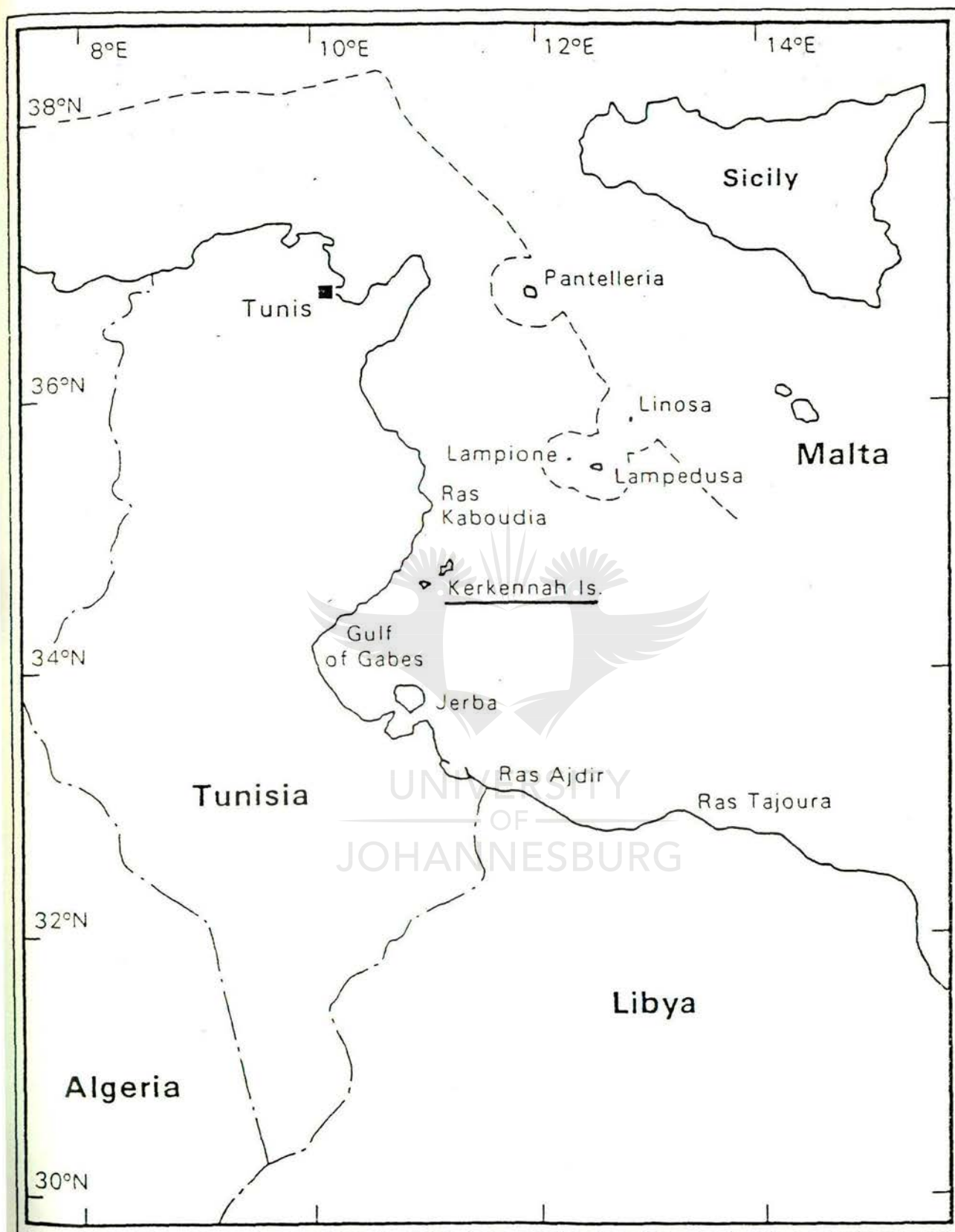
Ter ondersteuning hiervan wys die Hof daarop dat verskeie voorbeelde in die statepraktyk bestaan waar, by afbakening van die vastelandsplat, slegs gedeeltelike effek toegeken is aan eilande naby 'n kuslyn.³⁰⁰⁾

Hierdie beslissing was nie sonder kritiek nie. In sy afwykende uitspraak verwerp regter Schwebel die bevinding dat daar slegs gedeeltelike effek aan die Kerkennah-eilande gegee word. Volgens hom: "There is no rule of international law which affords islands less than their full effect in the delimitation of the continental shelf; however, in some circumstances it may be equitable to give islands less than their full effect. It is submitted that, in this case, the Court

298. Ibid para 79

299. Ibid para 128-129

300. Ibid para 129

KAART 1 : DIE KERKENNAH-EILANDE

has not carried the burden of demonstrating why granting full effect to the Kerkennahs would result in giving them 'excessive weight'".³⁰¹⁾

Ten spyte daarvan dat die Hof beklemtoon dat alle omstandighede in ag geneem moet word en dan ook aandui watter omstandighede as relevant beskou word vir 'n afbakening in ooreenstemming met "equitable principles", toon die Hof nie aan watter afbakeningsbeginsels ter sprake is of hoe dit toegepas is nie.

3. Eilande wat buite hulle eie staat se gebiedswaters en aan die duskant van die mediaanlyn lê, geniet normaalweg slegs gedeeltelike effek by afbakening.³⁰²⁾

Karl wys daarop dat sulke eilande nie as basispunte gebruik behoort te word nie aangesien dit 'n beduidende afwyking van die mediaanlyn tot gevolg kan hê behalwe as die teenoorliggende staat eilande in soortgelyke posisies het.³⁰³⁾

In die Franco-British Arbitration Case on the Western Approaches bevind die Arbitrasiehof dat hoewel beide Frankryk en Brittanje oor eilande beskik "which project their respective territories still further into the region", die Scilly Isles van Brittanje die Britse vasteland verder in die Atlantiese sektor verleng as wat die geval is met die Franse eiland van Ushant (Quessant).³⁰⁴⁾

301. Ibid 99

302. Bowett op cit 177

303. Karl op cit 658-318

304. 18 ILM 1979 op 397 Beslissings van die Arbitrasiehof gedateer 30 Junie 1977 en 14 Maart 1978 para 235

Hoewel aanvaar word dat die Scilly Isles as 'n "geographical fact of nature" nie buite rekening gelaat kan word in die afbakening van die vastelandsplat nie, is die Hof tog van mening dat 'n regverdige oplossing eerder as 'n streng toepassing van die "equidistant"-beginsel nodig is.³⁰⁵⁾ In dié verband merk die Hof verder soos volg op:

"The Court notes that in a large proportion of the delimitations known to it, where a particular geographical feature has influenced the course of a continental shelf boundary, the method of delimitation adopted has been some modification or variant of the equidistance principle rather than its total rejection ... Consequently, it seems to the Court to be in accord not only with the legal rules governing the continental shelf but also with State practice, to seek the solution in a method modifying or varying the equidistance method rather than having recourse to a wholly different criterion of delimitation".³⁰⁶⁾

Gevolglik word daar aan die Scilly Isles slegs halfgewig van die effek wat dit op die afbakening sou hê, toegeken, terwyl daar aan Ushant volle gewig gegee word.³⁰⁷⁾ Dit lyk asof hierdie verhouding bepaal is op grond van die feit dat die Scilly Isles tweekeer verder van die Britse kus geleë is as wat Ushant van die Franse kus is, veral na aanleiding van die volgende opmerking van die Hof: "The Court without attributing any special force as a criterion to this ratio of the difference in the distances of the Scillies and Ushant

305. Ibid para 245

306. Ibid para 249

307. Ibid

from their respective mainlands finds it an indication of the suitability of the half-effect method as a means of arriving at an equitable delimitation in the present case".³⁰⁸⁾

Die afbakeningslyn is gevolglik verleng van punt J na punte K en L as die ware mediaanlyn tussen die twee vastelandse gebiede waarna dit na punt M en N verleng word, wat 'n halvering is van die gebied van die lyn wat volle en die lyn wat geen effek, aan die Scilly Isles gee.³⁰⁹⁾ (Sien Kaart 2)

4. Eilande wat halfpad tussen teenoorliggende state geleë is, geniet meestal gedeeltelike effek (hoewel volle effek al daaraan verleen is) of is al gebruik om wedyersydse konsessies te beding.³¹⁰⁾ Die praktyk om aan eilande slegs gedeeltelike effek te gee kom die meeste voor in gevalle waar eilande op of naby die mediaanlyn geleë is. Die afbakeningslyn word bepaal deur twee lyne te trek naamlik een wat aan die eilande volle effek gee en een wat geen effek daaraan gee nie, en dan 'n lyn te trek halfpad tussen hierdie twee lyne.³¹¹⁾ 'n Ander metode is om aan sulke eilande slegs gebiedswaters toe te laat. Dit was die geval met die afbakening van die vastelandsplat tussen Tunisië en Italië. Alhoewel die Partye in beginsel ooreengekom het op 'n mediaanlyn tussen die twee vastelande het hulle terselfdertyd aan die Italiaanse eilande van Lampione, Lampendusa, Linosa en Pantelleria elk 'n 13 seemyl gebiedswaters toegelaat.³¹²⁾ (Sien Kaart 1)

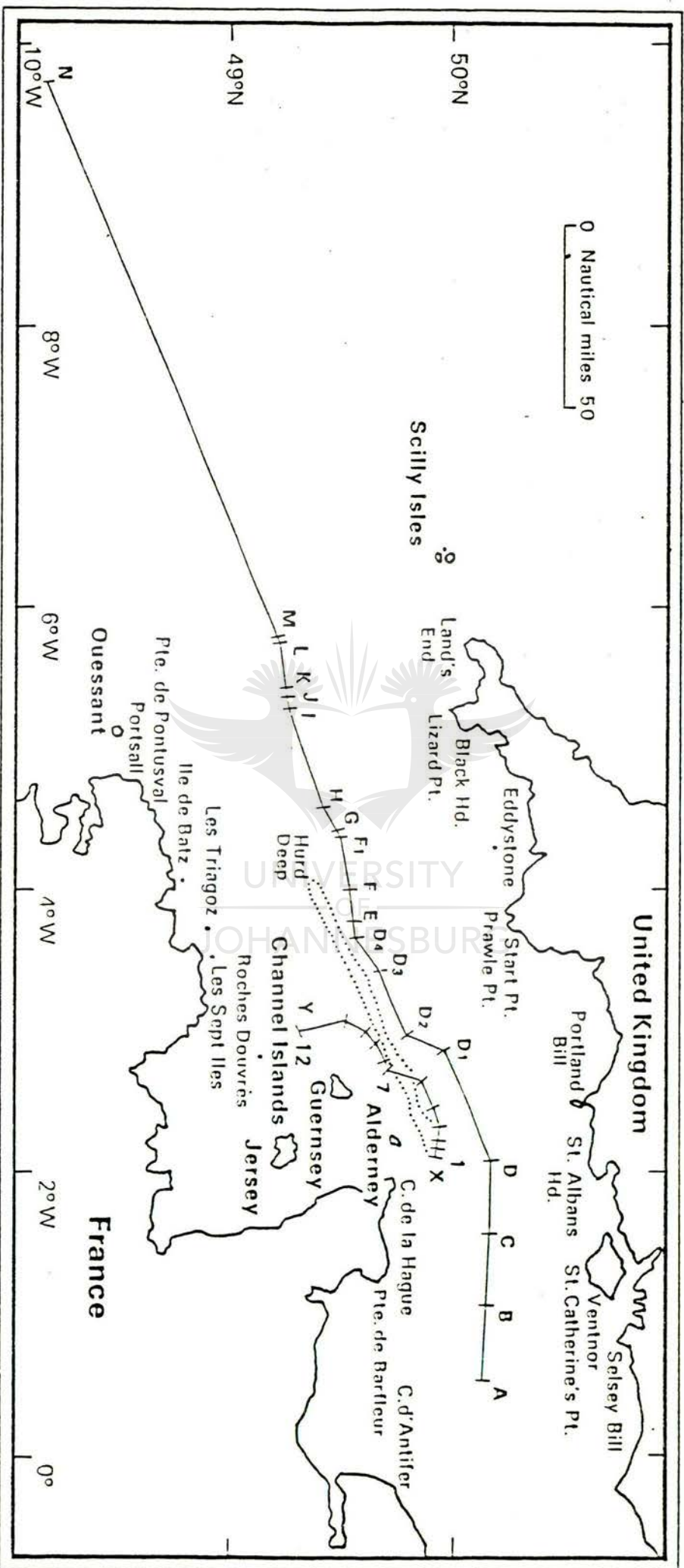
308. Ibid para 251

309. Ibid para 252-254

310. O'Connell op cit 720

311. cf Supra vn 309

312. Hodgson op cit 190

KAART 2 : DIE CHANNEL ISLANDS, SCILLY ISLES, OUESSANT

Volgens Karl behoort eilande wat op of naby die mediaanlyn geleë is nie as basispunte te dien of enige verdere effek op die afbakening van die vastelandsplat te hê nie.³¹³⁾

Daar moet egter in gedagte gehou word dat, ten einde te bepaal of eilande volle, gedeeltelike of geen effek op die afbakening moet hê, die besondere geografiese en ander relevante omstandighede van 'n bepaalde geval, telkens in ag geneem behoort te word.

5. Eilande wat aan die anderkant (ook genoem die "verkeerde kant") van die mediaanlyn geleë is word nie as basispunte by die afbakening gebruik nie maar verkry slegs 'n beperkte omringende sone - die sogenaamde "enklawe"-oplossing).³¹⁴⁾

Hierdie neiging in die statepraktyk is in ooreenstemming met 'n voorstel wat tydens die Eerste Seeregkonferensie gemaak is naamlik dat hoewel klein eilandjies op 'n gemeenskaplike vastelandsplat nie as basispunte vir die afbakening van die vastelandsplat gebruik behoort te word nie, hulle steeds op gebiedwaters geregtig is.³¹⁵⁾ In effek kom hierdie oplossing dan daarop neer dat die vastelandsplat aan wie die eilande toekom in der mate vergroot word.

Die "enklawe"-oplossing is deur die Arbitrasiehof in die Franco-British Arbitration Case on the Western Approaches bekragtig.³¹⁶⁾ Die dispuut tussen Frankryk en Brittanje het ontstaan as gevolg van die ligging van die Britse Channel Islands naby die Franse kuslyn. Frankryk was van mening dat aangesien hierdie eilande op

313. Karl op cit 658

314. Symmons op cit 193-197

315. Ibid 196

316. Supra vn 304

die Franse vastelandsplat geleë is, die afbakening in ooreenstemming met "equitable principles" moet geskied en het in die alternatief geargumenteer dat 'n afwyking van die mediaanlyn geregverdig is aangesien die Channel Islands "special circumstances" soos bedoel onder die 1958 Konferensie insake die Vastelandsplat, daarstel.³¹⁷⁾ Gevolglik was Frankryk van mening dat daar twee afbakenings moet wees. Die primêre afbakening geskied volgens die mediaanlyn tussen die Franse en Britse vastelande sonder inagneming van die eilande terwyl die gebied rondom die Channel Islands 'n afsonderlike afbakening verg deur 'n mediaanlyn te trek tussen die Franse kus en die Channel Islands met 'n 6 seemyl enklawe rondom laasgenoemde.³¹⁸⁾

Brittanje het op sy beurt aangevoer dat, aangesien eilande, ongeag hul ligging op 'n vastelandsplat van hul eie geregtig is en aangesien die Channel Islands nie in die kategorie van "islets, rocks and minor coastal projections" val wat deur die hof in die North Sea Continental Shelf Cases as "special circumstances" beskou is nie, die grens 'n mediaanlyn moet wees wat die Channel Islands ten volle in berekening bring.³¹⁹⁾ Brittanje voer aan dat sowel sy vasteland as sy eilande oor 'n vastelandsplat beskik en dat gedeeltes van die vastelandsplat van die Channel Islands en die Britse vasteland bymekaar aansluit.³²⁰⁾ Brittanje het ook betoog dat al sou 'n enklawe-oplossing vir die eilande geregverdig wees, 'n 6 seemyl sone onvoldoende is aangesien die Channel Islands reeds oor 'n 12 seemyl visserysone beskik wat in ooreenstemming is met erkende reëls van Internasionale Reg.³²¹⁾

317. Ibid para 151

318. Ibid para 149

319. Ibid para 152

320. Ibid para 169

321. Ibid para 179

Op grond van 'n voorbehoud van Frankryk beslis die Arbitrasiehof dat die afbakening moet geskied op grond van volkeregtelike gewoontereëls eerder as Artikel 6 van die Konvensie insake die Vastelandsplat alhoewel daar volgens die Hof geen verskil is nie.³²²⁾

Ten opsigte van die geografiese faktore merk die Hof op dat die Channel Islands aan die "verkeerde kant" (dws aan die Franse kant) van die mediaanlyn tussen die twee vastelande geleë is en dat dit onvermydelik die balans versteur van die "geographical circumstances which would otherwise exist between the Parties in this region as a result of the broad equality of the coastlines of their mainlands".³²³⁾ Volgens die hof kan die eilande nie beskou word as 'n verlenging van die Britse landmassa nie aangesien "the principles of natural prolongation of territory is neither to be set aside or treated as absolute in a case where islands belonging to one State are situated on continental shelf which would otherwise constitutes a natural prolongation of the territory of another State".³²⁴⁾

In die lig van al die relevante geografiese en ander omstandighede kom die hof tot die volgende gevolgtrekking:

"The presence of these British islands close to the French coast, if they are given full effect in delimiting the continental shelf, will manifestly result in a substantial diminution of the area of

322. Ibid para 70

323. Ibid para 183

324. Ibid para 194

continental shelf which would otherwise accrue to the French Republic. This fact by itself appears to the Court to be, prima facie, a circumstance creative of inequity and calling for a method of delimitation that in some measure redresses the inequity".³²⁵⁾

Gevolglik beslis die hof dat die probleem 'n tweeledige oplossing verg: eerstens, 'n mediaanlyn as primêre grens tussen die Britse en Franse vastelande wat punt D van die oostelike ooreengekome segment met punt E van die westelike ooreengekome segment verbind en tweedens 'n 12 seemyl enklawe rondom die Channel Islands wat teenoor die Franse kus met 'n tweede mediaanlyn afgebaken word.³²⁶⁾ (Sien Kaart 2)

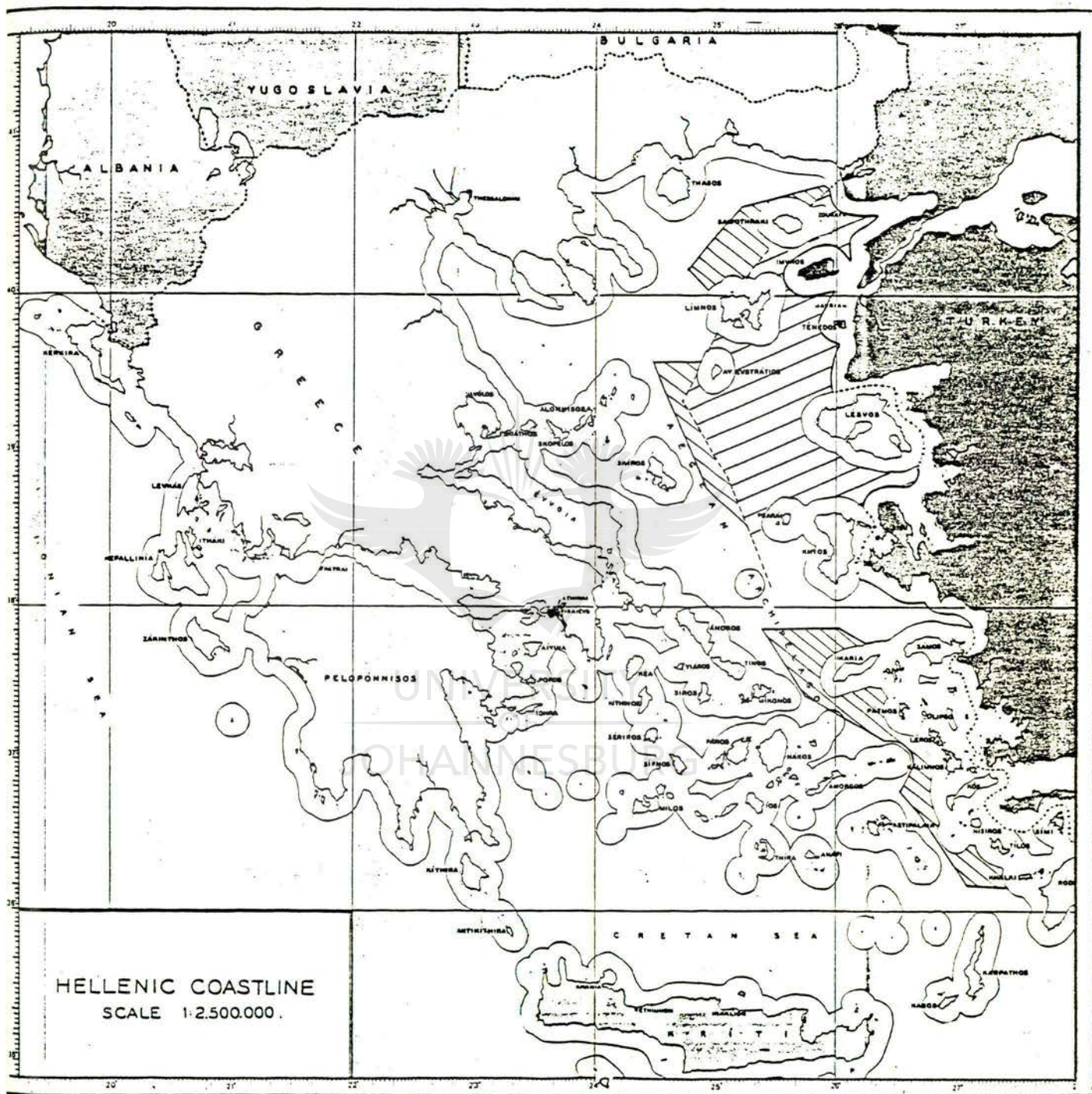
6. Eilande wat naby die kus van 'n teenoorliggende staat geleë is het min en soms geen effek op die afbakening. Die gebruik van veral klein en onbeduidende eilandjies, wat naby of selfs teenaan die kus van 'n ander staat geleë is, as basispunte vir die afbakening van die vastelandsplat, kan tot gevolg hê dat laasgenoemde staat van groot gedeeltes of feitlik heeltemal van sy vastelandsplat ontnem word.

Dit is die geval met Turkye wat, as gevolg van die ligging van sekere Griekse eilandjies teenaan sy kus, van feitlik enige aanspraak op 'n vastelandsplat in die Ageïse See ontnem sou word.³²⁷⁾ (Sien Kaart 3) Griekeland hou vol, met verwysing na die definisie van vastelandplat in Artikel 1 en die bepaling oor afbakening in Artikel 6 van die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat, dat die eilande op 'n vastelandsplat geregtig is en kan dien as basispunte vir die afbakening

325. Ibid para 196

326. Ibid para 202

327. Symmons op cit 183

KAART 3 : DIE GRIEKSE EILANDE IN DIE AGEÏSE SEE

van die vastelandsplat tussen Griekeland en Turkye.³²⁸⁾ Op sy beurt dring Turkye daarop aan, onder andere met verwysing na die definisie van vastelandsplat in die konsepteks van die 1982 Seeregkonvensie, dat sy vastelandsplat op grond van die "natural prolongation" van sy landmassa, tot by die mediaanlyn tussen die Turkse en Griekse vastelande strek.³²⁹⁾ Turkye lê ook klem daarop dat daar 'n verpligting op state rus om ooreen te kom oor die afbakening van die vastelandsplat tussen hulle. Ten opsigte van die ligging van eilande as "special circumstances" is die volgende verklaring van Turkye van belang :

"The particular situation of the islands is a second major factor in the problem. In spite of the necessarily general and consequently vague wording of the provisions of the Geneva Convention, the rules established by international practice, as is shown by several agreements which have already been concluded, in fact prohibit the granting of an equal value to all the islands without taking into account their characteristics and their particular situation when it is a matter of delimitation of the continental shelf. Both the islands in question and the whole of the Aegean Sea constitute a typical example of "special circumstances" and for that reason should be appropriately treated with a view to the application of the rules of international maritime law".³³⁰⁾

328. Ibid 172

329. Ibid 173

330. Ibid

Ongelukkig het die Internasionale Geregshof in die Aegean Continental Shelf Case die vraag na die afbakening van die vastelandsplat tussen Griekeland en Turkye en die gepaardgaande effek van die Griekse eilande daarop, onbeantwoord gelaat.³³¹⁾

Indien Griekeland daarop aandrung dat die mediaanlyn bepaal moet word met volle inagneming van die eilande terwyl Turkye op grond van "natural prolongation" en "special circumstances" die eilande heeltemal buite rekening wil laat, skyn daar nie hoop op 'n spoedige oplossing te wees nie. Die partye het wel ooreengekom om 'n staande komitee in die lewe te roep wat die bestaande praktyk en reëls vir die vasstelling van seegrense moet bestudeer ten einde met voorstelle vir 'n oplossing te kom.³³²⁾

'n Moontlike oplossing kan wees om die eilande as basispunte te ignoreer en die vastelandsplat tussen die twee vastelandse gebiede deur middel van die mediaanlyn af te baken maar terselfdertyd 'n enklawe rondom die eilande toe te laat wat vis-à-vis die Turkse kus met 'n verdere mediaanlyn afgebaken word - hierdie oplossing word aanbeveel na analogie van die uitspraak in die Franco-British Arbitration Case ten aansien van die Channel Islands.

In die onlangse verdrag tussen Australië en Papua Nieu-Guinee is die vastelandsplat tussen die partye soos volg afgebaken:³³³⁾ Die westelike gedeelte van die afbakeningslyn verteenwoordig 'n mediaanlyn tussen Australië en Papua Nieu-Guinee. So ook die oostelike

331. ICJ Rep 1976 3

332. Symmons op cit 183

333. Burmester op cit 333-336

gedeelte van die Koraalsee waar slegs gedeeltelike effek aan die Koraalsee-eilande gegee is. Aan 'n aantal Australiese eilande in die Torres Straat word daar geen effek gegee nie behalwe die 3 seemyl gebiedswaters waarop ooreengekom is. Dit het tot gevolg dat 'n aantal Australiese enklawes geskep is in 'n gebied wat andersins deel van Papua Nieu-Guinee se vastelandsplat sou uitmaak. (Sien Kaart 4)

Daar kan moontlik geargumenteer word dat Australië, na analogie van die Franco-British Arbitration Case, op 'n enklawe-seegebied van ten minste 12 seemyl aanspraak kon maak het.³³⁴⁾ Aangesien so 'n eis, soos die geval in die Ageïse See, effektief die Torres Straat in 'n Australiese meer sou omskep, is hierdie resultaat nie as 'n "equitable solution" deur die partye beskou nie en is daar ooreengekom om die enklawes tot 3 seemyl te beperk.³³⁵⁾

7. Klein en onbelangrike eilandjies wat 'n effek op afbakening kan hê, word soms van afstand gedoen. Dit is nie ongewoon vir 'n staat om afstand te doen van sy soewereiniteit oor klein, onbewoonde eilandjies wat in die seegebied van die ander staat geleë is nie. Vanweë die relatiewe onbelangrikheid van hierdie eilande vir die staat aan wie dit behoort, gekoppel met die betrokke state se begeerte om 'n ooreenkoms te bereik oor die gebruik van die bronne van die seebed.³³⁶⁾

Dit was dan ook die geval in 'n aantal ooreenkomste oor die afbakening van die vastelandsplat, die bekendste

334. Supra vn 326

335. Burmester op cit 343

336. Karl op cit 662 vn 79

waarvan die Abu Dhabi - Qatar afbakeningsooreenkoms van 1969 waarin dit bevestig is dat die betwiste eiland van Daiyana aan Abu Dhabi behoort terwyl daar ooreengekom is dat twee ander eilandjies deel vorm van die grondgebied van Qatar.³³⁷⁾

Tydens die afbakening van die seegebiede tussen Australië en Papua Nieu-Guinee was die soewereiniteit oor sekere eilande in die Torres Straat in geskil.³³⁸⁾ Papua Nieu-Guinee het daarop aangedring dat alle onbewoonde eilande in die noordelike gedeelte van die Torres Straat aan hom oorgedra moet word. Australië was egter nie bereid om van al sy eilande in dié gebied afstand te doen nie. Gevolglik bepaal Artikel 2(2) van die ooreenkoms dat geen eiland waaroor Australië soewereiniteit het, behalwe dié wat in Artikel 2(1) (a) genoem word, noord van die afbakeningslyn van die vastelandsplat geleë is nie. Hiermee het Australië afstand gedoen van sekere onbelangrike klein eilandjies teenaan die kus van Papua Nieu-Guinee.

Bogenoemde tendense uit die statepraktyk kom wel deeglik tydens die Derde Seeregkonferensie ter sprake en, soos sal blyk, word hulle belang nie deur die relevante bepalinge van die 1982 Seeregkonvensie opgehef nie, maar figureer nou as elemente waaruit na gelang van omstandighede geput kan word ter bereiking van 'n regverdige oplossing.

'n Aantal afvaardigings was daarop uit, skynbaar onder die invloed van die standpunt van die Internasionale Geregshof in die North Sea Continental Shelf Cases soos herbevestig in die Continental Shelf Case (Tunisia/Libya) dat Artikel 6

337. Symmons op cit 203

338. Burmester op cit 341-343

van die Konvensie insake die Vastelandsplat nie tot volkeregtelike gewoontereg ontwikkel het nie, was om "equitable principles" ten koste van die "equidistant"-beginsel as die primêre kriterium van afbakening te propageer.³³⁹⁾

Verskeie afvaardigings het ook Artikel 6 as ontoereikend beskou aangesien dit nie duidelik uitspel watter situasies "special circumstances" daarstel nie en het voorgestel dat dit deur objektiewe kriteria bepaal moet word.³⁴⁰⁾ Sommige afgevaardigdes was meer op die punt af met hulle versoek dat die omstandighede waaronder eilande as basispunte gebruik kan word vir die afbakening van die vastelandsplat, spesifiek uitgespel moet word.³⁴¹⁾ Indien alle see-omslote formasies in berekening gebring word by die afbakening van nie net die vastelandsplat nie, maar ook die eksklusiewe ekonomiese sone sou dit volgens sommige afgevaardigdes tot ongeregverdigde resultate lei veral indien die "equidistant"-beginsel streng toepassing vind.³⁴²⁾ Hierdie standpunte word duidelik gereflekteer in die voorstelle met betrekking tot die effek van eilande op die afbakening van die vastelandsplat wat gedurende die Konferensie ingedien is.

Sommige voorstelle gaan uit van die standpunt dat alle eilande prima facie as "special circumstances" kwalifiseer. Dit blyk veral duidelik uit die Turkse voorstel dat die afbakening tussen teenoorliggende en aanliggende state deur ooreenkoms bepaal moet word. Dit moet geskied in ooreenstemming met "equitable principles" met inagneming van alle relevante faktore, insluitend "special circumstances" soos die bestaan van "islands,

339. E D Brown The Areas within National Jurisdiction 1984 I 10 2

340. Symmons op cit 179

341. Official Records vol II op 156 en 165

342. Ibid 156, 224, 280

islets or rocks within the area".³⁴³⁾ Verskeie ander afgevaardigdes het soortgelyke voorstelle ingedien.³⁴⁴⁾ Sommige van hierdie voorstelle was meer spesifiek ten opsigte van die vraag of eilande as basispunte kan dien deur te poog om 'n omskrywing te gee van daardie eilande wat nie daarvoor kwalifiseer nie. So byvoorbeeld lui die Roemeense voorstel soos volg:

"Islands which are situated in the maritime zones to be delimited shall be taken into consideration in the light of their size, their population or absence thereof, their situation and their geographical configuration, as well as other relevant factors".³⁴⁵⁾

Die Ierse voorstel het nie slegs onbewoonde eilande nie, maar ook eilande wat nie binne die kusstaat se eie gebiedswaters geleë is nie of minder as 'n tiende van so 'n staat se landoppervlakte en bevolking beslaan, buite rekening gelaat.³⁴⁶⁾ Hierdie voorstel kom daarop neer dat selfs bevolkte eilande tydens afbakening geïgnoreer sou kon word.

In teenstelling met bogenoemde voorstelle was daar 'n sterk mening tydens die Konferensie dat Artikel 6 van die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat die posisie, dat eilande in die algemeen as basispunte beskou moet word, duidelik uiteensit en dat daarin voldoende buigsaamheid ingebou is om alle situasies op 'n regverdige wyse op te los.³⁴⁷⁾ As argument teen veral die Turkse voorstel het Griekeland dit weer eens beklemtoon dat by gebrek aan ooreenkoms geen staat geregtig is om sy soewereiniteit verder uit te brei as die mediaanlyn wat bepaal word deur

343. UN Doc A/CONF 62/C2/L34

344. Official Records op cit 204, 221, 225, 286

345. UN Doc A/CONF 62/C2/L18

346. UN Doc A/CONF 62/C2/L43

347. Official Records op cit 279, 288, 298, 300

die toepassing van die "equidistant"-beginsel gemeet vanaf "continental or insular" basispunte nie.³⁴⁸⁾

Verskeie afgevaardigdes het ook daarop aangedring, dat daar, soos in die geval van aanspraak op jurisdiksiegebiede, by die toepassing van afbakeningsbeginsels geen onderskeid tussen eilande en vastelandse gebiede gemaak moet word nie.³⁴⁹⁾

Die teks wat uiteindelik in die 1982 Seeregkonvensie opgeneem is, is eintlik 'n kompromie wat ter wille van konsensus deur die Konferensie aanvaar is aangesien daar geen ooreenkoms tussen die voorstanders van die "equidistant"-metode van afbakening aan die eenkant en die voorstanders van afbakening op grond van "equitable principles" aan die anderkant, bereik kon word nie.

Die relevante artikel lui soos volg:

"The delimitation of the continental shelf between States with opposite or adjacent coasts shall be effected by agreement on the basis of international law, as referred to in Article 38 of the Statute of the International Court of Justice, in order to achieve an equitable solution".³⁵⁰⁾

Indien geen ooreenkoms bereik kan word nie, geld die prosedure vir "Settlement of Disputes" soos uiteengesit in Deel XV van die Konvensie³⁵¹⁾ behalwe waar daar reeds 'n ooreenkoms bestaan in welke geval die afbakeningsgeskil ooreenkomstig die bepalinge van hierdie ooreenkoms bygelê moet word.³⁵²⁾ Voorsiening word ook gemaak dat hangende

348. UN Doc A/CONF 62/C2/L25

349. Official Records op cit 163, 282, 287

350. Artikel 83(1) SK

351. Artikel 83(2) SK

352. Artikel 83(4) SK

'n finale ooreenkoms oor die afbakening, state voorlopige reëlins van 'n praktiese aard kan tref.³⁵³⁾

Net soos in die geval van Artikel 6 van die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat is daar 'n verpligting op state om met die oog op ooreenkoms te onderhandel oor die afbakening van die vastelandsplat. Die bepalings verskil egter daarin dat in terme van Artikel 6 dit die state vrystaan om op enige basis te onderhandel mits hulle ooreenkoms bereik terwyl Artikel 83 'n ooreenkoms op die basis van Internasionale Reg soos vervat in Artikel 38 van die Statute van die Internasionale Ceregshof, vereis.³⁵⁴⁾

Die oogmerk van 'n ooreenkoms in terme van Artikel 83 is om 'n "equitable solution" te bereik terwyl dit nie noodwendig die geval met Artikel 6 is nie. In die geval van Artikel 6 word die beginsels vir onderhandeling aan die partye oorgelaat en indien hulle nie tot ooreenkoms kon geraak nie, geld die "equidistant"-beginsel tensy buitengewone omstandighede bestaan.

Dit wil ook voorkom of die verwysing na 'n "equitable solution" 'n balans tref tussen 'n streng toepassing van die "equidistant"-beginsel aan die eenkant en "equitable principles" aan die anderkant deur die klem op die oplossing eerder as die afbakeningskriteria te plaas. Dit beteken nie dat daar weggedoen word met die "equidistant"-beginsel nie, maar slegs dat dit nie meer as primêre afbakeningskriterium sal dien nie maar gelyk gestel word met ander faktore wat in aanmerking geneem moet word ten einde 'n regverdige oplossing daar te stel.

353. Artikel 83(3) SK

354. Artikel 38 verwys na die bronne van Internasionale Reg naamlik verdrae, gewoonte, algemene beginsels, hofbeslissings en menings van skrywers.

Bogenoemde kom daarop neer dat state, by die vasstelling van die relevante reëls vir die afbakening van die vastelandsplat aangewese is om ondersoek in te stel na die wyse waarop hierdie reëls ontstaan en ontwikkel het. Soos reeds aangedui is die presiese vasstelling daarvan geen maklike taak nie en kan uiteindelik weer tot onnodige dispute aanleiding gee. Dit is egter belangrik om daarop te let dat die beginsels wat uiteindelik aanwending vind moet beantwoord aan die toets van "equitable solution".

In die Continental Shelf Case (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya) is die Internasionale Geregshof versoek om die "new accepted trends" wat in die Derde Seeregkonferensie uitgekristaliseer het by sy beslissing in ag te neem, veral aangesien nóg Tunisië nóg Libië partye tot die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat is.³⁵⁵⁾ Ten spyte van die geleentheid tot rigtinggewing bly die Hof in gebreke om die beginsels waarop 'n "equitable solution" gebaseer is, uit te spel. In die woorde van Brown: "the Court has missed a golden opportunity to perform the essentially judicial functions of refining and providing a precise statement and clarification of the rules which were already vague and general before 1982 but became very much more so with the adoption of Article 83 of the UN Convention on the Law of the Sea".³⁵⁶⁾

Hoewel geen melding gemaak word van die effek van eilande op die afbakening van die vastelandsplat nie, moet aanvaar word, by gebrek aan spesifieke bepalinge tot die teendeel, soos in die geval van afbakening van gebiedswaters, dat die bepalinge van Artikel 83 mutatis mutandis op eilande van toepassing is.

355. ICJ Rep 1982 op 18

356. Brown The Areas within National Jurisdiction op cit I 8 28

Ekonomiese of Visserysone

Dit wil voorkom of eilande nie net 'n aansienlike effek op die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende of aanliggende state kan hê nie maar ook op die afbakening van die ekonomiese of visserysone tussen sodanige state.

Namate dit algemeen aanvaar is, soos reeds aangetoon, dat state (wat ook eilande insluit) aanspraak op 'n visserysone van hule eie het en veral nadat hierdie sone na 200 seemyl uitgebrei is, het dit noodsaaklik geword om beginsels neer te lê waarvolgens die visserysones van teenoorliggende en aanliggende state afgebaken kan word.

Omdat die 1958 Geneefse Konvensies geen voorsiening maak vir 'n visserysone nie, is daar insgelyks ook geen voorsiening gemaak vir die afbakening in gevalle waar hierdie sones met mekaar oorvleuel nie.

Die volkeregtelike gewoontereg lê in hierdie verband ook geen duidelike riglyne neer nie terwyl die statepraktyk ook nie van veel hulp is nie. Brittanje het byvoorbeeld in sy dispuut met Ierland, nadat laasgenoemde 'n 200 seemyl visserysone afgekondig het wat oorvleuel met die visserysone waarop Brittanje rondom Rockall aanspraak maak, aangevoer dat visserysones deur die mediaanlyn afgebaken word en dat die Ierse aanspraak nie hieraan beantwoord nie.³⁵⁷⁾ Hoewel die partye reeds in beginsel op arbitrasie besluit het, is daar nog geen uitsluitsel oor hierdie aangeleentheid verkry nie.

357. Symmons Maritime Boundary Disputes in the Irish Sea
op cit 3

In die Franco-British Arbitration Case het die Arbitrasiehof ook die "equidistant"-beginsel toegepas om die visserysone rondom die Channel Islands teenoor die Franse kus af te baken.³⁵⁸⁾

Dit wil dus voorkom asof state in situasies waar die afbakening van hulle visserysone ter sprake kom, aangewese is op die beginsels soos ontwikkel ten opsigte van die afbakening van die gebiedswaters en veral die vastelandsplat tussen teenoorliggende en aanliggende state. Hierdie bedoeling blyk ook uit die aanvaarding van die bepalings ten opsigte van die afbakening van die eksklusiewe ekonomiese sone in die 1982 Seeregkonvensie.³⁵⁹⁾ Die bepalings van Artikel 74 stem woordeliks ooreen met die bepalings van Artikel 83 oor afbakening van die vastelandsplat. Beide artikels byvoorbeeld verwys state na die reëls van Internasionale Reg soos vervat in Artikel 38 van die Statute van die Internasionale Geregshof.

Ten spyte van die identiese bewoording van die twee artikels is dit belangrik om die selfstandige aard en ontwikkeling van die onderskeie jurisdiksiegebiede, wat tot eiesoortige vraagstukke aanleiding gee, in gedagte te hou. Soos reeds aangetoon, het die beginsels en reëls van toepassing op die afbakening van die vastelandsplat ontwikkel op die basis dat die vastelandsplat 'n "natural prolongation" van die landmassa is en dat die beginsels en faktore wat in ag geneem moet word, verband hou met daardie aard.³⁶⁰⁾ In teenstelling hiermee het die eksklusiewe ekonomiese sone, as gevolg van ekonomiese oorwegings, vanuit die visserysone ontwikkel, wat hoegenaamd geen verband hou met die ontwikkeling van die vastelandsplat nie.³⁶¹⁾

358. Supra vn 326

359. Artikel 74 SK

360. Supra bl 75

361. Supra bl 66-67

Gevolgtlik kan geargumenteer word dat die beginsels van toepassing op die afbakening van die vastelandsplat nie sonder meer op die afbakening van die eksklusiewe ekonomiese sone toegepas behoort te word nie. Die probleem is egter dat die eksklusiewe ekonomiese sone 'n nuwe konsep is wat eers tydens die Derde Seeregkonferensie ontwikkel het en waarvoor daar nog weinig gevestigde reëls bestaan.

Dit beteken dat die statepraktyk 'n belangrike bron is wat leiding kan gee aangesien geen duidelike reëls oor afbakening van die eksklusiewe ekonomiese sone al uitgekristaliseer het nie. Na 'n ondersoek van die reëlins deur state wat vir hulself reeds eksklusiewe ekonomiese sones opgeëis het, toon Brown aan dat die meerderheid van hierdie state, vir die doeleindes van afbakening van hierdie sones, by die beginsels hou soos neergelê in Artikel 6 van die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat dws by gebrek aan ooreenkoms geld die "equidistant-special circumstances"-metode van afbakening.³⁶²⁾

In die geval van die state wat reeds ooreenkoms oor die afbakening van die eksklusiewe ekonomiese sone bereik het stem laasgenoemde afbakeningslyn ooreen met dié van die vastelandsplat.³⁶³⁾ Die enigste uitsondering is die ooreenkoms tussen Australië en Papua Nieu-Guinee waar daar 'n onderskeid gemaak word tussen die afbakening van die eksklusiewe visserysone en dié van die vastelandsplat ten einde erkenning te verleen aan die visvangregte van inwoners van sekere Australiese eilandjies teenaan die kus van Papua Nieu-Guinee.³⁶⁴⁾

Hoewel dit gewens sou wees om slegs een afbakeningslyn vir beide die vastelandsplat en eksklusiewe ekonomiese sone te hê, sal dit soms moeilik wees om ooreenkoms oor so 'n

362. Brown op cit I 10 24

363. Churchill en Lowe op cit 127

364. Ibid

gesamentlike afbakeningslyn te bereik. Sowel Artikel 74(1) as 83(1) vereis dat 'n "equitable solution" bereik moet word terwyl 'n oplossing wat "equitable" is vir die afbakening van die vastelandsplat nie noodwendig dieselfde resultaat vir die afbakening van die ekslusiewe ekonomiese sone tot gevolg het nie. Dieselfde geld vir die aanwesigheid van eilande wat 'n effek op die afbakeningsproses kan hê. Dit beteken egter nie dat daar geensins van die kriteria wat reeds ten opsigte van die afbakening van die vastelandsplat ontwikkel het, gebruik gemaak kan word nie - solank die toepassing daarvan 'n regverdige oplossing teweegbring.

Soos in die geval van die afbakening van die vastelandsplat vind die bepalinge van Artikel 74, by gebrek aan spesifieke bepalinge tot die teendeel, mutatis mutandis op eilande toepassing.

DEEL II

DIE SUID-AFRIKAANSE EILANDE AAN DIE KUS VAN SWA/NAMIBIËHOOFSTUK VI : TERRITORIALE SOEWEREINITEIT VAN DIE
PENGUIN-EILANDEHistoriese verloop van die soewereiniteitseise

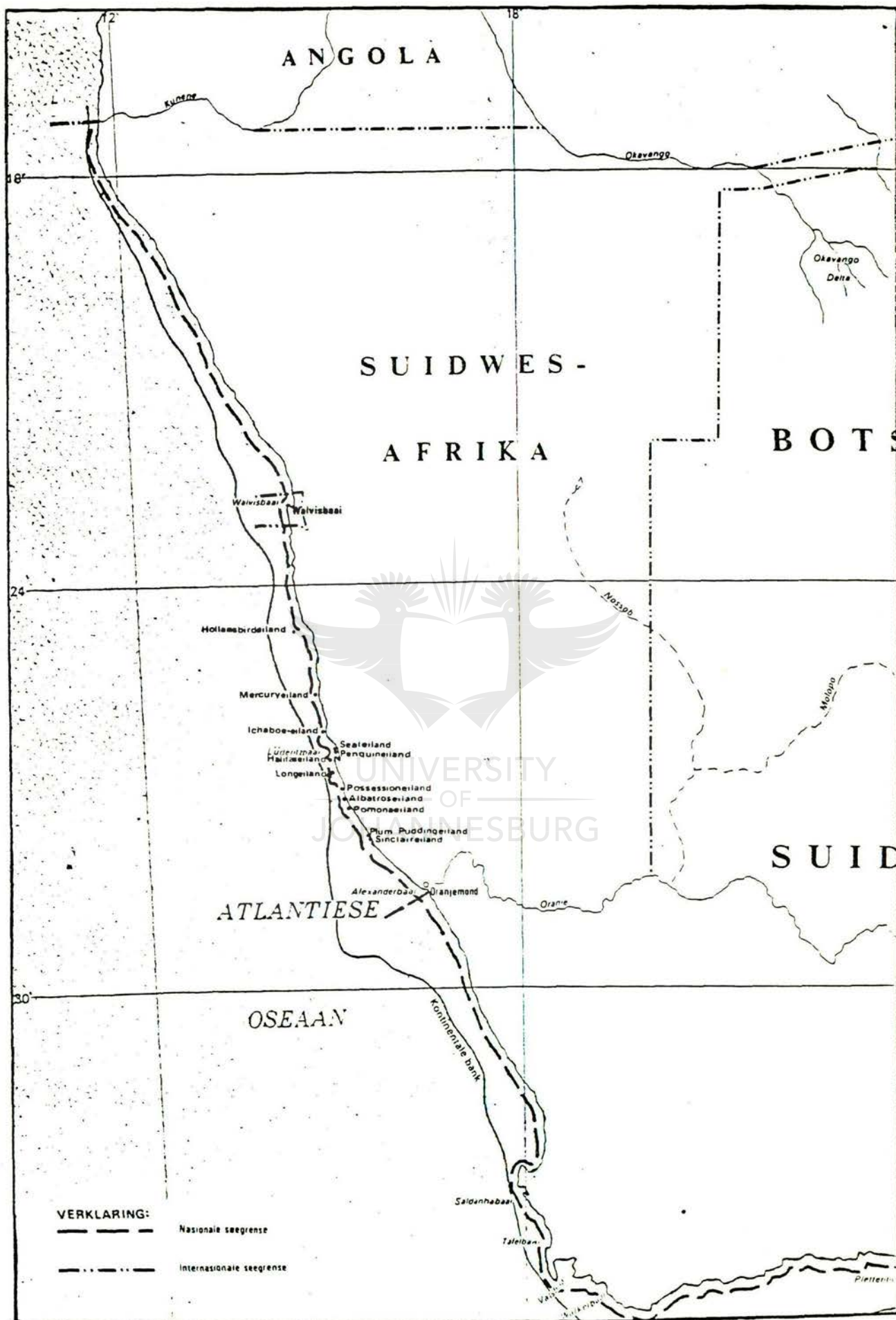
Ichaboe en die Penguin-eilande, wat later slegs as die Penguin-eilande bekendstaan, is 'n twaalfstal eilande wat teenaan die kus van Suidwes-Afrika/Namibië, tussen Walvisbaai en die Oranjeriviermond, geleë is. Hierdie eilande lê almal binne 6 seemyl van die kus en word soos volg benoem: Ichaboe, Hollamsbird (ook genoem Hollandsbird), Mercury, Long, Seal, Penguin, Halifax, Possession, Albatross Rock, Pomona, Plum Pudding en Sinclair's (voorheen bekend as Roast Beef).³⁶⁵⁾
(Sien Kaart 5)

Dit wat volg is 'n oorsig van historiese gebeurtenisse wat aanleiding gegee het tot die anneksasie van bogenoemde eilande deur Brittanje en die uiteindelijke inlywing daarvan by die Republiek van Suid-Afrika.

Portugese seevaarders, op soek gedurende die vyftiende eeu na 'n handelsroete tussen Europa en Indië, was die eerste Europeërs om die Suidweskus te verken maar die gebied het vanweë sy onherbergzaamheid en tekort aan water, voedsel en vuurmaakhout, min aantrekkingskrag vir hierdie vroeë ontdekkingsreisigers gehad.³⁶⁶⁾

365. E Hertslet The Map of Africa by Treaty 1967 vol I op 166

366. H Vedder Die Voorgeskiedenis van Suidwes-Afrika 1937 op 2-7

KAART 5 : DIE PENGUIN-EILANDE

Holland wat gevolg het en in 1652 'n halfwegstasie aan die suidpunt van Afrika gevestig het, was geïntereseerd in geskikte landingsplekke langs die weskus vir sy handelskepe en het vir dié doel ekspedisies langs die weskus onderneem maar skynbaar sonder sukses.³⁶⁷⁾ Dit was eers in 1973, toe Amerikaanse, Franse en Britse walvisjagters die gebied gereeld begin besoek het en daar nedersettings by Walvisbaai en Angra Pequena (Lüderitz) tot stand gebring is, dat Holland, uit vrees vir die moontlike okkupasie van die gebied deur 'n vreemde moondheid, Angra Pequena, Halifax-eiland en Walvisbaai in besit geneem het.³⁶⁸⁾ Op hierdie wyse word Holland die eerste Europese moondheid om beheer oor gedeeltes van die gebied te verkry. Die besetting was egter van korte duur aangesien Brittanje in 1795 die bewind in die Kaap oorgeneem het en al die baaie en landingsplekke aan die weskus tot sover noord as Angola, onder sy beheer geplaas het.³⁶⁹⁾

Die ontdekking van groot hoeveelhede ghwano voortgebring deur miljoene seevoëls wat op die talryke eilande en rotse langs die weskus saamtrek en aas op die ryk visbronne, die aanvraag na robpelse sowel as die moontlike aanwesigheid van diamante, het vanaf 1830 'n stormloop van handelaars en fortuinsoekers na die gebied tot gevolg gehad. Dit was veral die ongekontroleerde eksploitasie van ghwano deur vreemde skepe wat die aandag van die Kaapse owerheid getrek het en in 1845 word 'n ordonnansie deur die Goewerneur uitgevaardig in terme waarvan " all of the said substance commonly called guano which may now or at any time hereafter be found lying and being in or upon any island, rock or other place not being the property of any private person or persons and within the limits of this

367. Ibid 8 - 15

368. Ibid 17

369. Ibid 18

Colony and its dependencies, shall be deemed and taken to be property and to belong to and be in the lawful possession of Her Majesty the Queen, her heirs and successors".³⁷⁰⁾

Nietemin was die posisie van die eilande aan die kus van Suidwes-Afrika onseker en was hulle steeds as terra nullius beskou veral aangesien Brittanje tot op daardie stadium geen gebied noord van die Oranjerivier formeel geannekseer het nie.³⁷¹⁾

Hoofsaaklik op aandrang van die Britse firma De Pass, Spence and Company, wat reeds sedert 1842 verskeie van die eilande bewerk het, neem Brittanje op 21 Junie 1861 formeel besit van Ichaboe-eiland en op 12 Augustus van dieselfde jaar proklameer die Kaapse Goewerneur, Sir George Grey, soewereiniteit en dominium oor genoemde eiland en

"a cluster of small Islands or Rocks adjacent to the said Island of Ichaboe that is to say Hollamsbird, Mercury, Long Island, Seal Island, Penguin Island, Halifax, Possession, Albatross Rock, Pomona, Plum Pudding and Roast Beef or Sinclair's Island."³⁷²⁾

Die proklamasie was egter onderhewig aan Koningin Victoria se goed- of afkeuring en om een of ander rede is daar op 9 Mei 1864 besluit om "de gezegde Proclamatie af te keuren, en dat de onderscheidene Eilanden en Rotsen daarin vermeld, niet als Britsch grondgebied beschouwd moeten worden."³⁷³⁾

370. Ordonnansie No 4 van 1844 van die Kaap die Goeie Hoop

371. D S Prinsloo "Walvis Bay and the Penguin Islands: Background and Status" Study Report No 8 November 1977 op 8

372. Proklamasie 53 van 1861 van die Kaap die Goeie Hoop

373. Proklamasie 27 van 1864

Twee jaar later op 5 Mei 1866, verander Brittanje van plan en neem weer eens besit van Ichaboe en die Penguin-eilande en op 16 Julie 1866 annekseer Sir Philip Wodehouse, toe Kaapse Goewerneur, die eilande by wyse van proklamasie.³⁷⁴⁾ Aangesien daar twyfel was oor die regsgeldigheid van anneksasie by wyse van proklamasie is dit op 27 Februarie 1867 deur Royal Letters Patent formeel gemagtig.³⁷⁵⁾

Kragtens Royal Letters Patent is die Kaapse Goewerneur aangestel as Goewerneur van die twaalf eilande en gemagtig om reëls en regulasies vir die eilande te maak, lisensies uit te reik vir die verwydering van ghwano en ander produkte, asook bestaande kontrakte en lisensies in stand te hou. Dit het ook die Kaapse Parlement gemagtig om die eilande tot die Kaapkolonie te annekseer deur die Goewerneur te versoek om die oordrag van die eilande aan die Kaapkolonie te bewerkstellig met die uitdruklike veronderstelling dat vanaf datum van anneksasie alle wette van die Kaapkolonie op die eilande van toepassing sal wees.

Die Kaapse Parlement, skynbaar onbewus van die moontlike ongeldigheid van die 1866 Proklamasie, aanvaar in 1873 op grond daarvan die "Annexation of Ichaboe and Penguin Islands Act, 1873" maar in die daaropvolgende jaar word die fout reggestel deur die "Ichaboe and Penguin Islands Act, 1874", wat eersgenoemde wet herroep en die eilande op grond van die Royal Letters Patent formeel as deel van die Kaapkolonie annekseer.³⁷⁶⁾

Die regsposisie voor 1883 was dus soos volg:

Brittanje het reeds in 1861 die twaalf eilande in besit geneem en onbetwiste beheer daaroor uitgeoefen sonder om

374. Proklamasie 66 van 1866

375. British and Foreign State Papers vol 67 op 544

376. Ibid 557

dit formeel te annekseer. Tussen 1867 en 1874 word die verantwoordelikheid aan die Goewerneur van die Kaapkolonie, as verteenwoordiger van die Britse Kroon, opgedra om direkte administratiewe beheer oor die eilande uit te oefen. Ná 1874 word die eilande deel van die grondgebied van die Kaapkolonie en is al die wette van laasgenoemde ook op die eilande van toepassing gemaak. Hoewel Brittanje reeds in 1795 al die baaie en landingsplekke, insluitend Angra Pequena, langs die weskus onder sy beheer geplaas het, is dit nooit formeel geannekseer nie. Gevolglik was daar op daardie stadium geen vreemde moondheid wat soewereiniteit oor die vasteland opgeëis het nie.

Gedurende 1883 koop 'n Duitse handelaar, ene Lüderitz, die baai van Angra Pequena en omliggende gebied van die Hottentotkaptein, Josef Fredericks. Na uitgerekte notawisselings tussen Brittanje en Duitsland oor die vraag of Brittanje soewereiniteit oor enige ander gebiede noord van die Oranjerivier, behalwe Walvisbaai en die twaalf eilande, gevestig het, verklaar Duitsland op 16 Augustus 1884 op die basis van Lüderitz en ander Duitse onderdane se grondaankope, 'n protektoraat oor die gebied van Suidwes-Afrika tussen die noordoewer van die Oranjerivier en die 26 suid breedtegraad.³⁷⁷⁾

Volgens die proklamasie in terme waarvan Duitsland die Protektoraat afkondig, word daar by die Protektoraat-gebied ingesluit "the islands belonging thereto by the Law of Nations".³⁷⁸⁾ Laasgenoemde eis is amptelik deur die Duitse Konsul in Kaapstad bevestig as sou dit insluit "all the islands within gunshot distance from the mainland".³⁷⁹⁾

377. British and Foreign State Papers vol 75 op 528-538; 545-546

378. Ibid 546

379. Ibid 545

'n Gesamentlike Kommissie word hierna deur Brittanje en Duitsland in die lewe geroep om onder andere ondersoek in te stel na die regte van Britse onderdane in die Protektoraat-gebied.³⁸⁰⁾ Nieteenstaande 'n versekering deur die Duitse Chargé d'Affaires in Londen dat die eilande wat in 1874 deur Brittanje geannekseer is, nie as deel van die Protektoraat beskou word nie, eis Duitsland in 'n nota aan Brittanje van 8 Oktober 1884 dat die Protektoraat ook "the islands to be regarded in accordance with international laws, as belonging to the mainland" insluit en voeg dan by:

"The duties incumbent on the Mixed Commission will, in the opinion of His Majesty's Government, include the investigation of the question what islands off the coast referred to, shall, as being subject to British sway, be excepted from the German Protectorate. The Undersigned has given expression to the views that His Majesty's Government lays no claim to the several islands which according to the information then at hand, had been already in the year 1874 incorporated with Cape Colony. More recent information, which has reached the Government of the Undersigned, however, leaves it doubtful whether the premises on which the statement made reposed were correct, and whether the facts, title of acquisition on which the British claims were founded, are to be deemed legally valid. The Mixed Commission will, according to the view of His Majesty's Government, have to examine and report upon these points."³⁸¹⁾

Brittanje het egter volgehou dat die eilande genoem in die 1867 Royal Letters Patent, onteenseglik deel van die Kaapkolonie vorm en dui aan dat aangesien die aangeleentheid buite die Kommissie se jurisdiksie val,

380. British and Foreign State Papers op cit 547-549

381. Ibid 552

Brittanje nie bereid was om dit enigsins te bespreek nie.³⁸²⁾ In die lig van Brittanje se onverbiddelike houding en ten einde 'n konfrontasie te vermy, verander Duitsland sy standpunt en erken Britse soewereiniteit oor die eilande. Die Duitse verteenwoordiger in die Gesamentlike Kommissie deur Bismarck soos volg beveel:

"A difference of opinion which subsequently arose with respect to the islands off the coast of Angra Pequena has been settled in the course of last month On the one side our Protectorate between the mouth of the Oranje River and Cape Frio, with the exception of Walfisch Bay and the small surrounding territory, the boundaries of which are laid down on the English Admiralty Chart and in the Annexation Act of the 22nd July 1884, and on the other side, the British Sovereignty over the Islands named in the Letters Patent of the 27th February 1867 are to be beyond discussion".³⁸³⁾ (my onderstreping)

'n Aangeleentheid wat heelwat tyd van die Kommissie in beslag geneem het, was die regte ten opsigte van eilande wat nie in die Royal Letters Patent genoem word nie. Volgens die huurkontrak wat die Kaapse Goewerneur op 11 Januarie 1869 kragtens die bevoegdheid aan hom verleen deur die Royal Letters Patent, met die Britse firma De Pass, Spence and Company vir 'n verdere 26 jaar tot 30 Junie 1895 aangegaan het, het die verhuring ingesluit van sowel al die eilande wat in die Royal Letters Patent genoem word as "Eighty Four Islands, Black Rock, Steeple Rock and Reef as well as all rocks and islets lying between Hollamsbird Island on the north, and Roast Beef (or Sinclair's Island) on the south, not herein specially named,".³⁸⁴⁾

382. Imperial Blue Books relating to South Africa 1884 C4262 op 12, 13, 23, 53, 70-71

383. Imperial Blue Books C5180 op 6

384. Imperial Blue Books C4262 op 18-21

Aangesien die eilande waarna in bogenoemde aanhaling verwys word, nie in die Royal Letters Patent genoem word nie, was hulle na die mening van die Duitse kommissaris, Bieber, nooit deur Brittanje geannekseer nie en het die Kaapse Goewerneur buite sy bevoegdheid opgetree deur hulle aan die Britse firma te verhuur.³⁸⁵⁾ Die huurkontrak is dus ongeldig sover dit daardie eilande betref. Geen eenstemmigheid kon egter deur die Gesamentlike Kommissie hieroor bereik word nie.

Gevolglik is daar in 1886 besluit om die aangeleentheid na twee ander kommissarisse te verwys wat uiteindelik op 15 Julie 1886 'n Protokol in Berlyn onderteken wat deur Brittanje en Duitsland op 23 Oktober 1886 en 13 November 1886 onderskeidelik, goedgekeur word.³⁸⁶⁾ Die Protokol maak 'n onderskeid tussen die eilande soos benoem in die 1867 Royal Letters Patent en ander eilande en rotse (die sogenaamde 'unnamed islets and rocks') in die gebied en bepaal dat Brittanje afstand doen van enige aanspraak op laasgenoemde sodat hulle gevolglik deel van die Protektoraat vorm. Weens gevestigde regte van die Britse firma De Pass, Spence and Company om ook die "unnamed islets and rocks" te bewerk, maak die Protokol soos volg voorsiening:

"That Messrs. De Pass, Spence & Co and their assigns be free to make use, as they have hitherto done, of these islets and rocks, including Shark Island, without payment until the expiry of their lease that is to say, until the 30th June 1895, and if the British Government waive all claim to the sovereignty of these islands and rocks and acknowledge the sovereignty of Germany over them, then

385. Notule van Gesamentlike Kommissie gedateer 28 Julie 1885

386. Hertslet vol III op 878

that the latter Power should consent to confer no private rights over them to any persons other than the lessees for the time being of the 12 British Islands named in the Letters Patent of the 27th February 1867".³⁸⁷⁾

Intussen het Lüderitz op 3 April 1885 al sy regte in die gebied aan die Deutsche Kolonial Gesellschaft fuer Suedwest-Afrika verkoop en op 28 Desember 1897 stem laasgenoemde in om aan die Kaapkolonie "all the unnamed Islets and Rocks, including Shark Island, on the South-West Coast of Africa, belonging to the Lessors, and mentioned as referred to in Article 4 of the Protocol dated at Berlin, 15th July 1886" te verhuur.³⁸⁸⁾ Hierdie reëling is deur Duitsland goedgekeur en het voortbestaan totdat dit op 23 Desember 1912 finaal beëindig is.³⁸⁹⁾

Dit is dus duidelik dat Brittanje soewereiniteit oor die eilande, benoem in die Royal Letters Patent, behou het, terwyl Duitsland soewereiniteit oor al die ander eilande en rotse langs die kus van Suidwes-Afrika verkry het.

Ingevolge die Suid-Afrika Wet van 1909 word die Penguin-eilande op 31 Mei 1910 as deel van die Kaap die Goeie Hoop by die Unie van Suid-Afrika ingelyf. Dié wet, wat onder andere bepaal dat die Unie sal bestaan uit die Kaap die Goeie Hoop, Natal, Transvaal en die Oranjerivierkolonie, maak ook voorsiening dat die grense van die vier provinsies met Uniewording onveranderd bly.³⁹⁰⁾ Aangesien die eilande reeds in 1874 deur anneksasie tot die Kaapkolonie gevoeg is, het dit dus regsgeldig deel van die Unie van Suid-Afrika geword.

387. Artikel 4 van die Protokol

388. M Otzen Historical Review of Diamond Taxation and Mining Legislation in South West Africa 1952 op 247

389. Ibid 241

390. Artikels 2 en 6 van die Suid-Afrika Wet van 1909

Met Republiekwording op 31 Mei 1961 bepaal die Grondwet dat die Republiek saamgestel word uit die vier provinsies van die Unie soos hulle onmiddelik voor die inwerkingtreding van die Grondwet bestaan het.³⁹¹⁾ Hieruit volg dat staatkundig die Penguin-eilande onmiskenbaar deel van die Republiek van Suid-Afrika geword het.

Soewereiniteit van Eilande in die Internasionale Reg

Die soewereiniteit van Brittanje en later Suid-Afrika oor die Penguin-eilande is al verskeie kere betwis. 'n Evaluering van hierdie soewereiniteitseise verg 'n ondersoek na die relevante reëls van die Internasionale Reg.

Hoewel die Internasionale Reg in die algemeen geen onderskeid maak tussen eilande en vastelandse gebiede ten opsigte van die verkryging en verlies van territoriale soewereiniteit nie, is dit tog nodig om, vanweë die talle dispute oor eilande wat gewoonlik dispute oor soewereiniteit insluit, hierdie beginsels op eilande toe te pas. Dit is interessant om daarop te let dat in die geval van kleiner eilande al hierdie beginsels egter nie sonder meer toepassing kan vind nie.³⁹²⁾

Hierbo is reeds vasgestel dat die Penguin-eilande ten tye van hulle in besitname terra nullius was.³⁹³⁾ Gevolglik blyk dit dat occupatio die enigste wyse van verkryging van territoriale soewereiniteit is wat vir die doeleindes van hierdie bespreking ter sprake kom. Die beginsels van die Internasionale Reg in hierdie verband word vervolgens kortliks bespreek.

391. Artikel 1 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika No 32 van 1961

392. Bowett op cit 45

393. Supra bl 122

Ten einde vas te stel of 'n staat soewereiniteit oor 'n gebied by wyse van occupatio effektief bewerkstellig het, word eerstens vereis dat die staat voldoende gesag oor die betrokke gebied moet uitoefen en tweedens dat die gesagsuitoefening moet plaasvind met die bedoeling om soewereiniteit oor die gebied te vestig.³⁹⁴⁾

Die vereiste van voldoende gesagsuitoefening kan normaalweg bevredig word deur konkrete bewys dat die staat fisies in besit of beheer van die gebied is. Afhangende van die aard van 'n bepaalde geval kan dit gemanifesteer word of deur 'n openlike of simboliese handeling of deur wetgewende of uitvoerende maatreëls wat op die gebied van toepassing gemaak word of deur verdrae met ander state waardeur die staat se soewereiniteit oor die gebied erken word of deur grensvasstelling, ens.³⁹⁵⁾ Die graad van gesagsuitoefening wat vir hierdie doel nodig is, sal afhang van die besondere omstandighede: So byvoorbeeld sal dieselfde mate van beheer en bestuur wat ten opsigte van meer beskaafde en ontwikkelde gebiede uitgeoefen word, nie ten opsigte van afgeleë, onherbergsame gebiede vereis word nie.³⁹⁶⁾

Die bedoeling om soewereiniteit te vestig, kan vasgestel word deur na al die feite in 'n bepaalde geval te kyk, insluitend amptelike kennisgewings in dié verband. Daaruit moet duidelik blyk dat dit die bedoeling is om permanent beheer van 'n gebied te neem.³⁹⁷⁾ Die blote kortstondige vertoef van 'n besettingsmoondheid is opsigself onvoldoende om hierdie vereiste te bevredig. Hierdie bedoeling kan uit sekere owerheidsoptrede afgelei word terwyl dit nie

394. Legal Status of Eastern Greenland PCIJ 1933 Series A/B No 53 op 45-46

395. J G Starke Introduction to International Law 1984 op 155-156

396. Ibid

397. Ibid

noodwendig by ander handelinge die geval is nie.³⁹⁸⁾ So byvoorbeeld is hidrografiese opnames van, of die lê van boeie rondom, 'n groep eilande nie deur die Internasionale Geregshof as voldoende handelinge beskou waaruit die bedoeling om soewereiniteit oor die eilande te vestig, afgelei kan word nie.³⁹⁹⁾ Ook die oprigting van 'n vuurtoring deur 'n staat op 'n eiland waarop 'n ander staat reeds 'n titel verkry het, impliseer nie noodwendig die bedoeling deur eersgenoemde om soewereiniteit oor die eiland uit te oefen nie.⁴⁰⁰⁾

Aangesien die bedoeling moet wees om as soewerein op te tree, impliseer dit noodwendig owerheidsopptrede. Dit het tot gevolg dat privaat persone soos ontdekkingsreisigers of skeepskapteins nie in eie naam territoriale soewereiniteit ten opsigte van enige gebied, insluitend eilande, kan vestig nie. Sulke handelinge kan natuurlik namens 'n staat deur 'n privaat persoon verrig word mits daar voorafverkreë magtiging of 'n latere ratifikasie deur die staat was.⁴⁰¹⁾ Die Britse praktyk is dan veral in die vorige eeu gekenmerk deur Britse handelsmaatskappye wat handelinge ter verkryging van territoriale soewereiniteit namens Groot Brittanje verrig het.⁴⁰²⁾

Gevolglik is die blote ontdekking van 'n gebied, selfs indien dit gepaard gaan met 'n proklamasie ter vestiging van soewereiniteit of die plant van 'n vlag, as sodanig nie genoegsaam om titel op 'n grondgebied te vestig nie tensy

398. G Fitzmaurice "The Law and Procedure of the International Court of Justice 1951-54" 32 BYIL 1955-56 20 op 55-58

399. Minquiers and Ecrehos Case (France/United Kingdom) ICJ Rep 1953 op 71; cf Fitzmaurice loc cit vir 'n bespreking van die saak

400. V Abad Santos en C D T Lennhoff "The Taganak Island Lighthouse Dispute" 45 AJIL 1951 op 680-688

401. Starke op cit 155

402. Lord McNair International Law Opinions 1956 vol I op 295

die ontdekking opgevolg word deur 'n formele staatshandeling wat die ontdekkingshandeling bekragtig.⁴⁰³⁾

Dit is verder belangrik om daarop te let dat enige aanspraak op soewereiniteit van 'n eiland moet voldoen aan die voorwaardes wat van regsweë gestel word, maar die vraag ontstaan welke voorwaardes voorrang moet geniet indien hulle mettertyd veranderinge ondergaan. Volgens Jennings, met verwysing na die uitspraak in die Island of Palmas arbitrasiesak, moet die geldigheid van regte ten opsigte van 'n gebied bepaal word aan die hand van heersende regsreëls ongeag watter regsreëls gegeld het ten tye van verkryging van daardie regte.⁴⁰⁴⁾

Vervolgens moet daarop gewys word dat 'n kusstaat nie soewereiniteit oor 'n eiland kan vestig bloot op grond daarvan dat dit aangrensend (contiguous) tot sy kuslyn geleë is nie. In dié verband maak Bowett 'n onderskeid tussen eilande wat binne die gebiedswaters van 'n kusstaat geleë is en eilande in die Oop See.⁴⁰⁵⁾

Ten opsigte van eilande binne die gebiedswaters van 'n kusstaat word vermoed dat die kusstaat territoriale soewereiniteit oor daardie eilande uitoefen.⁴⁰⁶⁾ Dit kan egter hoogstens 'n vermoede wees aangesien daar heelwat gevalle is waar 'n vreemde staat soewereiniteit oor eilande binne die gebiedswaters van 'n ander kusstaat uitoefen.⁴⁰⁷⁾ Dit volg dus dat die vermoede weerlê word

403. Starke loc cit

404. R Y Jennings The Acquisition of Territory in International Law 1963 op 28 - 29

405. Bowett op cit 48

406. G H Hackworth Digest of International Law vol I op 407

407. Voorbeelde hiervan is die Griekse eilande aan die Turkse kus, die Britse Channel Islands aan die Franse kus, die Australiese eilande aan die kus van Papua Nieu-Guinee en die Suid-Afrikaanse eilande aan die kus van Suidwes-Afrika

sodra 'n vreemde staat sy soewereiniteit oor sulke eilande bewys.

Geen vermoede van soewereiniteit bestaan ten opsigte van eilande wat buite die gebiedswaters van 'n kusstaat geleë is nie. Regter Huber maak in die Island of Palmas saak die volgende toepaslike opmerking:

"Although States have in certain circumstances maintained that islands relatively close to their shores belong to them in virtue of their geographical situation, it is impossible to show the existence of a rule of positive international law to the effect that islands situated outside territorial waters should belong to a State from the mere fact that its territory forms the terra firma (nearest continent or island of considerable size). Not only would it seem that there are no precedents sufficiently frequent and sufficiently precise in their bearing to establish such a rule of international law, but the alleged principle itself is by its very nature so uncertain and contested that even Governments of the same State have on different occasions maintained contradictory opinions as to its soundness. The principle of contiguity, in regard to islands, as a rule establishing ipso iure the presumption of sovereignty in favour of a particular State, would be in conflict with what has been said as to territorial sovereignty and as to the necessary relation between the right to exclude other States from a region and the duty to display therein the activities of a State. Nor is this principle of contiguity admissible for it is wholly lacking in precision and would in its application lead to arbitrary results".⁴⁰⁸⁾

408. UNRIAA vol II 831 op 854-855

Net soos vastelandse gebiede, moet soewereiniteit wat by wyse van occupatio oor eilande verkry is op 'n deurlopende basis uitgeoefen word. In 'n dispuut tussen twee state wat gelyktydig aanspraak maak op 'n eiland sal soewereiniteit geredeliker toegeken word aan dié staat wat in effektiewe beheer daarvan is.⁴⁰⁹⁾ Alhoewel deurlopende beheer noodsaaklik is wil dit voorkom asof die graad daarvan kan verskil na gelang van die aard van die gebied.⁴¹⁰⁾ Op hierdie punt verklaar regter Huber in die Island of Palmas saak soos volg: "Although continuous in principle, sovereignty cannot be exercised in fact at every moment on every point of a territory. The intermittence and discontinuity compatible with the maintenance of the right necessarily differ according as inhabited or uninhabited regions are involved,".⁴¹¹⁾ Volgens die regter word die betrokke eiland permanent bewoon deur 'n bevolking wat so groot is dat dit onmoontlik is om die afleiding te maak dat soewereiniteit nie uitgeoefen word nie.

Hierdie aangeleentheid het ook ter sprake gekom in die Clipperton Island arbitrasiesak waarin die arbiter, Koning Victor Emmanuel III van Italië, beslis het dat, aangesien die eiland onbewoon is, daar nie aan die gewone streng vereistes van gesagsuitoefening oor 'n gebied voldoen hoef te word ten einde soewereiniteit te handhaaf nie.⁴¹²⁾ Ten spyte van 'n afwesigheid van 39 jaar, tussen 1858 en 1897, bevind hy dat Frankryk nie afstand gedoen het van sy soewereiniteit oor die eiland nie.

409. Bowett op cit 50

410. Dit kan afhang van die grootte, ligging, bevolking, ekonomiese aktiwiteite asook staatsbetrokkenheid

411. UNRIAA op cit 840

412. Arbitral Award of His Majesty the King of Italy on the Subject of the Difference Relative to the Sovereignty over Clipperton Island (France v Mexico) Rome 28 January 1931 26 AJIL 1932 op 390; cf UNRIAA op cit 1107 (teks in Frans)

Dit wil dus voorkom dat hoe kleiner, meer afgeleë, yler bewoon en onbelangrik die eiland, hoe minder regeringsaktiwiteit vereis word ten einde territoriale soewereiniteit daaroor te bly handhaaf.

Die evaluering van die Suid-Afrikaanse soewereiniteitseise oor die Penguin-eilande

Soos reeds aangetoon was die Penguin-eilande ten tye van hulle anneksasie deur Brittanje, as terra nullius beskou en gevolglik vatbaar vir eiendomsverkryging by wyse van occupatio. Die besitneming van die eilande in 1866, die Royal Letters Patent van 1967, die formele anneksasie tot die Kaapkolonie in 1874 en die wette en regulasies wat daarop van toepassing gemaak is, stel dit bo alle twyfel dat Brittanje territoriale soewereiniteit oor die eilande gevestig het.

Die feit dat die eilande aanvanklik verhuur is en sommige van die eilande later vir slegs sekere gedeeltes van die jaar bewoon is, beteken nie dat daar 'n gebrek aan effektiewe beheer oor die eilande was nie, soos skynbaar gesuggereer is in 'n regsopinie deur 'n Duitse regsgeleerde in die begin van hierdie eeu, naamlik dat "a condition of territorial sovereignty is the power of control, but on the said islands, except for a few overseers there had never been any officials. For a little while a Captain who regularly called with his ship at these islands was appointed Justice of the Peace, but this was afterwards discontinued".⁴¹³⁾

Vroeër is reeds daarop gewys dat daar onder die vereiste dat soewereiniteit op 'n deurlopende basis uitgeoefen word, nie verstaan word dat die staat elke oomblik en op elke plek fisies in beheer moet wees nie - veral indien faktore

413. Regsopinie geskryf deur Dr Wunderlich vir die Duitse regering in 1911 en aangehaal in die Luderitzbuchter Zeitung op 1 April 1933

soos die geografiese ligging en aard van die gebied in gedagte gehou word.⁴¹⁴⁾ Die feit dat daar ook vir meer as 'n eeu geen botsende aansprake op die eilande was nie en daar deurlopende en effektiewe administratiewe beheer uitgeoefen was, is verdere aanduidings dat daar aan die vereiste graad van gesagsuitoefening voldoen is.

Sedert die inlywing van die eilande by die Kaapprovinsie is daar voortgegaan om die eilande te bewerk en vorm die ghwano-opbrengs 'n belangrike grondstof, veral by die vervaardiging van kunsmis vir landboudoeleindes. Behalwe vir die eilande wat permanent bewoon word, word die ander eilande gereeld besoek en vind daar op 'n gereelde basis inspeksiedienste plaas. Daar bestaan ook 'n reëling tussen Suid-Afrika en Suidwes-Afrika vir die ontginning deur Suidwes maatskappye van die kreefbron wat hoofsaaklik in die waters rondom Ichaboe en Mercury-eilande voorkom.⁴¹⁵⁾

Daar bestaan tans 'n verskil van mening oor die vraag of die Long-eilande as groep, as Suid-Afrikaanse eilande beskou moet word. Soos aangetoon, word die eilandgroep as North Long Island en South Long Island aangedui.⁴¹⁶⁾

Aan die eenkant is daar diegene wat van mening is dat North Long en South Long as 'n eenheid beskou moet word wat saam as Long Island bekend staan en as eilandgroep aan Suid-Afrika toekom. Aan die anderkant is daar die mening dat aangesien daar slegs melding gemaak word van een

414. Supra vn 410

415. Hierdie reëling is gebaseer op 'n persentasie-verdeling van die kreefkwota tussen Suid-Afrika en Suidwes-Afrika wat ooreenstem met dié van die witvis-bron en welke persentasies bereken word op die basis van Suid-Afrika en Suidwes-Afrika se onderskeie aansprake op seegebiede langs die Suidweskus

416. Supra vn 448

eiland, bekend as Long Island, terwyl daar twee afsonderlike formasies, naamlik North Long en South Long bestaan, Suid-Afrika nie aanspraak op beide het nie.

Die vraag is dus of hierdie eilande as 'n eenheid beskou kan word wat sal bepaal of beide Suid-Afrikaanse eilande is al dan nie.

Aangesien geologiese inligting daarop dui dat die eilande onderwater met mekaar verbind word deur 'n rotsrif, ontstaan die vraag of die eilande as gevolg van hulle geologiese verbinding as een eiland beskou kan word. Die antwoord hierop is in die negatief. Net soos eilande, hoewel omring deur water maar onderwater verbind met die landmassa, nie sonder meer as deel van die vasteland beskou word nie, kan formasies wat onderwater met mekaar verbind is, nie as deel van een eiland beskou word nie. Solank die eilande permanent deur water omring word en tydens hoogwater bo seevlak uitsteek, word dit juridies as afsonderlike entiteite beskou.⁴¹⁷⁾

Dit is egter 'n ander vraag of 'n eiland as gevolg van sy geografiese ligging nie dalk aan 'n ander eiland toekom nie. Die vermoede dat eilande en rotse wat binne 'n kusstaat se gebiedswaters geleë is aan die kusstaat toekom, geld netso ten opsigte van eilande en rotse wat binne die gebiedswaters van 'n eiland waaroor territoriale soewereiniteit gevestig is, geleë is.⁴¹⁸⁾

Hoewel Brittanje in alle waarskynlikheid gebiedswaters ten aansien van die Penguin-eilande opgeëis het, is daar geen

417. Sien in dié verband die bespreking van die omskrywing van 'n eiland supra bl 35-38

418. Supra vn 406; Hierdie reël geld nie indien die eilande of rotse deur 'n vreemde staat op 'n wettige wyse verkry is nie

aanduiding wat die breedte daarvan was nie.⁴¹⁹⁾ Selfs indien Brittanje gebiedswaters van 3 seemyl, wat op daardie tydstip die breedte was wat algemeen gangbaar was, rondom die eilande opgeëis het en moontlik op so 'n wyse soewereiniteit oor beide eilande kon verkry het, bly dit 'n vraag of een van die twee eilande (waarskynlik South Long aangesien dit die kleinste van die twee is) nie as een van die sogenaamde "unnamed islets and rocks" ingevolge die Protokol van 1886 aan Duitsland toegeval het nie.

Aangesien Brittanje in die Protokol afstand gedoen het van aanspraak op al daardie eilande en rotse buiten die eilande wat benoem word in die Royal Letters Patent van 1867, is dit duidelik dat Duitsland se soewereiniteit erken is oor alle eilande en rotse wat nie in laasgenoemde dokument voorkom nie, ongeag of dit binne die gebiedswaters van een van die benoemde eilande geleë is al dan nie.

Die enigste maatstaf waarvolgens bepaal kon word of 'n eiland 'n Britse of Duitse eiland was, was dus die benoeming in die Royal Letters Patent. Aangesien die Royal Letters Patent slegs van Long Island melding maak, bring dit ons maar net weer terug by die vraag of North Long en South Long as 'n eenheid beskou is. Wet 4 van 1874, in terme waarvan die eilande deur Brittanje geannekseer is, maak ook slegs melding van Long Island. So ook die huurkontrak wat die Kaapse Goewerneur met die Britse firma De Pass Spence and Company in 1869 hernu het.

Dit bly dus 'n vraag of dit die bedoeling was dat 'n verwysing na Long Island in bogenoemde dokumentasie sowel North Long as South Long insluit. Die British Admiralty Charts van destyds maak wel onderskeid tussen North Long en

419. cf Bouchez op cit 48 vir 'n aanhaling uit die Britse Territorial Waters Jurisdiction Act van 1878

South Long.⁴²⁰⁾ Indien die bedoeling was om slegs na een van hierdie eilande te verwys sou verwag kon word dat, deur gebruikmaking van hierdie onderskeid, 'n meer akkurate benoeming gedoen sou gewees het. Die enigste afleiding wat hieruit gemaak kan word is dat die twee formasies as 'n eenheid beskou is waarna gesamentlik in bogenoemde dokumentasie verwys is as Long Island.

Wat verder van belang is, is die feit dat die Suid-Afrikaanse owerhede nog altyd North Long en South Long as 'n eilandgroep bekend as Long Island beskou en as sodanig soewereiniteit daaroor uitgeoefen het.⁴²¹⁾ Bylae I van die Wet op die Beskerming van Seevoëls en Pobbe verwys ook na Long-eilande waaruit daar geen ander afleiding gemaak kan word nie dat beide North Long en South Long ingesluit word.⁴²²⁾

In die lig hiervan wil dit voorkom asof daar geen twyfel bestaan dat North Long en South Long nog altyd as 'n eenheid, bekend as Long Island, beskou is nie en as sodanig gevolglik deel van die Suid-Afrikaanse grondgebied vorm.

Ten spyte van bogenoemde was daar nog onlangs pogings om Suid-Afrika se soewereiniteit oor die Penguin-eilande te misken. In 1981 het die Algemene Vergadering van die Verenigde Nasies 'n resolusie aanvaar wat soos volg lui:

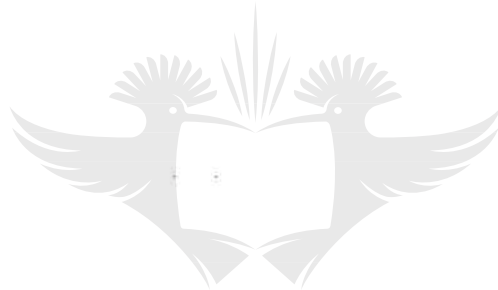
420. British Admiralty Chart No 3863; cf die uitspraak in Case Concerning the Frontier Dispute (Burkina Faso/Republic of Mali) van 22 Desember 1986 op 31-32 ten aansien van die regskrag wat kaarte in die Internasionale Reg geniet

421. Dit word ook gereflekteer in amptelike kaarte waarna verwys word in vn 448

422. Wet 46 van 1973; Hoewel die Wet ook op die gebied van Suidwes-Afrika van toepassing is sluit Bylae I nie eilande in wat tot die grondgebied van Suidwes-Afrika behoort nie

"the off-shore islands of Namibia, including Penguin, Ichaboe, Hallambird (Hollamsbird), Mercury, Long, Seal, Halifax, Possession, Albatross Rock, Pomona, Plum Pudding and Sinclair's are an integral part of Namibia and that any decision by South Africa to claim sovereignty over those islands is illegal, null and void".⁴²³⁾

Behalwe dat die Algemene Vergadering van die Verenigde Nasies geen bindende besluite kan neem nie, bestaan daar geen basis vir hierdie standpunt nie en is dit duidelik uit die voorafgaande uiteensetting dat territoriale soewereiniteit oor die eilande by die Republiek van Suid-Afrika berus.

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

423. UNGA Res 35/227 A van 6 Maart 1981; Die Algemene Vergadering het hierna soortgelyke resolusies aanvaar

HOOFSTUK VII : BESKRYWING EN STATUS VAN DIE PENGUIN-EILANDE

Beskrywing van die Penguin-eilande

Dit is belangrik om 'n behoorlike beskrywing van die Penguin-eilande te kry ten einde vas te stel of al hierdie formasies aan die volkeregtelike omskrywing van 'n eiland voldoen.⁴²⁴⁾

Ter aanvang kan daarop gewys word dat die geologie van die eilande toon dat hulle eens op 'n tyd, as gevolg van die stand van die see, deel van die vasteland gevorm het. Geologiese opnames wat in hierdie gebied gedoen is, toon aan dat daar oor miljoene jare 'n wisseling in die seevlak was.⁴²⁵⁾ Dit blyk dat daar genoegsame geologiese bewyse is dat die seevlak gewissel het van 130 meter onder sy huidige vlak gedurende die periode voor 40 000 jaar gelede tot 20 meter onder sy huidige vlak ongeveer 8 000 jaar gelede.⁴²⁶⁾ Indien die huidige dieptelesings van die water tussen die eilande en die vasteland hiermee vergelyk word, sou al die eilande op 'n stadium deel van die vasteland gevorm het. Namate die seevlak gestyg het, is gedeeltes van die vasteland oorspoel sodat slegs die spitse van die destydse hoërliggende kusgebiede vandag as eilande of rotse bo seevlak uitsteek. Verdere bewys hiervan is die ooreenkoms wat daar tussen die rotstipes en -formasies op

424. Gedurende April 1987 was ek in staat gestel om saam met amptenare van die Departement van Omgewingsake tydens 'n inspeksietog die eilande per boot te besoek; van die gegewens wat in die beskrywings gebruik word is gebaseer op persoonlike waarnemings tydens hierdie besoek

425. L G Murray et al "The Geological Environment of Some Diamond Deposits off the Coast of South West Africa" The Geology of the East Atlantic Continental Margin General and Economic Paper F M Delany (red) 1970 123

426. Ibid 128 139

die eilande, die vasteland en die seebed tussen die eilande en die vasteland, bestaan.⁴²⁷⁾

'n Ander interessante waarneming ter bevestiging van bogenoemde is dat die eilande nie selfstandige formasies is nie maar inderwaarheid gedeeltes van rotsriwwe is wat vanaf die vasteland in 'n noord-suid rigting seewaarts strek en bloot 'n voortsetting is van die kenmerkende heuwel/daling topografie wat op die vasteland aangetref word en wat deur winderosie en seespoeling gevorm word.⁴²⁸⁾ Hierdie verskynsel is duidelik waarneembaar en blyk ook uit die hoogte- en dieptelesings wat op topografiese kaarte van die gebied aangedui word.

Kennis van die geografiese ligging van die eilande is ook noodsaaklik by die afbakening van die jurisdiksiegebiede tussen die eilande en die teenoorliggende vasteland. In dié verband kan daarop gewys word dat al die eilande met die uitsondering van Hollamsbird binne 2 000 meter van die kus van Suidwes-Afrika geleë is.

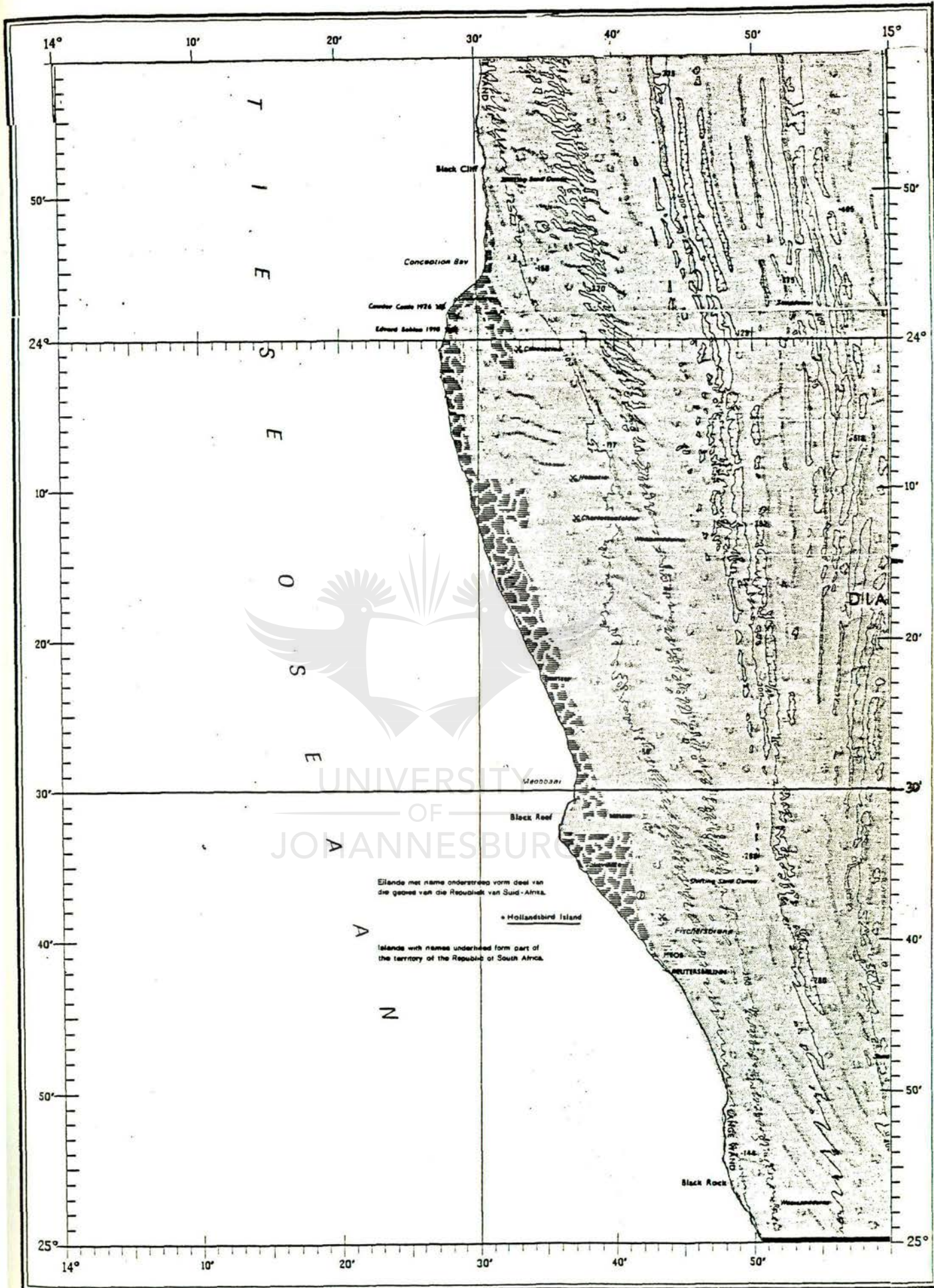
Vervolgens word elkeen van die Penguin-eilande afsonderlik beskryf:

Hollamsbird-eiland (24°38'S, 14°32'O) Hierdie eiland (ook bekend as Hollandsbird) is die mees noordelike van die Penguin-eilande langs die Suidweskus en is 200 kilometer noord van Lüderitz geleë, naby Meobbaai en sowat 9,7 kilometer van die vasteland.⁴²⁹⁾ (Sien Kaart 6)

427. Ibid 125

428. Ibid 128

429. R W Rand "The Biology of Guano-Producing Sea-birds" Investigational Report No 46 op 9

KAART 6 : HOLLAMSBIRD-EILAND

Die eiland is rondvormig met 'n baie steil lykant en beslaan 'n oppervlakte van ongeveer 1,1 hektaar wat soos volg beskryf word: "This small island, about 12m high and probably of volcanic origin, consists entirely of loose blocks of granite, basalt and lava except for a small sandy beach on the eastern side. It presents a particularly grim appearance being surrounded by reefs upon which there is nearly always heavy surf".⁴³⁰⁾

'n Bevestiging dat die heuwel/daling topografie van die landmassa 'n seewaartse voortsetting het, waarvolgens die eilande en rotse langs die kus bloot spitse van rotsriwwe of heuwels is wat bo die see-oppervlakte uitsteek, blyk ook uit die volgende beskrywing: "Reefs with depths of less than fifty feet extent three miles to the southwest and four miles to the north, but the whole mass is separated from the mainland by a deep channel."⁴³¹⁾

Hoewel dit 'n ou ghwano-eiland is en daar nog klein hoeveelhede seevoëls op die eiland nes maak, is dit vandag hoofsaaklik 'n broeiplek vir robbe. Volgens Shaughnessy "Hollams Bird supported both seals and seabirds in the nineteenth and early twentieth centuries. Seabirds predominated in the early twentieth century, but have been mostly replaced by seals since then."⁴³²⁾

Vanweë branders wat gevaarlik teen die rotse breek is die eiland moeilik toeganklik. Vroeër jare moes die robjagters op waaghalsige wyse iemand aan wal kry wat 'n tou aan die rotse kon vas maak waaraan die res van die geselskap hulself kon optrek. Hoewel daar intussen 'n aanlêsteier en

430. South African Sailing Directions vol II The Coasts of South West Africa and the Republic of South Africa from the Kunene River to Hangklip op 31

431. R F Logan "The Central Namib Desert South West Africa" Office of Naval Research Report No 9 op 43

432. P D Shaughnessy "Historical Population Levels of Seals and Seabirds on Islands off Southern Africa, with special reference to Seal Island, False Bay" Investigational Report No 127 1984 op 35

hysapparaat op die eiland opgerig is waarmee besoekers aan wal gehys word, maak dit die aanlanding vandag nie minder gevaarlik en waaghalsig nie.

Bo en behalwe die aanlêsteier is daar 'n wateropgaartenk en 'n vervalte gebou op die eiland wat voorheen deur konsessiehouers tydens die robjagseisoen gebruik is. Die laaste robkonsessie het in 1980 verstryk en afgesien van enkele inspeksiebesoeke, is die eiland totaal verlate.

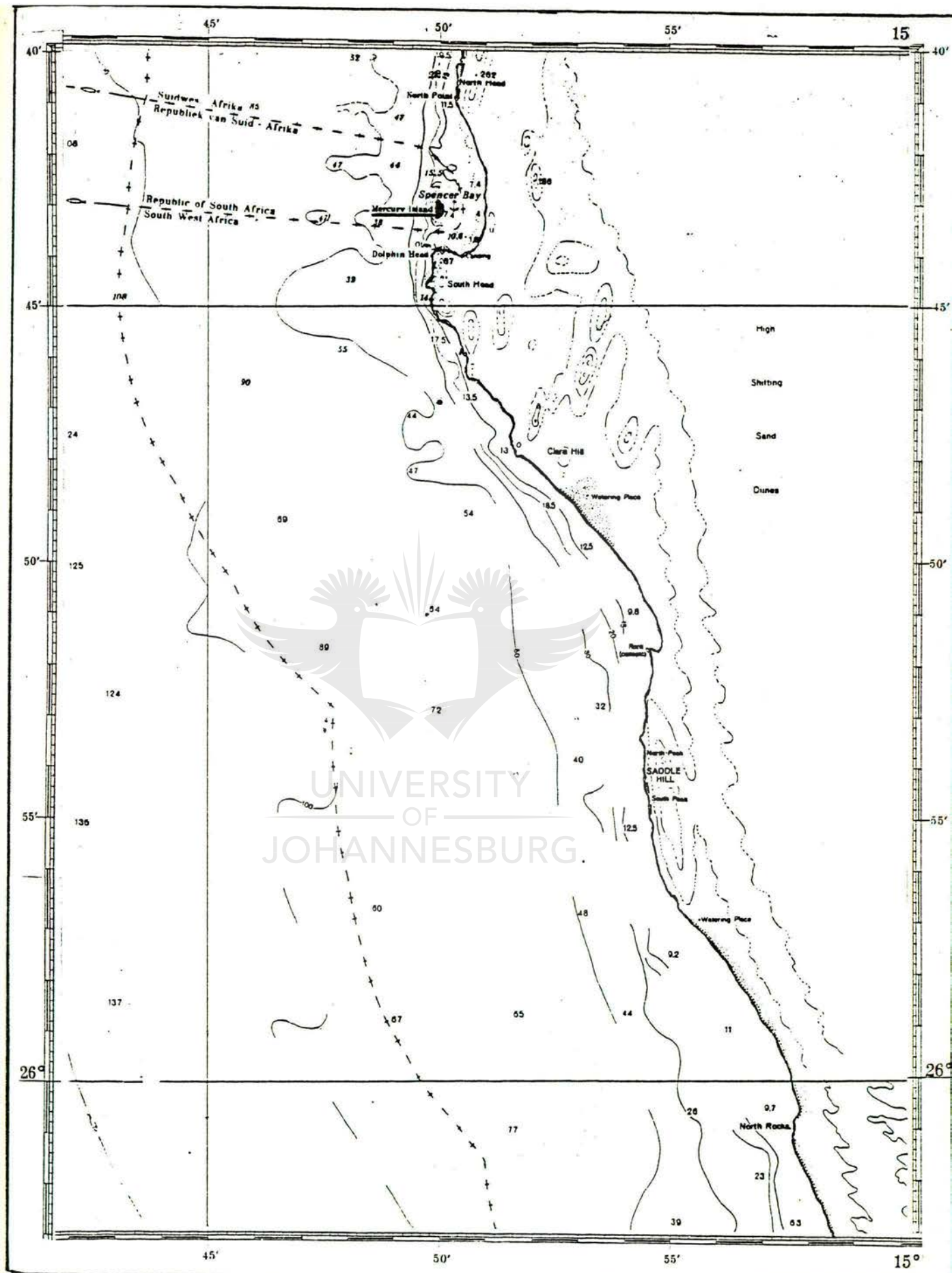
Mercury-eiland (25°43'S, 14°50'O) is sekerlik een van die merkwaardigste eilande aan die Suidweskus en is sowat 90 kilometer suid van Hollamsbird in die ingang tot Spencerbaai (nie 'n ware baai) en ongeveer 'n kilometer vanaf die kus teenoor Dolphin Head geleë. (Sien Kaart 7)

Die eiland wat soos 'n bergspits bo die see uitsteek met die hoogste punt sowat 40 meter bo seevlak, beslaan 'n oppervlakte van ongeveer 3 hektaar. Dit word beskryf as "a bleak guano-covered rock generally steep and precipitous in parts. The rocky northern part of the island, known as North Islet, is almost separated from the main part by a chasm through which the surf surges. This chasm is spanned by a plank bridge."⁴³³⁾

Die volgende verduidelik waarom die eiland sy naam gestand doen: "Never did a sea-swept rock receive a more fitting name than Mercury Island. This black oblong bird sanctuary off the coast of South West Africa has an enormous cavern in his face, and the island contains a maze of tunnels. When the sea rush in, the whole island shakes like quicksilver."⁴³⁴⁾

433. Sailing Directions op cit 33

434. M Barnes (red) The Best of Lawrence Green 1985 op 196

KAART 7 : MERCURY-EILAND

Hierdie reuse grotkamer met sy verskeie sytonnels, waardeur die see onheilspellend dreun, is sigbaar deur 'n gat, bekend as die Glory Hole, naby die kruin van die eiland.

Groot hoeveelhede seevoëls (malgasse, trekduikers en pikkewyne) broei op die eiland en lewer 'n gemiddelde jaarlike ghwano-opbrengs van ongeveer 472 ton.⁴³⁵⁾ Afgesien van die seevoëls, is 'n groot robkolonie op die eiland gevestig; die getalle is besig om toe te neem ten koste van 'n afname in die getalle van die voëlbevolking.

Die eiland was voorheen permanent bewoon deur toesighouers in diens van die staat. Deesdae word die enkele geboue, wateropgaartenks en 2 aanlêsteiers deur konsessiehouers slegs tydens ghwano-insameling gebruik en soms deur navorsers wat van tyd tot tyd die eiland besoek.

Ichaboe-eiland 26°17'S, 14°56'O) Hierdie eiland lê teenoor Douglasbaai, 48 kilometer van Lüderitz en ongeveer 1,3 kilometer van die kus. (Sien Kaart 8)

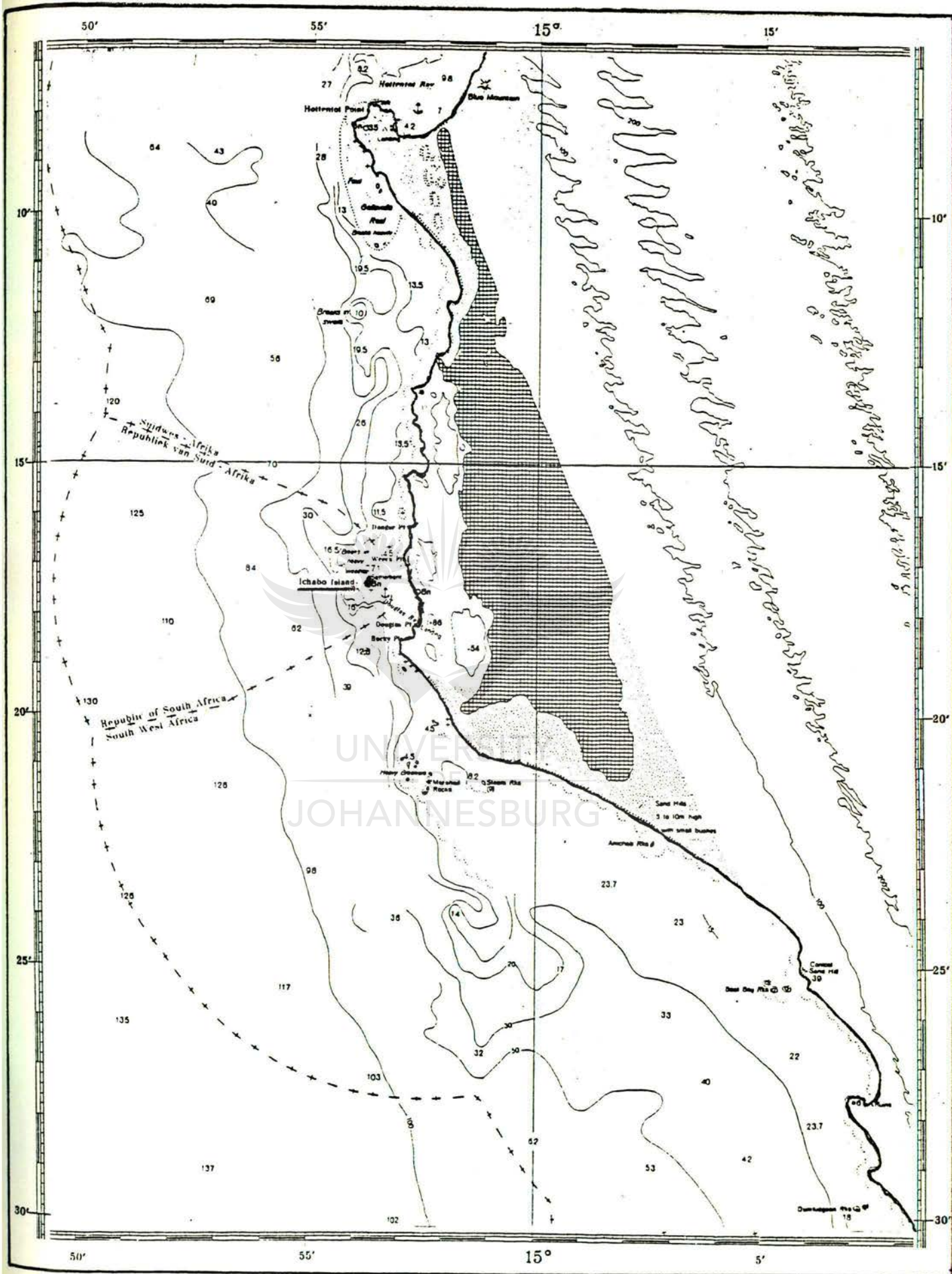
In teenstelling met eersgenoemde twee eilande is dit 'n plat eiland wat op sy hoogste punt slegs sowat 12 meter bo seevlak uitsteek en 'n oppervlakte van 6,5 hektaar beslaan.

Die eiland bestaan hoofsaaklik uit granietrots wat duidelik in die middel van die eiland as gevolg van herhaaldelike afskraping van ghwano, blootgelê is terwyl daar sanderige gedeeltes aan die suide-en-oostekant voorkom.⁴³⁶⁾ Gevaarlike rotsriwwe waaroor die branders breek, strek noord- en weswaarts van die eiland. Aan die suidwestelike kant van die eiland en geskei deur 'n paar meter water, steek 'n rotspunt uit bekend as Little Ichaboe.⁴³⁷⁾

435. Hierdie syfer is verskaf deur die Seevisserye Navorsingsinstituut in Kaapstad en verteenwoordig 'n gemiddeld vir die tydperk 1980-1984

436. Rand op cit 8

437. Sailing Directions op cit 38

KAART 8 : ICHABOE-EILAND

Green beskryf die eiland soos volg: "Ichaboe is the smallest of the bird islands on this coast. The highest point is only thirty feet above the sea; and if there was not a rocky mass called Little Ichaboe between the island and the ocean, Ichaboe would be swept by every gale it is composed of granite, slate stone and quartz."⁴³⁸⁾

Die derduisende seevoëls (hoofsaaklik malgasse, duikers en pikkewyne) wat op die eiland saamtrek om te broei maak 'n skouspelagtige gesig. Die eiland lewer dan ook 'n gemiddelde jaarlikse ghwano-opbrengs van die 2 000 ton - meer as die gesamentlike opbrengs van al die ander ghwano-produserende eilande langs die Suidweskus.⁴³⁹⁾ Voëlplatforms van hout en yster is naby die aanlêsteiers gebou om sodoende die ghwano-opbrengs te verhoog.

Dit was juis die ontdekking van ghwano op Ichaboe deur ene kaptein Morrell in die agtiende eeu wat 'n stormloop van fortuinsoekers na die eiland tot gevolg gehad het en uiteindelik daartoe gelei het dat Brittanje die eilande in 1861 geannekseer het.⁴⁴⁰⁾

Aan die noordoostelike kant van die eiland is daar 'n klein nedersetting met twee woonhuise, arbeiderskwartiere en pakhuise asook wateropgaartenks, 'n boothuis en twee aanlêsteiers. 'n Seemuur is rondom die eiland gebou hoofsaaklik om te verhinder dat die broeikolonies versteur word.

Afgesien van 'n groot groep werkers wat jaarliks (gewoonlik vanaf April tot Augustus) help met ghwano-insameling word

438. Green op cit 68 - 69

439. Rand loc cit

440. Supra bl 121-122; cf ook Barnes op cit 201 - 203

die eiland permanent bewoon deur 'n toesighouer en twee arbeiders wat verantwoordelik is vir die instandhouding van die geboue, toesighouding tydens ghwano-insameling en om toe te sien dat geen ongemagtigde persone die eiland betree nie.

'n Groot kreefbron in die omliggende waters bring ook mee dat daar 'n gedurige bedrywigheid van vissersbote rondom die eiland is. Anders as wat die geval is met meeste van die ander eilande langs die kus kry 'n mens die indruk dat hier iets aan die gebeur is.

Penguin en Seal-eilande is twee kaal eilande wat in die baai van Lüderitz lê. (Sien Kaart 9)

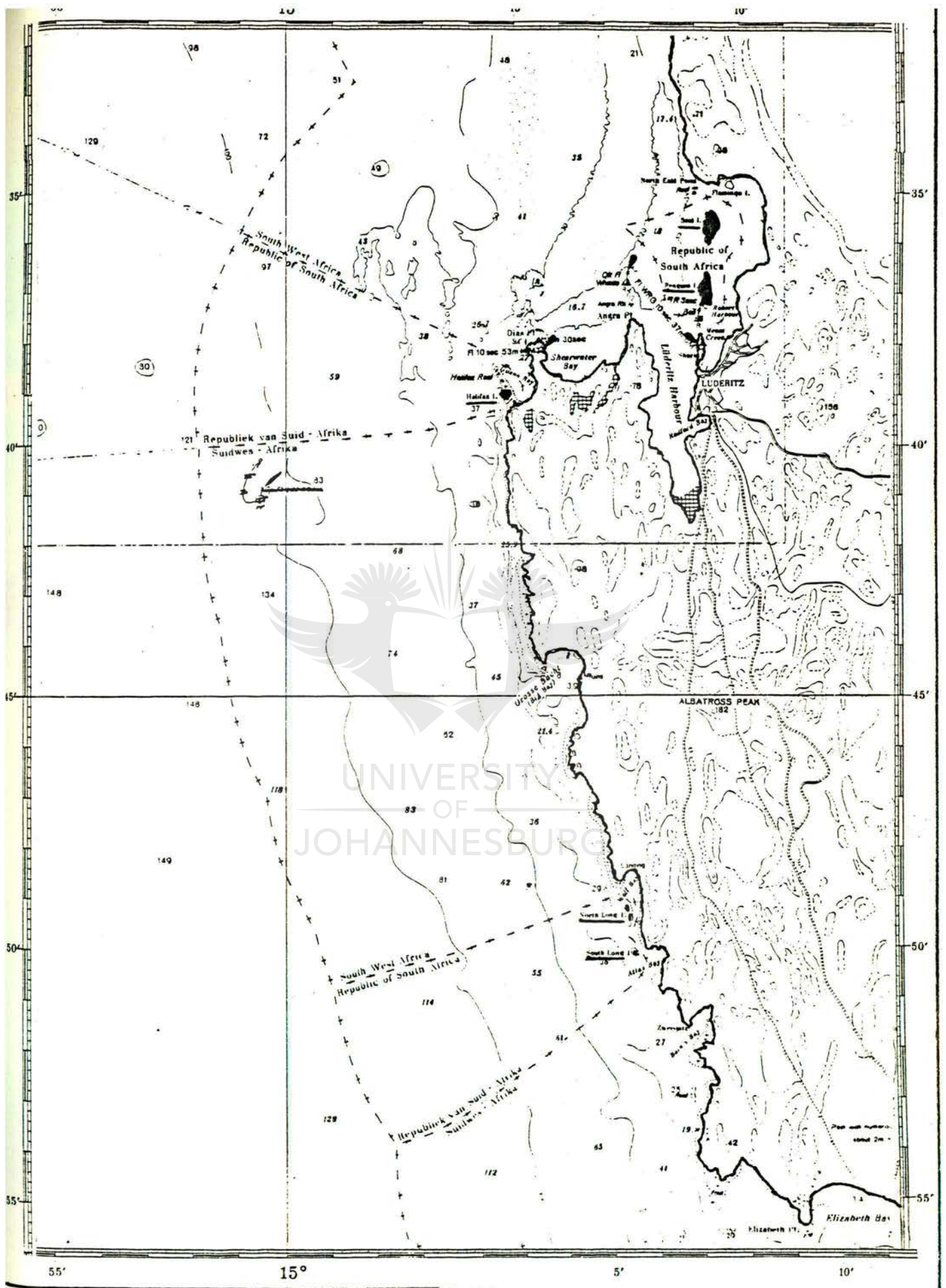
Seal wat ongeveer 500 meter suidoos van North East Point, die noordelike natuurlike toegangspunt tot die baai, geleë is, beslaan 'n oppervlakte van 44,5 hektaar.⁴⁴¹⁾ Dit word soos volg beskryf: "It is hump-backed, the centre of the island being 43 meters high. On the west it is fringed by a reef upon which there is usually heavy surf. This reef extends southward from the island for a distance of $2\frac{1}{2}$ cables. On the east side it is connected to the mainland by a bank over which there are depths of less than 5 meters."⁴⁴²⁾

Penguin wat ongeveer 800 meter suid van Seal lê en 'n oppervlakte van 36,4 hektaar beslaan word op sy beurt soos volg beskryf: "It is composed of large whitened boulders which reach to a height of 49 meters. Reefs extend for about $\frac{3}{4}$ cable to the south, southwest and north of the island. A bank, slightly deeper, but similar to that off Seal Island, extends eastward to the shore."⁴⁴³⁾

441. Rand op cit 7

442. Sailing Directions op cit 41

443. Ibid 42

KAART 9 : PENGUIN, SEAL, HALIFAX, LONG-EILANDE

Vanweë die aktiwiteite in die baai en die verkeer van bote verby die eilande, vertoef kleiner groepe seevoëls (hoofsaaklik trekduikers) slegs vir kort tydperke op die eilande en is die ghwano-opbrengs nie naastenby so groot as op die ander ghwano-produiserende eilande nie.⁴⁴⁴) As gevolg hiervan is geen ghwano die afgelope twee jaar op die eilande ingesamel nie.

Hoewel daar nie meer permanente bewoners op die eilande is nie, word die geboue en watertenks op beide eilande nog in stand gehou vir gebruik tydens ghwano-insameling. Navorsingsprojekte word ook van tyd tot tyd op die eilande onderneem.

Halifax-eiland (26°38'S, 15°05'O) Hierdie eiland is aan die suidekant van Ghwano-baai, naby Dias-punt teenoor die suidelike ingang van Lüderitzbaai geleë en word met 'n smal seetrook van slegs 46 meter van die kus geskei. (Sien Kaart 9) Die eiland se hoogte is 37 meter bo seevlak en beslaan 'n oppervlakte van 8,1 hektaar.⁴⁴⁵) Soos die geval met feitlik al die ander eilande langs die kus, is daar geen plantegroei op die eiland nie.

Halifax Reef word aangedui as 'n rotsrif wat vanaf die eiland vir ongeveer 800 meter in 'n noordwestelike rigting strek en waaroor die see aanhoudend breek; skepe word gemaan om 'n veilige afstand te handhaaf.⁴⁴⁶)

Pikkewyne is feitlik die enigste seevoëls wat op die eiland voorkom. In die verlede het die eiland jaarliks sowat 600

444. Rand op cit 7 - 8; Die gemiddelde gesamentlike jaarlikse opbrengs tussen 1980 en 1984 was slegs sowat 40 ton; 'n Verblydende aspek is dat groter getalle broeipare tans op die eiland opgemerk word

445. Ibid 7

446. Sailing Directions op cit 53

ton ghwano gelewer maar in die jongste tyd het die hoeveelheid drasties afgeneem.⁴⁴⁷⁾

Die eiland was voorheen permanent bewoon maar vandag is die enkele geboue op die eiland verlate. Daar is ook 'n vasmeeerplek en 'n boothuis maar, soos die geboue is dit in 'n redelik vervalde toestand.

Long-eilande (26°50'S, 15°08'O) Ongeveer 21 kilometer suid van Lüderitz tussen Wolfbaai en Atlasbaai en sowat 400 meter van die kus lê die Long-eilande. Volgens beskikbare kaarte van die gebied word hierdie eilandgroep aangedui as North Long Island en South Long Island.⁴⁴⁸⁾

(Sien Kaart 9)

Die eilande word soos volg beskryf: "North Long Island, consists of two low rocky ledges close together surrounded by a submerged reef. The channel between it and the mainland is only 1 cable wide. South Long Island is a small rocky ledge 4 cables S.W. of the southern end of North Long Island. The Long Islands are considered as a single group known as 'Long Island' in the list of Proclaimed Guano Islands."⁴⁴⁹⁾

Dit wil voorkom asof die formasies gedeeltes van dieselfde rotsrif is wat as eilande bokant seevlak uitsteek. Green verwys hierna as 'n "exposed reef called Long Island"⁴⁵⁰⁾

447. Rand loc cit; As gevolg van 'n navorsingsprogram word daar op die oomblik geen ghwano verwyder nie

448. Sien British Admiralty Chart No 3863 en amptelike kaarte uitgegee deur die Staatsdrukker Kaartnommer 2514 Lüderitz en die Hidrografiekantoor van SA Vloot Kaartnommer SAN 110

449. Sailing Directions op cit 53; cf ook A J Clement "Facts and Figures on the Islands off South West Africa" SWA Annual 1981 op 74

450. Green op cit 169

terwyl Rand melding maak van "a group of three contiguous rocks lying close (quarter of a mile) inshore between Wolf and Atlas Bays"⁴⁵¹⁾

Afgesien van 'n klein hoeveelheid seevoëls (hoofsaaklik bankduikers), is die eilande feitlik geheel en al ingeneem deur robbe wat jaarliks deur konsessiehouers gejag word. Shaughnessy wys daarop dat die "Long Islands supported both seabirds and seals in the nineteenth and early twentieth centuries, that seals were scarce about 1910 but have increased since then, and that the islands now support primarily a seal colony."⁴⁵²⁾

Die eilande was nog altyd onbewoon en soos Green dit stel "there is not even a hut on the reef, so the watchmen have to live in an open boat moored in the channel between the reef and the shore."⁴⁵³⁾

Possession-eiland (27°01'S, 15°12'O) Hierdie eiland is 42 kilometer suid van Lüderitz en sowat 3 kilometer suidwes van Elizabethbaai geleë. (Sien Kaart 10) Dit is die grootste van die Penguin-eilande aan die Suidweskus en beslaan 'n oppervlakte van 90,3 hektaar. Aan die noordekant is die eiland ongeveer 11 meter hoog en aan sy suidekant 20 meter. Dit word beskryf as "..... a giant among sea-swept rocks"⁴⁵⁴⁾

'n Gevaarlike onderwater rotsrif, bekend as South Reef, strek in 'n suidelike rigting vanaf die eiland en was die oorsaak dat ten minste twee vaartuie aan die begin van die eeu hier op die rotse geloop het. 'n Aantal grafte op die eiland is getuigenis van die tragiese gebeure van destyds.

451. Rand op cit 7

452. Shaughnessy op cit 38

453. Green op cit 169

454. Ibid 35

'n Verdere bevestiging dat rotstipes op die eilande ooreenstem met rotstipes op die vasteland blyk uit die feit dat diamantdraende gruis identies met dié wat op die teenoorliggende vasteland voorkom, gelei het tot die ontdekking van diamante op Possession aan die begin van hierdie eeu.⁴⁵⁵⁾ Dit het grootskaalse eksplorاسies van die eiland tot gevolg gehad maar sonder veel sukses. Nadat 'n aantal klein diamantjies (gesamentlik ongeveer 180 karaat) met groot moeite en onkoste ontgin is, is daar besluit om alle verdere aktiwiteite te staak. Hoewel daar tans diamantkonsessies vir die eilande bestaan, word daar uitsluitlik gekonsentreer op ontginning van die seebed rondom die eilande.

In teenstelling met sommige van die ander eilande is daar 'n yl plantegroei op Possession wat soos volg beskryf word: "Isolated bushes are scattered about the otherwise barren and somewhat sandy ground."⁴⁵⁶⁾

Die eiland huisves groot hoeveelhede malgasse, pikkewyse en seeduikers. Hoewel geen konsessies vir ghvano-insameling die afgelope aantal jare toegestaan is nie, het 'n eenmalige konsessie gedurende 1985 'n opbrengs van 252 ton gelewer.

Die nedersetting aan die noordoostelike kant van die eiland bestaan uit 'n aantal geboue wat soos in die geval van Ichaboe, permanent deur 'n toesighouer en 2 arbeiders bewoon word. Volgens Green is die nedersetting "more like a village than the desperate little clusters of buildings you find on all the other guano islands."⁴⁵⁷⁾ Die eiland dien ook as basis vanwaar sowel konsessiehouers die omliggende eilande bewerk as vanwaar navorsingsprojekte ten opsigte van die eilande onderneem word.

455. P A Wagner Geological Survey of South Africa Memoir 7
1916 op 94

456. Rand op cit 6

457. Green op cit 35

Albatross-rots (27°07'S, 15°14'O) lê tussen Possession en Pomona eilande, naby Prince of Walesbaai ongeveer 54 kilometer suid van Lüderitz en sowat 'n kilometer van die kus. (Sien Kaart 10)

Daar word soms in die meervoud na die eiland verwys en word dit beskryf as "a ridge of volcanic islets and above-water rocks 6 cables long in a north-south direction The ridge continues to the northward as a bank over which there is a sounding of 6,9m and one of 16m at distances of 4 and 13 cables respectively from the northernmost above-water rock.⁴⁵⁸⁾

Shaughnessy beweer dat: "the faunal composition of Albatross Rock changed from seals and seabirds in the first half of the nineteenth century until the middle of the twentieth century after which seals became dominant."⁴⁵⁹⁾

Soos in die geval van Long Island word die robbe jaarliks deur konsessiehouers gejag.

Dit is 'n onbewoonde eiland sonder enige geboue of ander strukturele verbeterings.

Pomona-eiland (27°12'S, 15°15'O) Hierdie sekelvormige eiland is slegs sowat 137 meter van die kus aan die suidekant van Jammerbaai geleë. (Sien Kaart 10) Dit steek 13 meter bo seevlak uit en beslaan 'n oppervlakte van 3,2 hektaar. Die eiland het skynbaar voorheen as Walls' Island bekend gestaan.⁴⁶⁰⁾

'n Geologiese kaart van Pomona en die teenoorliggende kusgebied toon duidelik die ooreenstemming aan tussen die

458. Sailing Directions op cit 61

459. Shaughnessy op cit 39

460. Sailing Directions loc cit

rotstipes op die eiland en dié op die vasteland.⁴⁶¹⁾

Seevoëls (hoofsaaklik pikkewyne) broei op die eiland maar vanweë 'n navorsingsprogram word geen konsessies vir ghwano-insameling uitgereik nie.

Die enigste huisvesting, aan die noordoostelike kant van die eiland naby die pikkewynkolonie, word nie tans bewoon nie. Die gebied waar die pikkewyne broei is ook gedeeltelik met 'n betonmuur omring.

Plumpudding-eiland (27°39'S, 15°31'O) Ongeveer 120 kilometer suidoos van Lüderitz aan die noordekant van Bakerbaai en sowat 550 meter van die kus, lê hierdie ietwat reghoekige eiland wat op 'n afstand nogal soos 'n kerspoeding lyk - vandaar die naam. (Sien Kaart 11)

Die eiland wat 'n oppervlak van ongeveer 0,8 hektaar beslaan se hoogste punt is 15 meter bo seevlak. Dit word beskryf as "the rocky little island where it is impossible to excavate a grave."⁴⁶²⁾ Byna asof om hiervoor te kompenseer is daar aan die westekant van die eiland 'n groot grot waarin die oorblyfsels van grafte steeds te siene is.

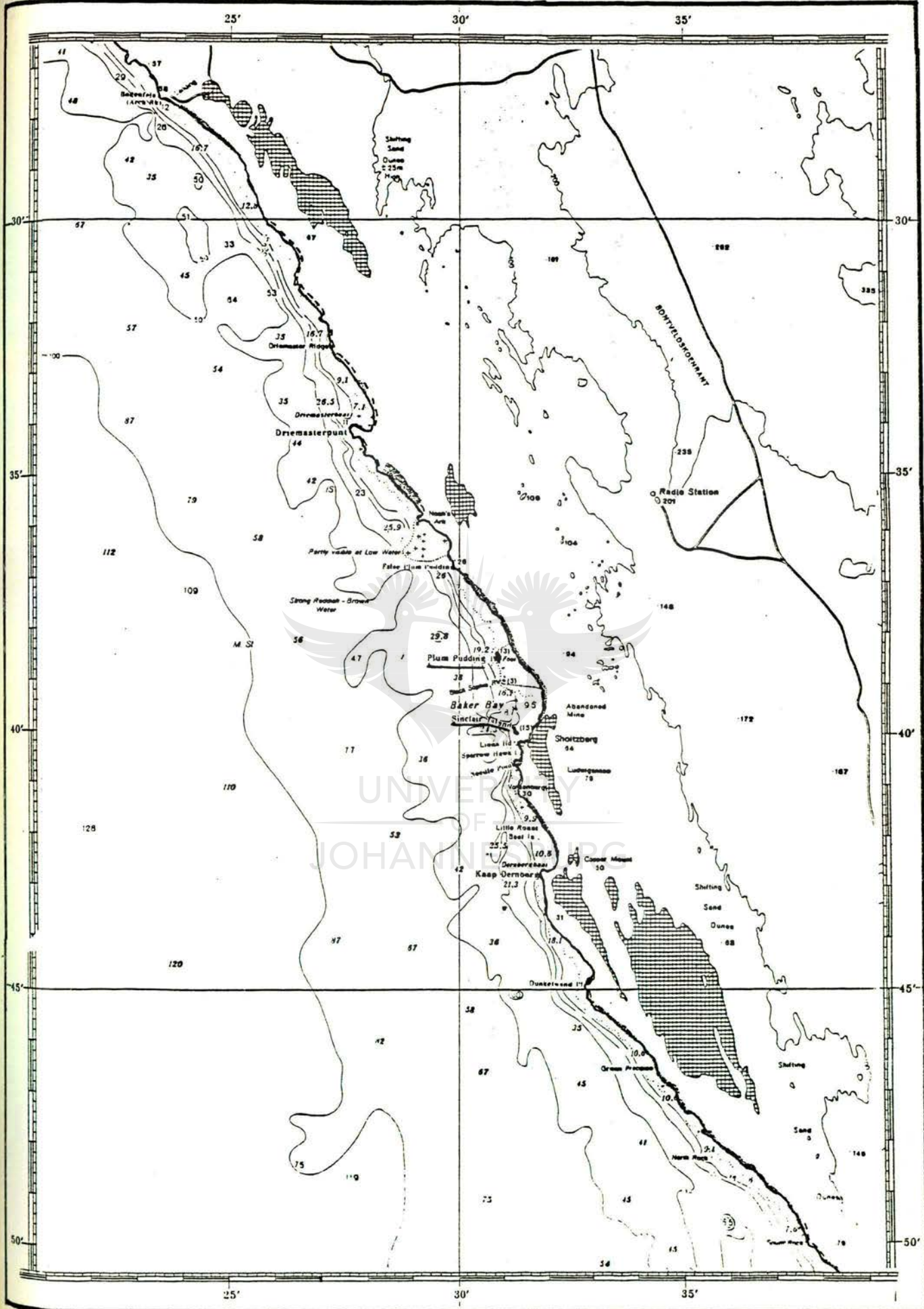
Vandag bied die eiland 'n tuiste aan 'n belangrike broeikolonie pikkewyne en 'n aantal witborsduikers wat op 'n lae rif aan die suidoostekant van die eiland nesmaak.⁴⁶³⁾

Hoewel 'n klein personeel die eiland voorheen beman het is dit vandag onbewoon en is die enkele geboue en aanlêsteier aan die oostekant van die eiland in 'n vervalde toestand. As gevolg van 'n navorsingsprogram is geen konsessies vir

461. Kaart verskyn in E Kaiser Die Diamantenwüste Südwest-Afrika 1926

462. Green op cit 56

463. Rand op cit 6

KAART 11 : PLUMPUDDING, SINCLAIR-EILANDE

die insameling van ghwano die afgelope aantal jare toegestaan nie.

Sinclair-eiland (27°40'S, 15°31'O) Hierdie rotsagtige eiland wat voorheen bekend gestaan het as Roastbeef, is die mees suidelike van die twaalf Penguin-eilande langs die Suidweskus en is sowat 3 kilometer suid van Plumpudding in Bakerbaai en ongeveer 80 meter van die kus geleë. (Sien Kaart 11) Die eiland steek sowat 15 meter bo seevlak uit en beslaan 'n oppervlakte van 3,2 hektaar. Dit word beskryf as "a rock only eight hundred yards long and about two hundred yards broadThe island has a high rocky ridge in the centre and a beach of shingle."⁴⁶⁴⁾

Aan die oostekant van die eiland is daar 'n ringmuur wat 'n gebied van 3900 vierkante meters omsluit en dien as beskerming vir die groot pikkewynbevolking.⁴⁶⁵⁾ Die res van die eiland is oortrek van robbe met 'n aantal trekduikers wat op 'n hoër rots aan die suid-oostekant nesmaak.

Soos in die geval van Plumpudding is daar op die eiland huisvesting vir 'n klein tydelike personeel, maar dit is tans onbewoon. Daar word ook geen ghwano-konsessies uitgereik nie terwyl robuitdunnings nog van tyd tot tyd plaasvind.

'n Interessante verskynsel waarvan melding gemaak word, is die sandbanke wat na bewering elke twee tot drie jaar as gevolg van seespoeling tydens sterk noordewinde, twee van die eilande naamlik Sinclair en Pomona met die vasteland verbind en wat vir enkele dae bo die see-oppervlakte sigbaar is.⁴⁶⁶⁾ Indien dit die geval is, bring dit die eilandstatus van Sinclair en Pomona in die gedrang,

464. Green op cit 23

465. Sailing Directions op cit 63

466. Green loc cit; Sailing Directions loc cit

aangesien dit een van die wesenskenmerke van 'n eiland is dat dit permanent omring word deur water.⁴⁶⁷⁾ Geen bevestigde waarnemings van hierdie verskynsel kon gevind word nie terwyl daar tydens 'n inspeksie in loco van Sinclair gedurende gewone laagwater ook geen teken van 'n sandbank sigbaar was nie.

Status van die Penguin-eilande

In die lig van bogenoemde beskrywings word tot die gevolgtrekking gekom dat al die eilande bestaan uit grondgebied wat op 'n natuurlike wyse gevorm is en dat hulle te alle tye omring word deur water en onder normale omstandighede bo die hoogwatermerk uitsteek.⁴⁶⁸⁾

Daar kan verder gekonkludeer word dat selfs in die lig van die addisionele vereistes wat deur die 1982 Seeregkonvensie gestel word naamlik: "sustain human habitation or economic life of their own", die status van die Penguin-eilande om 'n eksklusiewe ekonomiese sone en 'n vastelandsplat te genereer, onaangetas bly.⁴⁶⁹⁾ Afgesien daarvan dat hierdie vereistes nie deel van die basiese omskrywing van 'n eiland vorm nie, maar slegs poog om 'n beperking op sekere rotse (wat nêrens gedefinieer word) te plaas vir die generering van 'n eksklusiewe ekonomiese sone of vastelandsplat van hul eie, voldoen die Penguin-eilande nogtans aan beide vereistes.⁴⁷⁰⁾

Ten opsigte van die vereiste van menslike bewoonbaarheid, val die klem soos reeds aangetoon, eerder op die vraag na die vatbaarheid vir menslike bewoning as op die vraag of

467. Supra bl 35-36

468. Artikel 10(1) KTSAS; Artikel 121(1)SK; cf Supra bl 31-38 vir 'n vertolking van die omskrywing van 'n eiland

469. Artikel 121 (3) SK

470. cf Supra bl 38-44 vir 'n bespreking van hierdie vereistes

die eilande inderdaad bewoon word.⁴⁷¹⁾ Aangesien laasgenoemde wel kan dien as 'n bevestiging van eersgenoemde is dit belangrik om kennis te neem van die feit dat die meeste van die eilande reeds vir meer as 'n eeu bewoon word. Hoewel slegs twee eilande naamlik Ichaboe en Possesion vandag permanent bewoon word, beskik al die ander eilande, met die uitsondering van die Long-eilande en Albatross-rots, oor huisvesting wat gebruik word tydens ghwano-insameling, robontginning, diamanteksplorاسies of wanneer navorsingsprojekte onderneem word.

Daar word tot die gevolgtrekking geraak dat al die eilande aan die vereiste van menslike bewoonbaarheid voldoen ten spyte van die feit dat die eilande omtrent geheel en al van buite vir water en voedsel voorrade afhanklik is.

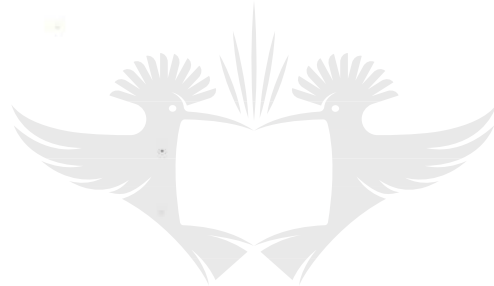
Ook wat die vereiste van ekonomiese lewensvatbaarheid betref blyk dit dat die eilande wel ekonomiese waarde het veral as die jaarlikse ghwano-opbrengs en robontginning in ag geneem word.

Soos reeds aangetoon, is daar 'n inherente probleem met 'n vereiste soos ekonomiese lewensvatbaarheid aangesien die generering van seegebiede juis aan 'n anderins waardelose formasies aansienlike ekonomiese lewenskragtigheid kan verleen.⁴⁷²⁾ Die gebied waarin die eilande voorkom, beskik oor van die rykste visbronne ter wêreld en hoewel daar nog nie veel vordering met die eksploitasie gemaak is nie, is daar goeie aanduidings van sowel die aanwesigheid van diamante in die see rondom hierdie eilande as olieneerslae wat op die vastelandsplat in hierdie gebied voorkom. Indien hierdie eilande 'n eksklusiewe ekonomiese sone en 'n vastelandsplat van hul eie kan genereer, sal dit die ekonomiese lewenskragtigheid van hierdie eilande net verder verhoog en terselfdertyd bewoning stimuleer.

471. Supra bl 40-41

472. Supra bl 44

Die gevolgtrekking kan dus gemaak word dat al die Penguin-eilande voldoen aan die vereistes wat deur die Internasionale Reg aan see-omslote formasies gestel word ten einde as eilande te kwalifiseer. Selfs al tree die 1982 Seeregkonvensie in werking en Suid-Afrika besluit om die Konvensie te ratifiseer, behoort dit geen verandering in die status van die eilande te bring of hulle aanspraak op seegebiede te beïnvloed nie.

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

HOOFSTUK VIII : TOEPASSING VAN DIE BEGINSELS VAN
DIE SEEREG IN DIE SUID-AFRIKAANSE REG

Die Republiek van Suid-Afrika het in 1963 as party tot die 1958 Geneefse Konvensies toegetree.⁴⁷³⁾ Hoewel lidmaatskap van die Konvensies 'n staat volkeregterlik teenoor ander lidstate tot die bepalings daarvan verbind, beteken dit nie dat daardie bepalings sondermeer binnestaatlike werking het nie. 'n Verdrag verkry slegs werking in die Suid-Afrikaanse Reg indien dit by wyse van statuut binnestaatlik van toepassing gemaak word. Hierdie siening is veral bevestig in Pan American World Airways Incorporated v SA Fire and Accident Insurance Co Ltd waar Hoofregter Steyn hom soos volg uitlaat: "It is common cause and trite law I think, that in this country the conclusion of a treaty, convention or agreement by the South African Government is an executive and not a legislative act. As a general rule the provisions of an international instrument so concluded are not embodied in our municipal law except by the legislative process."⁴⁷⁴⁾

Weens die soewereiniteit van die Parlement, is die wetgewende gesag onder geen verpligting om verdrae wat die uitvoerende gesag sluit, deur middel van wetgewing binnestaatlik van toepassing te maak nie. Indien 'n verdrag gesluit word wat strydig is met 'n reeds bestaande wet van die Parlement, geniet die wet voorrang. Dit mag natuurlik meebring dat Suid-Afrika nie sy volkeregterlike verpligtinge kan nakom nie. Normaalweg sal die wetgewende gesag toesien

473. Op 9 April 1963; cf Multilateral Treaties Deposited with the Secretary-General United Nations ST/LEG/SER E/4 op 677-694

474. 1965 3 SA 150 (A) op 161

dat bestaande wetgewing gewysig word of nuwe wetgewing aanvaar word ten einde dit in ooreenstemming met die verdragsbepalings te bring.

Na aanleiding van Suid-Afrika se verpligtinge onder die 1958 Geneefse Konvensies is die Wet op Territoriale Waters (hieronder die Wet genoem) op die wetboek geplaas.⁴⁷⁵⁾ Die Wet bevat reëlins ten aansien van die seegebiede ten opsigte waarvan Suid-Afrika jurisdiksie opeis naamlik territoriale waters of gebiedswaters, die visserysone en die vastelandsplat.⁴⁷⁶⁾

Artikel 2 en 3 het aanvanklik onderskeidelik soos volg bepaal:

"Die see binne 'n afstand van ses seemyle vanaf laagwatermerk is territoriale waters van die Republiek."

"Die see buite die territoriale waters van die Republiek, maar binne 'n afstand van twaalf seemyle vanaf die laagwatermerk, maak 'n visserysone uit ten opsigte waarvan die Republiek met betrekking tot vis en die vang van vis dieselfde regte en bevoegdhede besit en uitoefen as ten opsigte van sy territoriale waters soos in artikel 2 omskryf."

Hierdie bepalinge het reeds op die stadium waarop dit aangeneem is, verder gegaan as die verdragstand aangesien daar, weens gebrek aan eenstemmigheid tussen state oor die breedte van hierdie seegebiede, geen voorsiening in die 1958 Konvensies hiervoor gemaak is nie.

In 1977 is die bepalinge van die Wet gewysig om voorsiening te maak vir die uitbreiding van die gebiedswaters vanaf 6

475. Wet 87 van 1963

476. Artikels 2, 3 en 7

tot 12 seemyl en die visserysone vanaf 12 tot 200 seemyl.⁴⁷⁷⁾ Weer eens gaan die statutêre bepalings verder as die verdragtekste waartoe Suid-Afrika lid is.

Dit is ook interessant om daarop te let dat jurisdiksie ten aansien van doeane, fiskale, immigrasie en sanitasie, wat volgens die Konvensie ten aansien van die aangrensende sone uitgeoefen mag word, ingevolge artikel 4 van die Wet ten aansien van die visserysone opgeëis word.

Aanvanklik was dit in ooreenstemming met die bepalings van die Konvensie toe die visserysone 12 seemyl was en daar terselfdertyd jurisdiksie ten aansien van bogenoemde aangeleenthede in hierdie gebied opgeëis is. Met die uitbreiding van die visserysone na 200 seemyl is hierdie jurisdiksie-eise onveranderd ten aansien van die uitgebreide gebied van toepassing gemaak.

Die gevolg hiervan is dat die wetsbepaling wyer as die verdragsbepaling in dié verband gaan. Die vraag ontstaan of dit werklik die bedoeling van die wetgewer was.

Artikel 6 van die Wet lui soos volg:

"(1) By die bepaling van die omvang van die in artikel twee bedoelde territoriale waters van die Republiek, geld die reëls vervat in die Konvensie oor die Territoriale See en Aangrensende Sone geteken te Gênéve op die nege-en-twintigste dag van April 1958.

(2) Dié in sub-artikel (1) bedoelde reëls word ook mutatis mutandis by die bepaling van die omvang van dié in artikel drie bedoelde visserysone toegepas."

477. Wysigingswet op Territoriale Waters No 98 van 1977

Daar is geen twyfel dat die "reëls" waarna in sub-artikel (1) verwys word, op artikels 3 tot 13 van die Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone, slaan. Artikel 6 inkorpeer dus in die Suid-Afrikaanse Reg al die bepalings van die Konvensie wat betrekking het op die vasstelling van die omvang van die gebiedswaters. By gebrek aan voorsiening in die Konvensie word hierdie bepalings terselfdertyd toegepas ter vasstelling van die omvang van die visserysone.

Wat die inkorporasie van die bepalinge ten aansien van die vastelandsplat betref, lui Artikel 7 soos volg:

"Die vastelandsplat soos omskryf in die Konvensie oor die Vastelandsplat geteken te Genève op die nege-en-twintigste dag van April 1958, of soos dit van tyd tot tyd by internasionale konvensie, deur die Republiek aanvaar, omskryf mag word, word deel van die Republiek geag vir die doeleindes van die ontginning van natuurlike hulpbronne soos in bedoelde konvensie omskryf, en van enige wetsbepaling op mynbou, edelgesteentes, metale of minerale, met inbegrip van aardolie, wat geld in dié deel van die Republiek wat aan bedoelde vastelandsplat grens, en by die toepassing van so 'n wetsbepaling word bedoelde vastelandsplat geag op onvervreemde Staatsgrond te wees."

In hierdie artikel word die vastelandsplat omskryf met verwysing na die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat of enige ander konvensie in hierdie verband wat van tyd tot tyd deur Suid-Afrika aanvaar word. Dit skyn asof die woorde "aanvaar word" geïnterpreteer moet word om te slaan op verdrae waarvan Suid-Afrika formeel 'n party word. Blote ondertekening sonder dat daar 'n regsverbintenis ontstaan, soos wat tans die geval is met Suid-Afrika se ondertekening van die 1982 Seeregkonvensie, blyk nie voldoende te wees nie.

Uit bogenoemde wil dit voorkom of heelwat van die bepalings van die 1958 Geneefse Konvensies direk in die Suid-Afrikaanse Reg van toepassing gemaak is terwyl sommige van die statutêre bepalings selfs verder as die verdragsbepalings gaan.

Aangesien die Wet op Territoriale Waters nie in alle opsigte duidelik is nie, ontstaan die vraag tot watter mate die Geneefse Konvensies gebruik kan word om die bepalings van die Wet uit te lê. In hierdie verband is die volgende verklaring van Hoofregter Hiemstra in Maluleke v Minister of Internal Affairs van belang:

"When interpreting such legislation, the Courts are entitled to take treaties into account, but only as a guide on doubtful points. That a treaty is no more than an aide to interpretation, is endorsed by Denning MR in R v Secretary of State for Home Affairs : Ex parte Rajasingh 1975 2 ALL ER 1081 (CA) at 1083 BC in relation to the European Convention on Human Rights: 'What is the position of the Convention in our English Law? The Court can and should take the convention into account. They should take it into account whenever interpreting a statute which affects the rights and liberties of the individual. It is to be assumed that the Crown, in taking its part, would do nothing which was in conflict with treaties'." ⁴⁷⁸⁾

Na aanleiding van bogenoemde aanhaling kom Labuschagne tot die gevolgtrekking dat waar die wetgewende gesag nie die verdrag netso bekragtig nie maar bepalings soortgelyk as dié in die verdrag in wetgewing vervat, behoort die verdrag aangewend te word ter opklaring van onduidelikhede en dubbelsinnighede in die wet. ⁴⁷⁹⁾

478. 1981 1 SA 707 (BSC) op 713

479. J M T Labuschagne "Interstaatlike Verdrae en Wetsuitleg" 1981 THRHR 292 op 297

Die afleiding hieruit is dat dit ook die geval behoort te wees met die Wet op Territoriale Waters maar dan slegs ten opsigte van daardie bepalings wat ooreenstem met die bepalings in die 1958 Geneefse Konvensies.

Ten spyte daarvan dat Suid-Afrika steeds gebonde is aan die 1958 Geneefse Konvensies, is hy nogtans bereid om die eise ten aansien van seegebiede te stel wat tred hou met die ontwikkeling van die Seereg. Die vraag ontstaan dus tot welke mate die bepalings van die 1958 Geneefse Konvensies in die lig hiervan nog geldend en bindend op Suid-Afrika is.

Hoewel die Konvensies vir 'n onbepaalde tydskuur gesluit is en nie self voorsiening maak vir die beëindiging daarvan nie is dit nogtans moontlik dat dit beëindig of gewysig kan word as gevolg van teenstrydige gewoonteregsreëls. Akehurst stel dit soos volg: "Termination of a treaty as a result of the subsequent growth of a conflicting custom is an example of desuetude, a well-recognised method by which treaties can come to an end."⁴⁸⁰) Conforti vereis dat die opvolgende gewoontereël baie duidelik daarop gerig moet wees om die voorafgaande verdragsreël te wysig of op te hef deur soos volg op te merk: "we must somehow show that the States Parties, in establishing or recognizing the EEZ have actually intended to free themselves from the previously undertaken commitment."⁴⁸¹) Volgens Wallace mag state verkies om steeds aan 'n verdragsbepaling gebonde te bly ten spyte van 'n daaropvolgende gewoontereël wat dit wysig maar voeg dan by: "Nevertheless, though modification of customary law by treaty is common there are few

480. M Akehurst "The Hierarchy of the Sources of International Law" 47 BYIL 1974-75 273 op 275

481. B Conforti "The Exclusive Economic Zone: Some Transitional Law Problems" vol V IYIL 1980-1981 14 op 19

instances of rules of customary law developing in conflict with earlier agreements and in such cases the principle that the latter in time prevails will be applied on the presumption that the parties to the treaty have impliedly given their consent."⁴⁸²⁾

In die lig van bogenoemde moet daar dus aanvaar word dat die 1958 Geneefse Konvensies slegs bindend op Suid-Afrika is tot die mate wat die bepalings daarvan nie deur teenstrydige gewoontereg, waartoe Suid-Afrika toegestem het, opgehef is nie.

In hierdie verband kan daarop gewys word dat volkeregtelike gewoontereg deel vorm van die Suid-Afrikaanse Reg. Dit word bevestig in Nduli and Another v Minister of Justice and Others met die belangrike kwalifikasie dat "only such rules of customary international law are to be regarded as part of our law as are either universally recognised or have received the assent of this country."⁴⁸³⁾

Dit is te betwyfel of die vereiste dat die reël universeel geldend moet wees in so 'n absolute sin verstaan moet word. In Inter Science Research and Development Services (Pty) Ltd v Republica Popular de Mozambique verklaar die hof in dié verband soos volg: "The concept of universal recognition in this context is obviously not an absolute one, despite the ordinary meaning of the word 'universal'"⁴⁸⁴⁾ Die hof kom tot hierdie gevolgtrekking na aanleiding van die volgende aanhaling uit 'n moderne werk oor Internasionale Reg: "If a custom becomes established as a general rule of international law, it binds all States which have not opposed it, whether or not they themselves played an active part in its formation."⁴⁸⁵⁾

482. R M M Wallace International Law A Student Introduction 1986 op 18

483. 1978 1 SA 893 (A) op 906

484. 1980 2 SA 111 (T) op 125

485. Ibid

Hieruit volg dat daardie bepalings van die 1958 Geneefse Konvensies wat nie deur wetgewing geïnkorporeer is nie, steeds as volkeregtelike gewoonteregsreëls deel van die Suid-Afrikaanse Reg kan word mits daar aan die vereistes soos gestel in die Nduli en Inter Science-sake, voldoen is. Dit kan ook beteken dat die ontwikkeling van volkeregtelike gewoonteregsreëls mag lei tot die opheffing van teenstrydige reëls in die Konvensies. Waar die Wet egter uitdruklik vir 'n spesifieke bepaling voorsiening maak kan dit nie deur 'n latere teenstrydige volkeregtelike gewoonteregsreëls opgehef word nie.

Alhoewel die 1982 Seeregkonvensie nog nie in werking getree het nie, is dit nie sonder invloed in die Suid-Afrikaanse Reg nie. Sommige van die bepalings stem grootliks ooreen met die bepalings van die 1958 Geneefse Konvensies en in vele opsigte is die bepalings netso uit laasgenoemde konvensies oorgeneem.

Van daardie bepalings het reeds tot volkeregtelike gewoontereg ontwikkel en hulle opname in die 1982 Seeregkonvensie verskaf bevestiging vir hulle voortgesette bindingskrag. Daar is ook sommige van die bepalings in die 1982 Seeregkonvensie wat sedert die 1958 Konvensies as volkeregtelike gewoonteregsreëls ontwikkel het en wat teenstrydig is met van die bepalings in die 1958 Konvensies. Dit het tot gevolg dat daardie vroeëre bepalings deur die teenstrydige gewoontereëls opgehef of gewysig is. Sommige van die nuwe bepalings in die 1982 Konvensie het reeds 'n mate van aanvaarding gevind en word reeds opgeëis selfs deur state wat verkies om nie 'n party tot die Konvensie te word nie.

Die Suid-Afrikaanse posisie ingevolge die Internasionale Reg moet dus nog steeds beoordeel word aan die hand van die bepalings van die 1958 Geneefse Konvensies behalwe in soverre daardie bepalings ophef of gewysig is deur teenstrydige volkeregtelike gewoonteregsreëls. Die interne regsposisie moet beoordeel word aan die hand van die bepalings van die Wet op Territoriale Waters soos aangevul deur volkeregtelike gewoonteregsreëls in hierdie verband wat nie onversoenbaar is met die bepalings van die Wet nie.

Aanvanklik was die gebied van Suidwes-Afrika vir die doeleindes van die toepassing van die Wet op Territoriale Waters by die omskrywing van Republiek ingesluit.⁴⁸⁶⁾ Dit het meegebring dat Suid-Afrika jurisdiksiegebiede gemeenskaplik aan die grondgebied van Suid-Afrika en Suidwes-Afrika opgeëis het. Met die wysiging van die Wet in 1977 is die omskrywing van Republiek geskrap met die gevolg dat die gewysigde bepalings nie op Suidwes-Afrika van toepassing gemaak is nie.⁴⁸⁷⁾ Die Wysigingswet het dan ook uitdruklik bepaal dat die bepalings van die Wet op Territoriale Waters met betrekking tot die territoriale waters en visserysone soos dit onmiddelik voor die inwerkingtreding van die wysigingswet bestaan het, steeds op die gebied van Suidwes-Afrika van toepassing is.⁴⁸⁸⁾

Hierdie situasie het bly voortbestaan totdat die Wet op Territoriale Waters, soos dit op Suidwes-Afrika van

486. Artikel 1 van Wet 87 van 1963

487. Artikel 1 van die Wysigingswet op Territoriale Waters No 98 van 1977

488. Artikel 4 van Wet 98 van 1977; cf Devine op cit 107-108; Annual Survey of South African Law 1977 op 58-59

toepassing was, by wyse van proklamasie herroep is.⁴⁸⁹⁾ Die proklamasie, bekend as die Proklamasie op die Territoriale Waters van Suidwes-Afrika, wat op 1 April 1981 in werking getree het, bevat bepalings soortgelyk aan dié in die Wet op Territoriale Waters (soos gewysig) wat insluit die bepalings van die 1958 Geneefse Konvensies waarna hierbo verwys word. Die gevolg hiervan is dat hoewel die jurisdiksiegebiede van die Penguin-eilande en dié van Suidwes-Afrika deur twee verskillende wetgewingstukke beheers word, beide voorsiening maak vir dieselfde reëls ten aansien van die bepaling en afbakening van hul onderskeie jurisdiksiegebiede.

Die spesifieke bepalings van toepassing op die Penguin-eilande en die gebied van Suidwes-Afrika word breedvoerig in die volgende Hoofstuk behandel.

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

489. Proklamasie AG 32 van 1979 uitgevaardig deur die Administrateur-generaal van Suidwes-Afrika kragtens die bevoegdheid aan hom verleen by Staatspresidents-proklamasie 181 van 19 Augustus 1977; Die AG Proklamasie is deur die Staatspresident kragtens Artikel 38(2) van die Wet op die Konstitusie van Suidwes-Afrika No 39 van 1968 op 1 November 1979 goedgekeur

HOOFSTUK IX : JURISDIKSIEGEBIEDE VAN DIE PENGUIN-EILANDE

Sodra aanvaar word dat die Penguin-eilande wel aan die vereistes soos gestel in die omskrywing van 'n eiland beantwoord, ontstaan die vraag tot watter mate hierdie eilande aanspraak op eie jurisdiksiegebiede het.

In ooreenstemming met die tradisionele uitgangspunt dat eilande, netsoos vastelandse gebiede, aanspraak op die see aanliggend tot hul kusgebiede het, word aanvaar dat daar nie tussen eilande en vastelandse gebiede onderskei word as dit kom by die toekenning van jurisdiksiegebiede nie.⁴⁹⁰⁾ Gevolglik is die Penguin-eilande, soos enige ander eilande, op jurisdiksiegebiede van hulle eie geregtig.

Die aansprake op die verskillende kategorieë jurisdiksiegebiede word vervolgens bespreek:

Interne waters

Weens die grootte van die Penguin-eilande wil dit voorkom asof geeneen oor inkepinge in hul kuslyn beskik wat sodanig is dat dit deur die trek van reguit basislyne as interne waters afgesluit kan word nie.⁴⁹¹⁾ Suid-Afrika maak ook glad nie van reguit basislyne gebruik nie en daar word in die Wet op Territoriale Waters slegs voorsiening gemaak dat die laagwatermerk as basislyn dien vanwaar die gebiedswaters van die Republiek gemeet word.⁴⁹²⁾

490. Supra bl 51-55

491. Supra vn 159

492. Artikel 2 van Wet 87 van 1963

Aangesien interne waters bekou word as daardie waters landwaarts van 'n ander basislyn as die laagwatermerk, vanwaar die gebiedswaters gemeet word, is daar dus geen sprake van interne waters waarop enige van die eilande geregtig is nie.⁴⁹³⁾

Gebiedswaters

Wat hierdie jurisdiksiegebied betref, word uitgegaan van die standpunt dat alle eilande, wat ookal hul grootte of geografiese ligging, ingevolge die Internasionale Reg 'n aanspraak op gebiedswaters het.⁴⁹⁴⁾ Hierdie standpunt is ook telkemale tydens die kodifikasiepogings bevestig wat uiteindelik daartoe gelei het dat daar uitdruklik voorsiening gemaak word dat die gebiedswaters van 'n eiland aan die hand van dieselfde bepalings van toepassing op ander vastelandse gebiede, bepaal word.⁴⁹⁵⁾

Daar word ook aanvaar dat sodra 'n staat soewereiniteit oor 'n eiland vestig daar terselfdertyd jurisdiksie oor die gebiedswaters rondom die eiland gevestig word. Die feit dat daar geen melding gemaak word van gebiedswaters in enige proklamasie of wetgewing waarkragtens die Penguin-eilande geannekseer is nie, beteken nie dat Brittanje afstand gedoen het van haar reg om gebiedswaters vir die eilande op te eis nie. Dit is heeltemal voldoende en in ooreenstemming met standaardpraktyk dat 'n verwysing na grondgebied ook 'n verwysing insluit na die waters wat

493. Artikel 5(1) KTSAS; Artikel 8(1) SK; cf Supra bl 56-57 vir 'n bespreking van interne waters

494. Supra bl 59

495. Artikel 121(2) SK; Sien ook supra bl 59-62

ingevolge die Internasionale Reg daaraan toekom. Afgesien hiervan dui die volgende aanhaling uit die Territorial Waters Jurisdiction Act van 1878 daarop dat Brittanje wel gebiedswaters vir die eilande opgeëis het: "..... the rightful jurisdiction of Her Majesty extends and has always extended over all other parts of Her Majesty's dominions to such a distance as is necessary for the defence and security of such dominions."⁴⁹⁶⁾

Gebiedswaters of die afbakening daarvan was ook nooit in geskil tydens die samesprekings tussen Duitsland en Brittanje oor die status van die Penguin-eilande nie.⁴⁹⁷⁾ Gevolglik moet aanvaar word dat toe Duitsland Britse soewereiniteit oor die eilande erken het, hy daarmee saam die aanspraak wat Brittanje op gebiedswaters sou hê, erken het. Duitsland het immers self gebiedswaters vir die vasteland opgeëis en daarop aangedring dat alle eilande wat ingevolge die Internasionale Reg aan die vasteland toekom (dws eilande wat binne die vasteland se gebiedswaters geleë is), by die Protektoraat-gebied ingesluit word.⁴⁹⁸⁾

Daar is ook getuienis dat die regering van die Unie van Suid-Afrika, waarby die eilande later ingelyf is, tydens konsessies toegestaan in 1918 vir die ontginning van diamante in die gebiedswaters van Suidwes-Afrika, 'n definitiewe onderskeid gemaak het tussen laasgenoemde gebiedswaters en die gebiedswaters rondom die Penguin-eilande.⁴⁹⁹⁾ Dit dien as verdere bewys dat die eilande wel oor gebiedswaters van hulle eie beskik.

496. Aanhaling uit Bouchez op cit 48

497. Supra bl 125-128

498. Supra bl 124-125

499. Sien Union of South Africa, Correspondence regarding permission to dredge for diamonds in the Territorial Waters off the Coast of the South-West African Protectorate

Soos reeds aangetoon, het Suid-Afrika na Republiekwording, in ooreenstemming met sy verdragverpligtinge onder die 1958 Geneefse Konvensies, wetgewing aangeneem wat gebiedswaters van 6 seemyl en later 12 seemyl ten opsigte van sy grondgebied, wat die Penguin-eilande insluit, opeis.⁵⁰⁰⁾ Hoewel hierdie bepalings op die tydstip toe dit aangekondig is, verder gegaan het as die verdragstand, word die beginsel van 'n 12 seemyl gebiedswaters vandag as deel van die volkeregtelike gewoontereg aanvaar.⁵⁰¹⁾ Hierdie beginsel word ook in die 1982 Seeregkonvensie uitdruklik bevestig.⁵⁰²⁾

Daar word dus tot die gevolgtrekking gekom dat elkeen van die Penguin-eilande oor gebiedswaters tot 'n maksimum van 12 seemyl, beskik.⁵⁰³⁾ Selfs al sou sommige van die eilande net as sogenaamde rotse, waarvan melding gemaak word in die 1982 Seeregkonvensie, beskou word, kwalifiseer hulle nog steeds vir gebiedswaters.⁵⁰⁴⁾

Voortspruitend uit die feit dat die Penguin-eilande oor gebiedswaters van hulle eie beskik, ontstaan die vraag of Suid-Afrika soewereiniteit oor ander eilande of rotse wat binne daardie gebiedswaters geleë is, mag uitoefen. Die vermoede dat eilande en rotse wat binne 'n kusstaat se gebiedswaters geleë is, aan die kusstaat toekom, geld netso

500. Artikel 2 van Wet 87 van 1963; supra bl 159-160

501. Supra bl 158-166 vir 'n bespreking van die toepassing van die beginsels van die Seereg in die Suid-Afrikaanse Reg

502. Artikel 3 SK

503. Weens die nabyheid van die eilande aan die Suidweskus sal daar 'n afbakening tussen die gebiedswaters van die eilande en die gebiedswaters van Suidwes-Afrika moet plaasvind wat 'n invloed op die omvang daarvan mag hê

504. Artikel 121(3) SK bepaal uitdruklik dat rotse wat onbewoonbaar of ekonomiese onlewensvatbaar is slegs op sekere jurisdiksiegebiede naamlik 'n eksklusiewe ekonomiese sone of 'n vastelandsplat geen aanspraak het nie

ten opsigte van eilande en rotse wat binne die gebiedswaters van 'n eiland waaroor territoriale soewereiniteit gevestig is, voorkom.⁵⁰⁵⁾

Op grond van hierdie reël bestaan daar die moontlikheid dat 'n formasie bekend as Black Sophie Rock, wat sowat 500 meter van Plumpudding-eiland geleë is, voordat Duitsland op die toneel verskyn het, binne die gebiedswaters van Plumpudding-eiland kon geval het en sodoende aan Brittanje toegekom het. Dit sou egter slegs die geval kon gewees het as Brittanje en Duitsland nie anders ooreengekom het nie. Soos reeds aangetoon, het Brittanje in die Protokol van 1886 afstand gedoen van soewereiniteit oor alle eilande en rotse behalwe dié genoem in die 1867 Royal Letters Patent.⁵⁰⁶⁾ Aangesien Black Sophie Rock nie by name in die Royal Letters Patent genoem word nie, moet dit beskou word as een van die sogenaamde "unnamed islets and rocks" waarvan Brittanje afstand gedoen het ten gunste van Duitsland - met die gevolg dat dit vandag aan Suidwes-Afrika/Namibië toekom.

Aangrensende Sone

Aangesien die Penguin-eilande oor gebiedswaters beskik, is daar geen rede waarom Suid-Afrika nie ook aanspraak op sones aangrensend tot hierdie gebiedswaters kan maak nie.⁵⁰⁷⁾ Reeds in die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone is voorsiening gemaak vir die daarstelling van 'n aangrensende sone van 12 seemyl waarin jurisdiksie ten aansien van doeane, fiskale, immigrasie en sanitasie opgeëis kan word.⁵⁰⁸⁾ Alhoewel daar in dié Konvensie geen spesifieke voorsiening gemaak word dat eilande aanspraak op 'n aangrensende sone het nie

505. Supra vn 406

506. Supra bl 127-128

507. Supra bl 63-65 vir 'n bespreking van hierdie jurisdiksiegebied

508. Artikel 24 KTSAS

moet, op grond van die gelyke behandeling wat eilande en vastelandse gebiede by die toekenning van seegebiede geniet, afgelei word dat die bepalings ten aansien van die aangrensende sone mutatis mutandis op eilande van toepassing is.

Ter bevestiging hiervan word daar in die 1982 Seeregkonvensie uitdruklik bepaal dat die aangrensende sone van 'n eiland aan die hand van dieselfde bepalings van toepassing op vastelandse gebiede, bepaal word.⁵⁰⁹⁾ Hiervolgens word voorsiening gemaak vir jurisdiksie ten aansien van die genoemde aangeleenthede binne 'n aangrensende sone van 24 seemyl, gemeet vanaf die basislyn waarvandaan die gebiedswaters strek.⁵¹⁰⁾ Selfs indien sommige van die Penguin-eilande net as rotse kwalifiseer, maak die Konvensie, soos in die geval van gebiedswaters, geen voorsiening dat sulke formasies van die aanspraak op 'n aangrensende sone uitgesluit is nie.⁵¹¹⁾

Soos reeds aangetoon, oefen Suid-Afrika die bevoegdthede wat normaalweg ten aansien van die aangrensende sone geld, tans binne sy 200 seemyl visserysone uit.⁵¹²⁾ Aangesien hierdie aanspraak heelwat verder gaan as wat die bepalings van sowel die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone as die 1982 Seeregkonvensie toelaat, en Suid-Afrika nog nooit werklik daarvolgens opgetree het nie, kan verwag word dat dit by wyse van wetswysiging in ooreenstemming gebring sal word met die aansprake van ander state wat duidelik nie die 24 seemyl grens oorskry nie.⁵¹³⁾

Die implikasie hiervan is dat dit ook ten opsigte van die Penguin-eilande behoort te geld tensy Suid-Afrika besluit

509. Artikel 121(2) SK

510. Artikel 33 SK

511. Artikel 121(3) SK

512. Supra bl 160

513. Surpa bl 63

om glad nie 'n aangrensende sone vir die eilande op te eis nie.

Ekonomiese of Visserysone

Die aanspraak wat Suid-Afrika op 'n visserysone ten opsigte van die Penguin-eilande maak, kan vandag as heeltemal in ooreenstemming met die algemene beginsels van die Seereg beskou word.

Ondanks die feit dat daar op die tydstip toe Suid-Afrika 'n visserysone van 12 seemyl en later 200 seemyl vir die Republiek, insluitend die Penguin-eilande, opgeëis het, geen voorsiening daarvoor in die 1958 Geneefse Konvensies gemaak is nie, het daar mettertyd op grond van soortgelyke aansprake deur ander state reëls ontwikkel wat hierdie aansprake as deel van die volkeregtelike gewoontereg bekragtig het.⁵¹⁴⁾ Die bevoegdhede wat Suid-Afrika ten aansien van sy visserysone mag uitoefen, word in die huidige statutêre bepalings omskryf met verwysing na regte en bevoegdhede wat op vis en visvangs in die gebiedswaters betrekking het.⁵¹⁵⁾

Aangesien die jurisdiksie wat in 'n visserysone uitgeoefen mag word normaalweg tot visbronne en die ontginning daarvan beperk is, het al hoe meer state wyer bevoegdhede ten aansien van hierdie sone begin uitoefen. Dit het daartoe gelei dat die visserysone algaande plek moes maak vir die instelling van 'n eksklusiewe ekonomiese sone waarbinne 'n staat soewereine regte ten opsigte van die lewende en nie-lewende bronne van die see tot 'n afstand van 200 seemyl van sy kuslyn kan uitoefen.⁵¹⁶⁾

514. Supra bl 66-67

515. Artikel 3 van die Wet op Territoriale Waters No 87 van 1963

516. Supra bl 67-68

Die algemene byval wat die eksklusiewe ekonomiese sone gevind het, het tot gevolg gehad dat heelwat state reeds vir hulleself sulke sones opgeëis het sodat dit vandag as deel van die volkeregtelike gewoontereg beskou kan word.⁵¹⁷⁾ Die 1982 Seeregkonvensie, waarin die eksklusiewe ekonomiese sone sy finale beslag gekry het, maak ook spesifiek voorsiening dat die eksklusiewe ekonomiese sone van 'n eiland bepaal moet word aan die hand van dieselfde bepalings van toepassing op vastelandse gebiede.⁵¹⁸⁾

Daar is egter, wat hierdie seegebied betref, 'n belangrike kwalifikasie wat in die 1982 Seeregkonvensie ten opsigte van sogenaamde rotse gestel word naamlik dat sodanige see-omslote formasies bewoonbaar of ekonomies lewensvatbaar moet wees ten einde op 'n eksklusiewe ekonomiese sone aanspraak te kan maak.⁵¹⁹⁾ Hoewel hierdie voorbehoudsbepaling nog nie deel van die volkeregtelike gewoontereg geword het nie bestaan die moontlikheid dat dit daartoe kan ontwikkel.⁵²⁰⁾ Afgesien hiervan sal die bepaling wel van belang wees sodra Suid-Afrika besluit om 'n party tot die 1982 Seeregkonvensie te word en die Konvensie in werking tree. Indien dit sou gebeur, voldoen die Penguin-eilande, soos reeds aangetoon, aan beide vereistes - met die gevolg dat hulle aansprake op eksklusiewe ekonomiese sones nie daardeur geraak sal word nie.

Dit staan Suid-Afrika dus vandag vry om die visserysone van die Republiek, met insluiting van die Penguin-eilande, in 'n eksklusiewe ekonomiese sone te omskep, selfs al tree die 1982 Seeregkonvensie nooit in werking nie.

517. Supra bl 71

518. Artikel 121(2) SK

519. Artikel 121(3) SK

520. Van die state wat 'n eksklusiewe ekonomiese sone opeis is dit nog net Mexiko wat statutêre bepalings gebaseer op Artikel 121(3) aanvaar het.

Die aanspraak van die Penguin-eilande op 'n ekonomiese of visserysone, 200 seemyl seewaarts, sal natuurlik 'n dramatiese effek uitoefen op sodanige sone wat Suidwes-Afrika vir homself opeis. Gevolglik sal daar 'n verdeling gebaseer op beginsels van regverdigheid gemaak moet word.

Vastelandsplat

Vroeër is reeds daarop gewys dat 'n eiland, netsoos 'n vastelandse gebied, 'n vastelandsplat kan genereer en die Penguin-eilande is geen uitsondering nie.

In die Wet op Territoriale Waters word die vastelandsplat van die Republiek omskryf met verwysing na die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat of enige ander konvensie in hierdie verband waarvan Suid-Afrika 'n party word.⁵²¹⁾ Aangesien die 1982 Seeregkonvensie nog nie in werking is nie en tot tyd en wyl Suid-Afrika 'n party daartoe word, is die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat nog van krag insoverre dit nie deur die ontwikkeling van volkeregtelike gewoontereg opgehef of gewysig is nie.

Volgens die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat is dieselfde kriteria ter bepaling van die omvang van die vastelandsplat sowel op 'n kusstaat as op 'n eiland van toepassing.⁵²²⁾ Hiervolgens word die vastelandsplat buite 'n staat se gebiedswaters beperk tot 'n diepte van 200 meter of tot waar die ontginning van die hulpbronne op of in die seebed moontlik is.⁵²³⁾ Hierdie kriteria, wat terselfdertyd die grondslag van 'n staat se aanspraak op 'n vastelandsplat vorm, het intussen 'n verskuiwing ondergaan

521. Artikel 7 van Wet 87 van 1963

522. Artikel 1(b) KVP

523. Artikel 1(a) KVP

en in plaas van diepte of ontginbaarheid, val die klem vandag op natuurlike verlenging van die landmassa.⁵²⁴⁾ Hiervolgens beskik 'n staat oor soewereine regte ten aansien van die hulpbronne op of in daardie gedeelte van die seebed buite sy gebiedswaters wat 'n natuurlike verlenging van sy landmassa of grondgebied verteenwoordig. Laasgenoemde vorm dan ook die belangrikste kriterium wat deur die 1982 Seeregkonvensie vir die afbakening van die vastelandsplat gestel word.⁵²⁵⁾

Indien die kriterium van natuurlike verlenging op die Penguin-eilande toegepas word, dan wil dit voorkom asof die eilande hulle eie vastelandsplat genereer wat by dié van die vasteland van Suidwes-Afrika aansluit. Beskikbare geologiese bronne dui egter daarop dat die vastelandsplat aanliggend tot die kus van Suidwes-Afrika in drie sones verdeel kan word naamlik die "inner, middle and outer shelves."⁵²⁶⁾ Al die eilande is op die "inner shelf", wat in die gebied 'n maksimum diepte van 150 meter het, geleë. Hiervolgens blyk dit onmoontlik te wees om, veral in die gebied seewaarts van die eilande, presies vas te stel tot waar die natuurlike verlengings van sowel die eilande as die vasteland se onderskeie landmassas strek. In so 'n geval moet die vastelandsplat beskou word as 'n natuurlike verlenging van sowel die vasteland as die eilande en gevolglik aan beide toekom.

Dit sal beteken dat daar, in die lig van die beginsels van regverdigheid, 'n verdeling of afbakening van die gemeenskaplike vastelandsplat moet plaasvind met inagneming van die effek wat die Penguin-eilande op die afbakening van die vastelandsplat as geheel sal hê. Hierdie aangeleentheid word in die volgende Hoofstuk bespreek.

524. Supra bl 75

525. Artikel 76(1) SK

526. R Swart "Aspects of the Geology of the Guano Islands off the West Coast of Namibia" Verslag van die Direktoraat: Geologiese Opname van die Departement van Ekonomiese Sake Suidwes-Afrika

Dieselfde argument wat geopper is om aan te toon waarom die Penguin-eilande nie in terme van die 1982 Seeregkonvensie as onbewoonbare of ekonomies onlewensvatbare rotse beskou kan word nie en gevolglik nie van hul aanspraak op 'n eksklusiewe ekonomiese sone ontnem kan word nie, geld netso ten aansien van die Penguin-eilande se aanspraak op 'n vastelandsplat.⁵²⁷⁾

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

527. Supra bl 175

HOOFSTUK X : AFBAKENING VAN DIE JURISDIKSIEGEBIEDE VAN DIE PENGUIN-EILANDE.

In die vorige Hoofstuk is ingegaan op die aard van die jurisdiksiegebiede waarop die Penguin-eilande kragtens die reëls van die Seereg geregtig is. Vervolgens word aandag gegee aan die wyse waarop hierdie jurisdiksiegebiede afgebaken word.

Soos reeds aangetoon, inkorporeer die Wet op Territoriale Waters al die bepalings van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone wat betrekking het op die bepaling van die omvang van 'n staat se gebiedswaters (dws artikel 3 tot 13 van die Konvensie) in die Suid-Afrikaanse reg.⁵²⁸⁾ Hierdie bepalings word mutatis mutandis by die bepaling van die omvang van die Republiek se visserysone toegepas. Die Wet maak ook voorsiening vir die inkorporasie van die bepalings van die Konvensie insake die Vastelandsplat.

Basislyne vir die afbakening van die Jurisdiksiegebiede.

Volgens artikel 3 van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone is die normale basislyn vanwaar die breedte van die gebiedswaters gemeet word, die laagwatermerk op die kuslyn, tensy die Konvensie anders bepaal.⁵²⁹⁾ In ooreenstemming met hierdie

528. Supra bl 159-161

529. Artikel 5 SK bevat 'n bepaling feitlik identies aan Artikel 3 KTSAS

bepaling word die laagwatermerk deur beide die Wet op Territoriale Waters en die Proklamasie op die Territoriale Waters van Suidwes-Afrika nader omskryf as "die laagste lyn tot waar die water van die see gedurende tydperke van gewone springgetye sak."⁵³⁰⁾

Dit is egter moontlik dat daar van die normale basislyn (dws laagwatermerk) afgewyk mag word. So kan dit die geval wees waar 'n laagwaterverwysingsvlak wat binne 'n kusstaat of eiland se gebiedswaters geleë is, gebruik word as basispunt ter bepaling van die basislyn vanwaar die breedte van die gebiedswaters bepaal word.⁵³¹⁾

Die effek van hierdie bepaling is dat 'n kusstaat of eiland se gebiedswaters op so 'n manier verder seewaarts uitgebrei kan word. Dit geld egter slegs vir daardie laagwaterverwysingsvlakke wat in 'n kusstaat of eiland se gebiedswaters voorkom en waaroor dieselfde kusstaat of eilandstaat soewereiniteit uitoefen. Gevolglik sal laagwaterverwysingsvlakke wat binne die gebiedswaters van die Penguin-eilande geleë is maar aan Suidwes-Afrika toekom, soos moontlik in die geval van Black Sophie Rock, nie kan dien as basispunte ter bepaling van die basislyn vanwaar Suidwes-Afrika se gebiedswaters gemeet word nie.

'n Ander moontlike afwyking van die normale basislyn kan ontstaan deur die gebruikmaking van reguit basislyne as gevolg van 'n onegalige kuslyn of die aanwesigheid van eilande in die nabyheid van die kuslyn.⁵³²⁾ Soos in die geval van laagwaterverwysingsvlakke, geld laasgenoemde

530. Artikel 1 van Wet 87 van 1963; Artikel 1 van Proklamasie AG 32 van 1979

531. Artikel 11(1) KTSAS; Artikel 13(1) SK

532. Artikel 4(1) KTSAS; Artikel 7(1) SK

slegs vir eilande wat aan die kusstaat toekom en wat binne sy eie gebiedswaters geleë is.

'n Derde moontlikheid is die geval van 'n baai wat deur die trek van 'n verbindingslyn tussen die natuurlike toegangspoorte afgesluit kan word; daardie lyn dien dan as basislyn vanwaar die gebiedswaters bepaal word.

Aangesien twee van die eilande, Penguin en Seal, in die baai van Lüderitz geleë is, is dit nodig om kortliks na enkele aspekte van die regime van baaie in die Internasionale Reg, te kyk.

Soos blyk uit die praktyk van state en die menings van skrywers, is daar reeds sedert die negentiende eeu in beginsel aanvaar dat, onderhewig aan sekere beperkings, 'n kusstaat deur wie se grondgebied 'n baai omsluit word, soewereiniteit daaroor kan uitoefen.⁵³³⁾

Afgesien hiervan het daar vóór die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone geen duidelike reëls bestaan oor veral twee belangrike aspekte nie, naamlik: die kriteria waarvolgens 'n inkeping in 'n kusgebied as 'n baai beskou word en die maksimum lengte van die basislyn waarmee die baai afgesluit word.⁵³⁴⁾

Hierdie tekortkominge het duidelik navore gekom in die North Atlantic Coast Fisheries arbitrasieszaak waarin die Hof bevind het dat die gebiedswaters van 'n kusstaat wat 'n baai omsluit, gemeet moet word vanaf "a straight line drawn across the body of water at the place where it ceases to have the configuration and characteristics of a bay. At all other places the three marine miles are to be measured

533. L J Bouchez The Regime of Bays in International Law 1964 op 27-101; 103-108

534. Churchill en Lowe op cit 30-31

following the sinuosities of the coast."⁵³⁵⁾ Alhoewel hierdie aangehaalde passasie 'n afwyking aandui van die algemene reël dat die laagwatermerk dien as basislyn vanwaar die gebiedswaters afgebaken word, bied dit geen antwoord op die vraag aan welke vereistes 'n baai moet voldoen ten einde as interne waters afgesluit te kan word nie. Hoewel die hof bereid was om in casu aan te beveel dat die maksimum lengte van die basislyn op 10 myl gestel word, was hy nogtans nie bereid om te bevestig dat dit reeds tot 'n volkeregtelike gewoonteregsreël ontwikkel het nie.⁵³⁶⁾

Dit was eers met die aanvaarding van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone dat daar duidelike reëls neergelê is waarvolgens bepaal kan word of 'n inkeping as baai kwalifiseer al dan nie.⁵³⁷⁾ Vir die doeleindes van die artikel word 'n baai omskryf as "a well-marked indentation whose penetration is in such proportion to the width of its mouth as to contain landlocked waters and constitute more than a mere curvature of the coast. An indentation shall not, however, be regarded as a bay unless its area is as large as, or larger than, that of the semi-circle whose diameter is a line drawn across the mouth of that indentation."⁵³⁸⁾

Indien die baai as gevolg van die aanwesigheid van eilande meer as een monding het, word die deursnee van die halfsirkel bepaal aan die hand van 'n lyn wat die somtotaal van die verbindingslyne tussen die verskillende mondings is.⁵³⁹⁾

535. G H Hackworth Digest of International Law 1940 vol I op 692

536. Ibid 693

537. Artikel 7 KTSAS; Hierdie reël is feitlik woordeliks in Artikel 10 van die 1982 Seeregkonvensie opgeneem

538. Artikel 7(2) KTSAS; Artikel 10(2) SK

539. Artikel 7(3) KTSAS; Artikel 7(3) SK

Voorsiening word ook gemaak dat eilande wat binne 'n baai geleë is, ingereken word by die bepaling van die oppervlakte van die baai.⁵⁴⁰⁾

Gebaseer op die aanvaarding deur die meerderheid state om die maksimum lengte van die basislyn waarmee die monding van 'n baai afgesluit word, op 24 myl te stel, is die volgende reël neergelê:

"If the distance between the low-water marks of the natural entrance points of a bay does not exceed twenty four miles, a closing line may be drawn between those two low-water marks, and the waters enclosed thereby shall be considered as internal waters."⁵⁴¹⁾

In daardie gevalle waar die afstand tussen die laagwatermerke van die natuurlike toegangspoorte 24 myl oorskry, word bepaal dat 'n reguit basislyn van 24 myl op so 'n wyse binne die baai getrek word dat die maksimum wateroppervlakte daardeur afgesluit word.⁵⁴²⁾

Historiese baaie en gevalle waar die metode van reguit basislyne (as gevolg van onegalige kuslyne) gebruik word ter bepaling van die breedte van die gebiedswaters, word uitdruklik van die werking van bogenoemde bepalinge uitgesluit.⁵⁴³⁾

Dit is belangrik om daarop te let dat bogenoemde bepalinge slegs van toepassing is op baaie wat deur die grondgebied

540. Ibid

541. Artikel 7(4) KTSAS; Artikel 10(4) SK

542. Artikel 7(5) KTSAS; Artikel 10(5) SK

543. Artikel 7(6) KTSAS; Artikel 10(6) SK; Vir 'n bespreking van Historiese Baaie sien GN Barrie "Historical Bays" Topical International Law 1979 133 ev; cf Bouchez op cit 199-302

van 'n enkele staat omsluit word.⁵⁴⁴⁾ Geen voorsiening word gemaak vir baaie wat deur die grondgebied van meer as een staat omsluit word nie. Uit die statepraktyk wil dit ook voorkom dat geen volkeregtelike gewoonteregsreël tot dusver in dié verband ontwikkel het nie.⁵⁴⁵⁾ Dit blyk ook dat die meerderheid skrywers die mening toegedaan is dat indien 'n baai deur meer as een staat omsluit word, die baai nie as interne waters afgesluit kan word nie maar dat die normale reël geld, naamlik dat die laagwatermerk dien as basislyn vanwaar die gebiedswaters gemeet word.⁵⁴⁶⁾ Daar word geargumenteer dat alle kusstate vrye toegang tot die Oop See behoort te hê. Deur 'n baai wat deur meer as een staat omsluit word as interne waters af te sluit sou inhou dat slegs daardie state wat in die ingang tot die baai geleë is, toegang tot die Oop See geniet aangesien daar geen reg van onskuldige deurvaart (innocent passage) deur 'n ander staat se interne waters bestaan nie.⁵⁴⁷⁾

Net soos in die geval van baaie wat deur die grondgebied van meer as een staat omsluit word, bestaan daar geen verdragsreëls wat die geval beheers waar eilande in 'n baai geleë is waaroor 'n vreemde staat soewereiniteit uitoefen nie. Geen relevante gevalle het in die statepraktyk voorgekom nie terwyl daar ook geen volkeregtelike gewoontereëls in dié verband ontwikkel het nie. Die rede is waarskynlik dat die kusstaat deur wie se grondgebied 'n baai omring word normaalweg self soewereiniteit uitoefen oor eilande wat in die baai voorkom.

Van al die sogenaamde baaie langs die kus van Suidwes-Afrika, met die uitsondering van Walvisbaai, is Lüderitz die enigste wat as 'n ware baai, soos hierbo

544. Artikel 7(1) KTSAS; Artikel 10(1) SK

545. Bouchez op cit 117-170

546. Ibid 173

547. Supra bl 56

beskryf, kwalifiseer. Die afstand tussen die natuurlike toegangspoorte tot die baai is slegs 6,2 kilometer (4 myl) terwyl die oppervlakte van die baai ook heelwat groter is as die oppervlakte van die halfsirkel wat deur so 'n sluitingslyn gevorm word. As gevolg van Penguin en Seal wat binne die baai van Lüderitz lê en, soos reeds aangetoon, Suid-Afrikaanse eilande is, wil dit voorkom nie sondermeer moontlik te wees om die baai as interne waters af te sluit nie, veral aangesien daar geen vrye toegang vanaf die eilande tot die Oop See en vice versa sal wees nie.

Dit kom dus daarop neer dat die baai nie as interne waters afgesluit kan word nie, tensy die voorstelle wat Bouchez ten opsigte van baaie wat deur meer as een staat omsluit word, aan die hand doen, op hierdie situasie van toepassing gemaak word. Hiervolgens kan die probleem op twee manier opgelos word.

Aan die eenkant word die baai, na aanleiding van die sogenaamde "rejection of sovereignty"-leerstuk, nie as interne waters afgesluit nie, maar dien die laagwatermerke van die baai en eilande as basislyne vanwaar die gebiedswaters gemeet word; terselfdertyd word Suid-Afrika vrye toegang tot sy eilande verseker op grond van die aanvaarde beginsel van onskuldige deurvaart deur Suidwes-Afrika se gebiedswaters.⁵⁴⁸⁾

Aan die anderkant kan die baai, na aanleiding van die sogenaamde "recognition of sovereignty"-leerstuk, wel as interne waters afgesluit word maar terselfdertyd vind daar 'n analoë toepassing van Artikel 5 van die 1958 Konvensie

548. Ibid 173-177

insake die Territoriale See en Aangrensende Sone plaas, wat bepaal dat waar gebiedswaters deur die toepassing van reguit basislyne as interne waters afgesluit word, 'n reg van onskuldige deurvaart deur daardie waters bestaan.⁵⁴⁹⁾

Indien die baai as interne waters afgesluit word beteken dit nie dat Penguin en Seal geen gebiedswaters van hulle eie sal hê nie. In dié verband is dit nodig om te verwys na 'n vroeëre opmerking ten opsigte van interne waters tot dien effekte dat eilande in baaie en riviermondings, wat as interne waters deur die trek van basislyne afgesluit word, oor geen gebiedswaters van hulle eie beskik nie.⁵⁵⁰⁾ Hierdie uitsondering op die reël dat alle eilande aanspraak op gebiedswaters het, kan slegs geld ten opsigte van eilande wat aan die kusstaat wie se grondgebied die baai of riviermonding omsluit behoort. Dit beteken dat Penguin en Seal steeds aanspraak op gebiedswaters van hul eie het wat teenoor Suidwes-Afrika se aanspraak op gebiedswaters in die baai afgebaken moet word.

Dit blyk dus dat tensy daar van die normale basislyn afgewyk word in gevalle soos hierbo bespreek, die gebiedswaters en visserysone van sowel die Penguin-eilande as Suidwes-Afrika vanaf hulle onderskeie laagwatermerke bepaal moet word.

Afbakening van die Jurisdiksiegebiede

Hiermee is die aangeleentheid egter nie afgehandel nie en wel omrede die besondere ligging van die Penguin-eilande meebring dat die jurisdiksiegebiede van die eilande tot 'n groot mate met die jurisdiksiegebiede van Suidwes-Afrika oorvleuel. Gevolglik sal daar 'n afbakening van die onderskeie jurisdiksiegebiede moet plaasvind.

549. Ibid 177-182

550. Supra bl 60-61

Alvorens daar aan die spesifieke afbakenings aandag gegee word, is dit belangrik om daarop te let dat die relevante bepalings impliseer dat state met mekaar ooreenkom oor 'n wyse van afbakening. Aangesien Suidwes-Afrika nog nie 'n soewerein onafhanklike staat is nie, ontstaan die vraag of daar regsgeldig ooreenkomste met Suid-Afrika of enige ander staat aangegaan kan word.

Of 'n staatlike entiteit reeds vóór sy onafhanklikheid ooreenkomste kan aangaan wat deur die Internasionale Reg beheers word, het reeds verskeie male in die Suid-Afrikaanse staatsbestel na vore gekom.⁵⁵¹⁾ Hierdie problematiek kan nie hier volledig in behandeling geneem word nie. Sommige skrywers staan afwysend teen so 'n moontlikheid, maar dit skyn tog vir ander asof die moontlikheid nie heeltemal uitgesluit is dat sodanige entiteite beskou kan word om oor genoegsame internasionale regspersoonlikheid te beskik sodat ooreenkomste deur hulle aangegaan, in bepaalde gevalle gelding onder die Internasionale Reg kan geniet.⁵⁵²⁾

Gebiedswaters

Vroeër is reeds daarop gewys dat al die Penguin-eilande binne 6 seemyl van Suidwes-Afrika se kuslyn geleë is, wat aansienlik nader is as die maksimum breedte van die gebiedswaters wat sowel die Penguin-eilande as die vasteland van Suidwes-Afrika ingevolge die Seereg kan genereer.

551. cf M P Olivier "n Juridiese Evaluering van Soewereiniteitsvestiging en Oordrag van Owerheidsgesag met besondere verwysing na die Suid-Afrikaanse situasie" Ongepubliseerde Doktorale Proefskrif Universiteit van Suid-Afrika 1986 op 350-358

552. cf Ibid 355-356

Soos reeds aangetoon, maak beide die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone en die 1982 Seeregkonvensie vir hierdie situasie voorsiening.⁵⁵³⁾ Daarvolgens word bepaal dat waar die kuslyne van twee state teenoorliggend is en die state nie ooreen kan kom oor 'n wyse van afbakening nie, die gebiedswaters van enige van die twee state nie verby die mediaanlyn sal strek nie tensy daar as gevolg van 'n historiese titel of ander buitengewone omstandighede (special circumstances) 'n afwyking daarvan geregverdig is.⁵⁵⁴⁾ Die mediaanlyn word beskryf as 'n lyn "equidistant from the nearest points on the baselines from which the breadth of the territorial seas of each of the two states is measured."⁵⁵⁵⁾

Sover vasgestel kan word bestaan daar geen historiese titel wat moontlik 'n effek op die afbakening van die gebiedswaters van die Penguin-eilande teenoor dié van Suidwes-Afrika mag hê nie.

Omdat "special circumstances" nie deur óf die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone óf die 1982 Seeregkonvensie omskryf word nie, is dit moeilik om 'n spesifieke inhoud of betekenis daaraan te gee. Hoewel sommige skrywers van mening is dat eilande wat teen 'n vreemde staat se kus geleë is, soos in die geval van die Penguin-eilande, juis sodanige "special circumstances" daarstel, kon daar geen afdoende bewys uit die statepraktyk gevind word wat hierdie standpunt ongekwalifiseerd steun nie. Dit wil voorkom asof elke geval op sy eie meriete aan die hand van beginsels van regverdigheid (equity) beoordeel moet word. Die blote aanwesigheid van eilande naby die kus van 'n vreemde staat kan nie opsig self voldoende geag word

553. Supra bl 84 en 89

554. Artikel 12(1) KTSAS; Artikel 15 SK

555. Ibid

om 'n afwyking van die mediaanlyn te regverdig nie. Netso min as wat eilande nie per se as "special circumstances" beskou kan word nie, netso min behoort eilande slegs vanweë hul geografiese ligging as sodanig hanteer te word. Bykomstig tot ligging sal daar na ander faktore gekyk moet word soos die aantal eilande betrokke, hul grootte, die lengte van die kusstaat se kuslyn en die effek wat die eilande op die jurisdiksiegebiede van die kusstaat sal hê. Sodra al hierdie faktore en ander wat moontlik in 'n gegewe geval ter sprake kan kom, in ag geneem word, mag daar tot die gevolgtrekking geraak word dat 'n streng toepassing van mediaanlynafbakening 'n onregverdige resultaat tot gevolg sal hê.

Vanweë die Penguin-eilande se grootte, die lengte van Suidwes-Afrika se kuslyn en die geringe effek wat die eilande se gebiedswaters op die omvang van die gebiedswaters van Suidwes-Afrika sal hê, behoort daar nie van die mediaanlyn afgewyk te word nie.

In die lig hiervan word aan die hand gedoen dat, tensy daar 'n ander reëling deur ooreenkoms bereik kan word, die seegrens tussen Suid-Afrika en Suidwes-Afrika, landwaarts van die Penguin-eilande, by wyse van mediaanlynafbakening bepaal moet word terwyl die gebiedswaters van die eilande, seewaarts tot 12 seemyl strek.

Aangrensende Sones

Voorheen is reeds daarop gewys dat Suid-Afrika kragtens die Wet op Territoriale Waters, die bevoegdhede wat normaalweg ten aansien van die aangrensende sone geld, binne sy 200 seemyl visserysone uitoefen.⁵⁵⁶⁾ Aangesien die Prokla-

556. Supra bl 160

masie op die Territoriale Waters van Suidwes-Afrika 'n gelykluidende bepaling bevat, geld dieselfde reëling ten opsigte van Suidwes-Afrika.⁵⁵⁷⁾

Sou Suid-Afrika en Suidwes-Afrika besluit om hulle onderskeie statutêre bepalings te wysig ten einde hulle in staat te stel om, in ooreenstemming met die statepraktyk en die bepalings van die 1982 Seeregkonvensie, aangrensende sones vir hulle onderskeie gebiede op te eis, en sou Suid-Afrika inderdaad sulke sones vir die Penguin-eilande opeis, sal daar 'n afbakening van hierdie sones tussen die Penguin-eilande en die vasteland van Suidwes-Afrika moet plaasvind. Landwaarts van die Penguin-eilande sal die afbakening op dieselfde wyse as die gebiedswaters geskied terwyl die aangrensende sones van die eilande seewaarts tot 'n afstand waarop die partye mag ooreenkom, maar nie verder as 24 seemyl nie, sal strek.

Vastelandsplat

Omdat alles daarop dui dat die Penguin-eilande en die vasteland van Suidwes-Afrika dieselfde vastelandsplat deel, sal daar 'n afbakening moet plaasvind aan die hand van die beginsels van toepassing op die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende state.

In hierdie verband is dit belangrik om daarop te let dat die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat 'n verpligting op sodanige state plaas om deur ooreenkoms 'n aanvaarbare oplossing te vind vir die afbakening van die vastelandsplat tussen hulle.⁵⁵⁸⁾ Slegs by gebrek aan ooreenkoms en tensy 'n ander grenslyn deur "special circumstances"

557. Artikel 4 van Proklamasie AG 32 van 1979

558. Supra vn 282

geregverdig is, word die vastelandsplat met behulp van die "equidistant"-beginsel afgebaken.⁵⁵⁹⁾

Die vraag wat ter sprake kom, is of in die geval van die Penguin-eilande omstandighede bestaan wat vir die doeleindes van die afbakening van die vastelandsplat as "special circumstances" beskou kan word ten einde 'n afwyking van die "equidistant"-beginsel te regverdig.

Soos in die geval van die 1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone word geen omskrywing van "special circumstances" in die 1958 Konvensie insake die Vastelandsplat gegee nie. Gevolglik moet daar aan die hand van die statepraktyk en die uitsprake van internasionale howe vasgestel word watter inhoud en betekenis aan die begrip "special circumstances" gegee moet word.

Ongelukkig het die vraag na "special circumstances" nog slegs ter sprake gekom in gevalle waar dit gegaan het oor effek wat eilande het op die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende vastelande.⁵⁶⁰⁾ Daardie gevalle verskil in 'n belangrike opsig van dié van die Penguin-eilande vir die doeleindes van die vraag of by afbakening van die vastelandsplat "special circumstances" teenwoordig is. In laasgenoemde geval is daar geen sprake van teenoorliggende vastelande met eilande daartussen nie maar slegs van 'n afbakeningsprobleem tussen die eilande self en die teenoorliggende vasteland. Nêrens kon daar gesag gevind word wat spesifiek vir hierdie situasie

559. Ibid

560. Supra bl 92-110

voorsiening maak nie. Daar sal dus na analogie van die ander gevalle 'n antwoord hierop gevind moet word.

Op hierdie stadium is dit nodig om daarop te wys dat ten spyte van die feit dat daar reeds aangevoer is dat in die geval van die Penguin-eilande geen "special circumstances" bestaan vir die doeleindes van die afbakening van die gebiedswaters bestaan nie, die afleiding nie sonder meer gemaak kan word dat dit ook die geval is ten aansien van die afbakening van die vastelandsplat nie.⁵⁶¹⁾ Alhoewel die afbakeningsbepalings ten opsigte van beide die vastelandsplat en die gebiedswaters die invloed van "special circumstances" erken, verskil die jurisdiksiegebiede waarop dit betrekking het grootliks van mekaar. Dit bring mee dat 'n afbakening wat as onregverdig in die geval van die vastelandsplat beskou kan word, nie noodwendig dieselfde gevolge sal hê in die geval van gebiedswaters nie en vice versa.

By die bespreking van die afbakeningsbeginsels ten opsigte van die vastelandsplat is reeds daarop gewys dat eilande nie per se nie as "special circumstances" hanteer kan word nie hoewel hulle oor eienskappe mag beskik wat daartoe kan bydra.⁵⁶²⁾ Die eienskappe of faktore wat al in die statepraktyk ter sprake gekom het, is grootte, aantal, ligging, konfigurasie van die kuslyn en selfs bevolking.⁵⁶³⁾ Hierdie faktore word aangevoer as "equitable principles" om 'n afwyking van die streng toepassing van die "equidistant" beginsel te regverdig.

561. Supra bl 189

562. Supra bl 95

563. Supra bl 97-110

Die belangrikste van hierdie faktore is sekerlik die ligging van 'n eiland. Hoewel daar geen gesag te vinde is wat daarop dui, dat 'n eiland slegs vanweë sy ligging, aanspraak op 'n vastelandsplat ontnem kan word nie, kan ligging wel relevant wees indien dit die afbakening slyn sodanig beïnvloed dat dit die reg wat 'n teenoorliggende kusstaat op die vastelandsplat het, daardeur in die gedrang bring.

Dit blyk dan ook duidelik uit die bespreking van die tendense wat in die statepraktyk ten opsigte van die effek van eilande op die afbakening van die vastelandsplat tussen teenoorliggende state waarneembaar is, dat die "equidistant"-beginsel as die primêre metode van afbakening beskou word waarvan slegs in buitengewone omstandighede afgewyk word.⁵⁶⁴⁾ Hierdie omstandighede hang telkens daarvan af watter effek die eilande, hoofsaaklik vanweë hulle ligging, op die afbakening het. Dit wil voorkom dat hoe verder eilande van hulle eie kusstaat en nader aan die kuslyn van 'n vreemde staat geleë is, hoe groter is die effek wat hulle op die afbakening van die vastelandsplat het en neem die gewig wat aan hulle toegeken word ter bepaling van die afbakening slyn dienoooreenkomstig af. Laasgenoemde beteken nie dat 'n eiland sy reg op 'n vastelandsplat ontnem word nie maar slegs dat daar ter wille van die beginsels van regverdigheid (equity) 'n meer regverdige verdeling van die vastelandsplat gemaak word. Daar moet dus 'n balans gevind word tussen die toepassing van "equidistant"-beginsel aan die een kant en die sogenaamde "equitable principles" aan die ander kant.

564. loc cit

Dit is dan ook skynbaar die bedoeling met die verwysing na 'n "equitable solution" in die 1982 Seeregkonvensie.⁵⁶⁵⁾

Na analogie van bogenoemde afbakeningsbeginsels en tendense in die statepraktyk wil dit voorkom asof die Penguin-eilande, vanweë hulle ligging, 'n "disproportionately distorting effect" op die afbakening van die vastelandsplat het en gevolglik as "special circumstances" beskou kan word. Ander faktore soos die grootte van die eilande en hulle getal kan verder daartoe bydra om aan te toon dat 'n streng toepassing van die "equidistant"-beginsel sal lei tot 'n onregverdigte verdeling van die vastelandsplat.

Gevolglik word daar aan die hand gedoen dat daar, soos in die geval van die Channel Islands in die Franco-British Arbitration Case, slegs 'n enklawe-seegebied van 12 seemyl aan die Penguin-eilande toegelaat word.⁵⁶⁶⁾ Dit beteken dat die vastelandsplat landwaarts van die Penguin-eilande by wyse van mediaanlynafbakening bepaal moet word terwyl die vastelandsplat van die eilande seewaarts tot 12 seemyl strek. In effek kom dit daarop neer dat die afbakeningslyne van die vastelandsplat ooreenstem met die afbakeningslyne van die gebiedswaters.⁵⁶⁷⁾

Hierdie resultaat skyn in ooreenstemming te wees met die oogmerke van die 1982 Seeregkonvensie naamlik om 'n "equitable solution" te bewerkstellig aan die hand van die reëls van die Internasionale Reg.

565. Supra bl 114-115

566. Supra bl 106

567. Supra bl 189

Ekonomiese of Visserysones

Soos reeds aangetoon, word daar vir beide die Penguin-eilande en die gebied van Suidwes-Afrika visserysones opgeëis wat teenoor mekaar afgebaken moet word.⁵⁶⁸⁾

Afgesien daarvan dat die 1958 Geneefse Konvensies geen voorsiening maak vir die afbakening van die visserysone nie, blyk dit uit die statepraktyk en die beslissings van internasionale howe dat die afbakeningsbeginsels wat ten opsigte van die gebiedswaters en veral die vastelandsplat geld, netso by die afbakening van die visserysone toegepas word.⁵⁶⁹⁾ Dit is dan ook opvallend dat die 1982 Seeregkonvensie identiese bepalinge bevat ten opsigte van die afbakening van die eksklusiewe ekonomiese sone en die vastelandsplat.⁵⁷⁰⁾ Alhoewel beide hierdie bepalinge vereis dat die afbakening by wyse van ooreenkoms op die basis van die reëls van Internasionale Reg moet geskied ten einde 'n regverdigte oplossing te bereik, verwys dit nie noodwendig na dieselfde reëls nie - veral aangesien die jurisdiksie-gebiede, soos reeds aangetoon, grootliks van mekaar verskil en die afbakening daarom nie altyd dieselfde resultaat tot gevolg mag hê nie.⁵⁷¹⁾ Ten spyte hiervan en veral omdat daar nog nie eie afbakeningsbeginsels vir die eksklusiewe ekonomiese sone ontwikkel het nie, dui die statepraktyk wel daarop dat die afbakeningsbeginsels wat ten opsigte van die vastelandsplat geld, netso op die eksklusiewe ekonomiese sone toegepas word - dws die "equidistant"-beginsel tensy "special circumstances" 'n ander oplossing regverdig.⁵⁷²⁾

568. Supra bl 175-176

569. Supra bl 118

570. Supra bl 117

571. loc cit

572. Supra bl 118

Die vraag ontstaan of dieselfde faktore wat by die afbakening van die vastelandsplat ten aansien van die Penguin-eilande in ag geneem is, ook by die afbakening van die visserysone of indien 'n eksklusiewe ekonomiese sone opgeëis word, ook by die afbakening van laasgenoemde, geld.

Dit word aan die hand gedoen dat faktore soos die ligging, getal en grootte van die eilande ook by die afbakening van die ekonomiese of visserysone daartoe kan bydra dat die eilande 'n onregverdige verdeling van die 200 seemyl sone as geheel tot gevolg sal hê. Dieselfde argumente wat geopper is ten aansien van die effek wat die eilande op die afbakening van vastelandsplat het, is netso geldig ten aansien van die ekonomiese of visserysone.⁵⁷³⁾ Dit is ook belangrik om daarop te wys dat die Penguin-eilande gesamentlik nie meer as 200 hektaar beslaan nie terwyl die vastelandse gebied van Suidwes-Afrika oor 'n oppervlakte van 82 314 500 hektaar strek en oor 'n kuslyn van 1 280 kilometer beskik. Die twee eilande, Penguin en Seal, wat in Lüderitzbaai geleë is en gevolglik nie in staat is om ekonomiese of visserysone te genereer nie, se gesamentlike oppervlakte beslaan reeds meer as 80 hektaar. Dit blyk gevolglik dat slegs die oorblywende eilande met 'n oppervlakte van ongeveer 120 hektaar, ekonomiese of visserysone kan genereer.

Indien die "equidistant"-beginsel toepassing vind en toegelaat word dat die ekonomiese of visserysone van die eilande seewaarts tot 200 seemyl strek, sal die aanspraak van die eilande na beraming sowat 14-16 % van die totale 200 seemyl sone langs die Suidweskus verteenwoordig. Die disproporsionaliteit tussen die grootte van die landmassa en die grootte van die eilande wat hierdie sone kan

573. Supra bl 193-194

genereer teenoor die persentasie van die totale sone wat volgens hierdie beginsels aan die eilande toegeken staan te word, spreek vanself.

As verder in ag geneem word dat die ekonomiese of visserysone in die Internasionale Reg ontwikkel het om as onderbou te dien vir die bevrediging van die groeiende ekonomiese behoeftes van kus- en eilandgemeenskappe, kan dit beswaarlik as regverdiging vir die Penguin-eilande se aansprake aangevoer word. Wat laasgenoemde betref is dit interessant om daarop te let dat in die Franco-British Arbitration Case die Hof slegs bereid was om aan die Channel Islands, wat oor 'n bevolking van meer as 50 000 beskik, slegs 'n visserysone van 12 seemyl toe te laat.⁵⁷⁴⁾

Daar kan dus tot geen ander gevolgtrekking geraak word dat die Penguin-eilande slegs op 'n 12 seemyl-enklawe geregtig behoort te wees nie.

So 'n resultaat is nie slegs in ooreenstemming met die statepraktyk nie maar skyn in die besondere omstandighede 'n regverdige oplossing te wees wat in ooreenstemming is met die reëls van die Internasionale Reg.

574. Supra bl 106

LYS VAN AFKORTINGS

AJIL	American Journal of International Law
AYIL	Australian Yearbook of International Law
BYIL	The British Yearbook of International Law
ICJ Rep	International Court of Justice Reports
ICLQ	The International and Comparative Law Quarterly
ILM	International Legal Materials
ILQ	The International Law Quarterly
IYIL	The Italian Yearbook of International Law
KTSAS	1958 Konvensie insake die Territoriale See en Aangrensende Sone
KVP	1958 Konvensie insake die Vastelandsplat
LoN Doc	Law of Nations Document
NYIL	Netherlands Yearbook of International Law
ODILJ	Ocean Development and International Law Journal
PCIJ	Permanent Court of International Justice
SAYIL	South African Yearbook of International Law
SK	1982 Seeregkonvensie
SWA	Suidwes-Afrika
THRHR	Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg
UNCLOS	United Nations Convention on the Law of the Sea
UN Doc	United Nations Document
UNGA Res	United Nations General Assembly Resolution
UNRIAA	United Nations Reports of International Arbitral Awards
UNTS	United Nations Treaty Series
VN	Verenigde Nasies
vn	voetnoot
VSA	Verenigde State van Amerika
YILC	Yearbook of the International Law Commission

BIBLIOGRAFIEBOEKE EN TYDSKRIFTE:

Abad Santos V & Lennhoff C D T "The Taganak Island Lighthouse Dispute" 45 AJIL 1951 680

Akehurst M "The Hierarchy of the Sources of International Law" 47 BYIL 1974-75 273

Anand R P Origin and Development of the Law of the Sea History of International Law Revisited Den Haag Martinus Nijhoff 1983

Anand R P (red) Law of the Sea : Caracas and Beyond Developments in International Law vol 3 Den Haag Martinus Nijhoff 1980

Barnes M (red) The Best of Lawrence Green Johannesburg Penguin 1985

Barston R P & Birnie P (red) The Maritime Dimension 1980

Barrie G N Topical International Law Durban Butterworth 1979

Bennet T W et al (red) The Law of the Sea Kaapstad Juta 1986

Bouchez L J The Regime of Bays in International Law Leiden A W Sijthoff 1964

Bowett D W The Legal Regime of Islands in International Law New York Oceana 1979

Brand C "The Legal Relevance of South African Insular Formations off the SWA/Namibian Coast" Sea Changes : The Developing Régime of the Sea in Law and in State Practice No 4 1986 88

Brown E D The Areas within National Jurisdiction Londen Stevens & Sons 1974

Brown E D The Legal Regime of Hydrospace Londen Stevens & Sons 1971

Brown E D "Rockall and the Limits of National Jurisdiction of the United Kingdom" Part I Marine Policy vol 2 No 3 July 1978 181

Brownlie I (red) Basic Documents in International Law Londen Oxford 1984

Brownlie I Principles of Public International Law Londen Oxford 1979

- Burmester H "The Torres Strait Treaty : Ocean Boundary Delimitation by Agreement" 76 AJIL 1982 321
- Clarke D "The Sequential Exploitation of the Guano Islands off the South West African Coast" Opstel van 'n Derdejaarstudent in Geografie Universiteit van Stellenbosch 1975
- Clement A J "Facts and Figures on the Islands off South West Africa" SWA Annual 1981 73
- Charney J I "Ocean Boundaries Between Nations : A Theory for Progress" 78 AJIL 1984 582
- Churchill R R & Lowe A V The Law of the Sea Manchester University Press 1983
- Colombos C J The International Law of the Sea Londen Longmans 1967
- Conforti B "The Exclusive Economic Zone : Some Transitional Law Problems" vol V IYIL 1980-1981 14
- Davies O "Pleistocene Raised Beaches in South West Africa" Congreso Geologico Internacional 1956 1959 347
- Dannhauser J A "Die Geografiese Grense van die Republiek van Suid-Afrika - 'n Studie in Internasionale Verhoudinge" Ongepubliseerde Doktorale Proefskrif Universiteit van die Oranje Vrystaat 1974
- Dannhauser J A "Die Bepaling van die Seegrense van die Republiek van Suid-Afrika" Politikon vol 3 No 1 Junie 1976 29
- Devine D J "Some Observations on South African Maritime Zone Legislation" Sea Changes: The Developing Régime of the Sea in Law and in State Practice No 1 1985 107
- Devine D J "Southern Africa and the Law of the Sea: Problems Common, Uncommon and Unique" Professorale Intreerede 19 Maart 1986
- Dubner B H The Law of Territorial Waters of Mid-Ocean Archipelagos and Archipelagic States Den Haag Martinus Nijhoff 1976
- Dugard J The South West Africa/Namibia Dispute Documents and Scholarly Writings on the Controversy Between South Africa and the United Nations Berkeley University of California Press 1973
- Dugard J "Public International Law" Annual Survey of South African Law 1977 58
- Dupuy R-J The Law of the Sea Leiden A W Sijthoff 1974

Evans A E "Judicial Decisions Aegean Sea Continental Shelf Case (Greece v Turkey) (Jurisdiction)" 73 AJIL 1979 493

Extavour W C The Exclusive Economic Zone: A Study of the Evolution and Progressive Development of the International Law of the Sea Genève Collection de Droit International 1981

Fentress M A "Maritime Boundary Dispute Settlement: The Nonemergence of Guiding Principles" 15 The Georgia Journal of International and Comparative Law 1985 591

Fitzmaurice G "The Law and Procedure of the International Court of Justice 1951-54" 32 BYIL 1955-56 20

Fitzmaurice G "Some Results of the Geneva Conference on the Law of the Sea" 8 ICLQ 1959 73

Goldie L F E "The International Court of Justice's 'Natural Prolongation' and the Continental Shelf Problem of Islands" 4 NYIL 1973 237

Gounaris E "The Delimitation of the Continental Shelf of Islands: Some Observations" 33 Revue Hellénique de Droit International 1980 111

Green L G At Daybreak for the Isles Kaapstad Howard E Timmins 1950

Gross L "The Dispute between Greece and Turkey Concerning the Continental Shelf in the Aegean" 71 AJIL 1977 31

Hackworth G H Digest of International Law vol I Washington United States Government Printing Office 1940

Habibur Rahman M H "Impact of the Law of the Sea Convention on the Régime for Islands: Problems for the Coastal State in asserting claims to 'new born' Islands in Maritime Zones" 34 ICLQ 1985 368

Hertslet E The Map of Africa by Treaty vol I, II, III Londen Frank Cass & Co Ltd 1967

Heins J "The Role of Insular Formations in the Generation and Delimitation of Maritime Zones" Sea Changes : The Developing Régime of the Sea in Law and in State Practice No 2 1985 63

Hodge A L Angra Pequena Inaugural - Dissertation Edinburgh William Hodge & Co Ltd 1936

Hodgson R D "Islands: Normal and Special Circumstances" Gamble J K & Pontecorvo G (red) Law of the Sea: The Emerging Regime of the Oceans 1974 137

Howard L A "Third UNCLOS and the treaty/custom dichotomy" 16 Texas International Law Journal 1981 321

Jacovides A J "Three aspects of the Law of the Sea: Islands, Delimitation and Dispute Settlement" Marine Policy vol 3 October 1979 278

Jagota S P Maritime Boundary Publications on Ocean Developments vol 9 Dordrecht Martinus Nijhoff 1985

Jennings R Y The Acquisition of Territory in International Law Manchester University Press 1963

Johnson D H N "Artificial Islands" 4 ILQ 1951 203

Johnson D H N "International Court of Justice declines jurisdiction again "The Aegean Sea Continental Shelf Case)" 7 AYIL 1981 309

Kaiser E (red) Die Diamantenwüste Südwest-Afrikas vol I & II 1926

Karl D E "Islands and the Delimitation of the Continental Shelf: A Framework for Analysis" 71 AJIL 1977 642

Keesing's Contemporary Archives vol XXX April 1984 32781

Labuschagne J M T "Interstaatlike Verdrae en Wetsuitleg" THRHR 1981 292

Lagoni R "Interim Measures Pending Maritime Delimitation Agreements" 78 AJIL 1984 345

Lee L T "The Law of the Sea Convention and Third States" 77 AJIL 1983 541

Logan R F "The Central Namib Desert South West Africa" National Academy of Sciences - National Research Council Publication 1960 758

Lowe A V "The Development of the Concept of the Contiguous Zone" 52 BYIL 1981 109

Macrae L M "Customary International Law and the United Nations' Law of the Sea Treaty" 13 California Western International Journal 1983 181

McDougal M S & Burke W T The Public Order of the Oceans A Contemporary International Law of the Sea New Haven Yale University Press 1962

McDorman T L "The 1982 Law of the Sea Convention: The First Year" 15 Journal of Maritime Law and Commerce 1984 211

McNair Lord International Law Opinions Selected and Annotated vol 1 Peace Cambrindge at the University Press 1956

Murray L G et al "The Geological Environment of Some Diamond Deposits off the Coast of South West Africa" The Geology of the East Atlantic Continental Margin General and Economic Paper F M Delany (red) 1970 123

Nordquist M et al (red) New Directions in the Law of the Sea Documents vol III Londen Oceana 1980

O'Connell D P The International Law of the Sea I A Shearer (red) vol I Oxford Claredon Press 1982

O'Connell D P The International Law of the Sea I A Shearer (red) vol II Oxford Claredon Press 1984

Olivier M P "n Juridiese Evaluering van Soewereiniteitsvestiging en Oordrag van Owerheidsgesag met besondere verwysing na die Suid-Afrikaanse situasie" Ongepubliseerde Doktorale Proefskrif Universiteit van Suid-Afrika 1986

Otzen M Historical Review of Diamond Taxation and Mining Legislation in South West Africa Kimberley 1952

Oudendijk J K Status and Extent of Adjacent Waters - A Historical Orientation Leiden A W Sijthoff 1970

Oxman B H "The Third United Nations Conference on the Law of the Sea: The Tenth Session (1981)" 76 AJIL 1982

Prescott J R V The Maritime Political Boundaries of the World Londen Methuen 1985

Prinsloo D S "Walvis Bay and the Penguin Islands: Background and Status" Study Report No 8 November 1977

Rand R W "The Biology of Guano-producing Sea-birds Composition of Colonies on the South West African Islands" Investigational Report No 46 June 1963

Rhee S-M Equitable Solutions to the Maritime Boundary Dispute between the United States and Canada in the Gulf of Maine" 75 AJIL 1981 590

Rhee S-M "Sea Boundary Delimitation between States before World War II" 76 AJIL 1982 555

Rosenne S (red) League of Nations Conference for the Codification of International Law 1930 vol II Londen Oceana 1975

Rozakis C L & Stephanou C A (red) The New Law of the Sea Elsevier Science Publishers B V 1983

Shaughnessy P D "Historical Population Levels of Seals and Seabirds on Islands off Southern Africa, with Special Reference to Seal Island, False Bay" Investigational Report No 127 1984

Simmonds K R "The Status of the UN Convention on the Law of the Sea 1982" 34 ICLQ 1985 359

Smith R W Exclusive Economic Zone Claims An Analysis and Primary Documents Dordrecht Martinus Nijhoff 1986

Sohn L B "The Law of the Sea: Customary International Law Developments" 34 American University Law Review 1985 271

South African Sailing Directions vol II The Coasts of South West Africa and the Republic of South Africa from the Kunene River to Cape Hangklip (Second Edition) Hydrographer South African Navy 1979

Starke J G Introduction to International Law Londen Butterworths 1984

Stassen J C "South Africa's Jurisdictional Claims to Areas of the Seas" 3 SAYIL 1977 149

Stevenson J R & Oxman B H "The Preparations for the Law of the Sea Conference" 68 AJIL 1974 3

Swart R "Aspects of the Geology of the Guano Islands off the West Coast of Namibia" Verslag van die Direktoraat: Geologiese Opname van die Departement van Ekonomiese Sake van Suidwes-Afrika

Symmons C R The Maritime Zones of Islands in International Law Den Haag Martinus Nijhoff 1979

Symmons C R "Who owns the Territorial Waters of Northern Ireland? A Rejoinder" 33 ICLQ 1984 1064

Symmons C R "The Rockall Dispute Deepens: An Analysis of Recent Danish and Icelandic Actions" 35 ICLQ 1986 344

Symmons C R "Maritime Boundary Disputes in the Irish Sea and Northeast Atlantic Ocean" Marine Policy Reports vol 9 September 1986

Theutenberg B J The Evolution of the Law of the Sea: A Study of Resources and Strategy with Special Regard to the Polar Regions Dublin Tycooly International Publishing Limited 1984

Towey T "Who owns the Territorial Waters of Northern Ireland?" 32 ICLQ 1983 1013

Van der Spuy E "The Law of the Sea" The South African Survey Journal April 1968 vol XI No 67 3

Van Dyke J M & Brooks R A "Uninhabited Islands: Their Impact on the Ownership of the Oceans' Resources" 12 ODILJ 1983 265

Vedder H Die Voorgeschiedenis van Suidwes-Afrika Gebeurtenisse in Suidwes tot aan die dood van Maharero in 1890
Windhoek John Meinert Ltd 1937

Vignes D "Will the Third Conference of the Law of the Sea work according to the consensus rule?" 69 AJIL 1975 119

Wagner P A Geological Survey of South Africa Memoir 7 1916

Wallace R M M International Law A Student Introduction
Londen Sweet & Maxwell 1986

Warbrick C "The Boundary between England and Scotland in the Solway Firth" 51 BYIL 1980 163

Watson A C "The Guano Islands of Southwestern Africa"
Geographic Review 1930 631

Whiteman M M "Conference on the Law of the Sea: Convention on the Continental Shelf" 52 AJIL 1958 651

Yuan P C "The United Nations Convention of the Law of the Sea from a Chinese Perspective" 19 Texas International Law Journal 1984 415

AMPTELIKE DOKUMENTASIE:

British and Foreign State Papers 1875-1876 vol 67 1883

British and Foreign State Papers 1883-1884 vol 75 1891

Imperial Blue Books relating to South Africa C4190, C4262, C5180 1884

League of Nations Codification of International Law Second Report to the Council of the League of Nations on the Questions which appear ripe for International - Regulation A 15 128 V Bases of Discussion drawn up for the Conference by the Preparatory Committee vol II Territorial Waters C 74 M 39 1929 V

Yearbook on the International Law Commission 1951 vol II, 1952 vol II, 1953 vol II, 1954 vol I, 1956 vol II, 1958 vol I

United Nations Conference on the Law of the Sea Official Records vol III: First Committee (Territorial Sea and Contiguous Zone) Summary Records of Meetings and Annexes Geneva 24 February - 27 April 1958

United Nations Source Documents on the Third UN Law of the Sea Conference: CARACAS '74 (LOS-3) Compiled by the Editors of Ocean Science News

The Law of the Sea - Official Text of the United Nations Convention on the Law of the Sea with Annexes and Index United Nations 1983

The Law of the Sea - Master File Containing References to Official Documents of the United Nations Conference on the Law of the Sea United Nations 1985

The Law of the Sea - Status of the United Nations Convention on the Law of the Sea United Nations 1985

Multilateral Treaties Deposited with the Secretary-General United Nations 31 December 1985 ST/LEG/SER.E/4

The Law of the Sea - National Legislation on the Exclusive Economic Zone, the Economic Zone and the Exclusive Fishery Zone United Nations 1986

Law of the Sea Report of the Secretary-General to the General Assembly of the United Nations A/41/742 28 October 1986

Law of the Sea Bulletin No 8 November 1986 Office of the Special Representative of the Secretary-General for the Law of the Sea

REGISTER VAN BESLISSINGS:

INTERNASIONALE VERSLAE

Aegean Continental Shelf Case (Greece/Turkey) ICJ Rep 1976

Case Concerning The Frontier Dispute (Burkina Faso/Republic of Mali) 22 December 1986

Case Concerning the Continental Shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya) ICJ Rep 1982 18

Clipperton Island Award (Mexico/France) UNRIAA vol II 1107

Eastern Greenland Case (1933) PCIJ Series A/B No 53 22

Fisheries Jurisdiction Case (United Kingdom/Iceland) ICJ Rep 1974 3

Franco-British Arbitration Case on the Western Approaches 18 ILM 1979 397

Island of Palmas Arbitration (Netherlands/United States of America) UNRIAA vol II 831

North Atlantic Coast Fisheries (United Kingdom/United States of America) British and Foreign State Papers 1909-1910 vol CIII 1914 86

North Sea Continental Shelf Cases (Federal Republic of Germany/Denmark; Federal Republic of Germany/Netherlands) ICJ Rep 1969 4

Minquiers and Ecrehos Case (France/United Kingdom) ICJ Rep 1953 47

SUID-AFRIKAANSE HOFVERSLAE

Inter Science Research and Development Services (Pty) Ltd v Republica Popular de Mozambique 1980 2 SA 111 (T)

Maluleke v Minister of Internal Affairs 1981 1 SA 707 (BSC)

Nduli and Another v Minister of Justice and Others 1978 1 SA 893 (A)

Pan American World Airways Incorporated v SA Fire and Accident Insurance Co Ltd 1965 3 SA 150 (A)

KAARTE:

Inligting van amptelike kaarte gereproduseer ingevolge die Staatsdrukker se Outeursregvergunning 8687 van 8 Mei 1987.

Toestemming is ook deur die Hoof van die Hidrografiekantoor van die Suid-Afrikaanse Vloot verleen vir die gebruik van gedeeltes van kaarte SAN 1002, 110 & 111

JOHANNESBURG

R341.4480688 HOFF

3007113917

R10 HOFF

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG